

PLAN RAZVOJA GRADA LUDBREGA

nacrt

2021.- 2027.

Impressum

Naručitelj

Grad Ludbreg

Trg Svetog Trojstva 14, 42230 Ludbreg

Izrađivač

Projekt jednako razvoj d.o.o.

Petrovaradinska 1, 10000 Zagreb

Zagreb, 2021.

Sadržaj

1.	Uvod.....	4
2.	Analiza postojećeg stanja.....	5
2.1.	Glavne značajke grada Ludbrega	5
2.2.	Demografska obilježja i kretanja stanovništva	5
2.2.1.	Dobna i spolna struktura stanovništva	8
2.2.2.	Obrazovna struktura stanovništva.....	8
2.2.3.	Kretanje stanovništva	9
2.2.4.	Tržište rada.....	11
2.3.	Društvena infrastruktura.....	13
2.3.1.	Obrazovanje	13
2.3.2.	Socijalna skrb	17
2.3.3.	Zdravstvo.....	18
2.3.4.	Civilno društvo	18
2.3.5.	Kultura.....	18
2.4.	Stanje i kretanje lokalnog gospodarstva.....	20
2.4.1.	Osnovni pokazatelji gospodarstva	20
2.4.2.	Turizam u Gradu Ludbregu	31
2.5.	Infrastruktura	41
2.5.1.	Komunalna infrastruktura.....	41
2.6.	Gospodarenje otpadom	45
2.7.	Vodoopskrba i odvodnja	47
2.8.	Energetika	48
2.8.1.	Obnovljivi izvori energije.....	48
2.9.	Održivi promet	49
2.10.	Prirodni resursi.....	50
3.	Srednjoročne razvojne potrebe i razvojni potencijali Grada Ludbrega	51
4.	Identifikacija srednjoročne vizije razvoja.....	55
4.1.	Prioriteti javnih politika u srednjoročnom razdoblju	55
4.1.1.	Strateški ciljevi razvoja.....	55
4.1.2.	Posebni ciljevi i mjere	60
4.2.	Popis ključnih pokazatelja ishoda i ciljanih vrijednosti pokazatelja.....	63
5.	Provedbeni plan.....	65
5.1.	Indikativni terminski i financijski plan provedbe projekata od strateškog značaja za razvoj Grada Ludbrega.....	65

6.	Usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te dokumentima prostornog uređenja .	75
7.	Praćenje provedbe i vrednovanje	77
8.	Komunikacijska strategija	79
8.1.	Komunikacijski ciljevi	79
8.2.	Ciljana publika	80
8.3.	Medijska strategija	80
8.4.	Praćenje komunikacijske strategije.....	82
9.	Komunikacijski plan.....	83

1. Uvod

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine srednjoročni je akt strateškog planiranja od značaja za ovu jedinicu lokalne samouprave, koji se donosi za razdoblje od 7 godina te je prema periodu važenja usklađen s novim programskim razdobljem na razini Europske unije. Kao takav, Plan razvoja predstavlja temeljni strateški planski dokument na razini Grada Ludbrega, koji određuje strateške ciljeve, posebne ciljeve i mjere razvoja Grada. Plan razvoja nastavlja se na Strategiju razvoja Grada Ludbrega 2014. - 2020. godine.

Plan razvoja izrađen je sukladno Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave¹, odnosno sukladno predloženom sadržaju srednjoročnih akata strateškog planiranja, a prilikom izrade ovog dokumenta poštivana su načela strateškog planiranja i upravljanja razvojem navedena u Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske².

Donošenje ovog akta strateškog planiranja posebice je važno za Grad Ludbreg u kontekstu učinkovitog korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF), kako bi se izvršila temeljita analiza trenutnog stanja i identificirali strateški projekti i prioriteti financiranja u budućem srednjoročnom razdoblju.

Ludbreg je 2019. godine dobio nagradu za najbolji mali grad u povlačenju sredstava iz fondova Europske unije, a ujedno je i najbolji grad po povlačenju sredstava iz EU fondova po glavi stanovnika od ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Kako bi se ovaj uspjeh nastavio i dalje te kako bi se strukturirao okvir za daljnji razvoj Grada usklađen sa strateškim dokumentima više razine, Gradsko vijeće donijelo je Odluku o izradi ovog akta strateškog planiranja u srpnju 2020. godine³, a Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. - 2027. godine je, nakon provedenog savjetovanja s javnošću, donesen XX.YY.2021.

Vizija daljnjeg razvoja Grada jest stvoriti moderan grad koji je ugodan za život, grad koji je usmjeren na obrazovanje i podizanje kvalitete života te grad koji stvara dodatne prilike za svoje građane kroz uvođenje inovativnih kulturnih, turističkih i društvenih djelatnosti u sferu svakodnevnog života.

Sukladno utvrđenoj viziji razvoja Grada, određeno je 5 ključnih strateških ciljeva razvoja Grada Ludbrega, koji su kako slijedi:

1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
2. Održivi razvoj turizma i stvaranje konkurentne destinacije
3. Demografska revitalizacija i osiguravanje visoke kvalitete života
4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine
5. Učinkovito upravljanje javnom infrastrukturom.

¹ [Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne \(regionalne\) samouprave](#); NN 89/18

² [Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske](#); NN 123/17

³ [Odluka o izradi Plana razvoja Grada Ludbrega 2021. – 2027.](#)

2. Analiza postojećeg stanja

2.1. Glavne značajke grada Ludbrega

Ludbreg je grad u Podravini, točnije u Varaždinskoj županiji, smješten na lijevoj obali rijeke Bednje, a obuhvaća površinu od 73,52 km². Grad Ludbreg broji 9.194 stanovnika⁴ u svojih 13 naselja, s najvećim naseljem Ludbreg u kojem živi gotovo 40% stanovništva (3.603), a slijede ga redosljedom broja stanovnika naselja Selnik, Hrastovsko, Poljanec, Sigetec Ludbreški, Vinogradi Ludbreški, Globočec Ludbreški, Bolfan, Čukovec, Slokovec, Apatija, Kućan Ludbreški te Segovina. Veći gradovi u blizini su Varaždin, Čakovec i Koprivnica.

Grad se ubraja u područje umjereno tople kišne klime koju karakteriziraju topla ljeta, a koja je karakteristična za cijelo područje Varaždinske županije. Što se tiče reljefa, cjelokupni prostor Grada diferenciran je u tri prostorne cjeline: (1) nizinsko područje namijenjeno za poljoprivredne površine, koje je središnje područje intenzivnog razvoja, najnaseljenije te razvojno i infrastrukturno najrazvijenije područje; (2) brežuljci i prijelazne padine, znatnim dijelom kultivirane (vinogradi), s raštrkanim tipom naselja; te (3) brdsko područje koje je šumovito, slabo naseljeno i gospodarski nerazvijeno, prvenstveno predodređeno za razvoj šumarstva, rekreaciju i izletništvo.

Ludbreg je jedno od starijih naselja u Hrvatskoj s bogatim povijesnim naslijeđem te vjersko središte sa 600-godišnjom tradicijom hodočasništva i proštenjarstva te, prema lokalnoj legendi, Centar svijeta odnosno *Centrum Mundi*. Od atrakcija koje Ludbreg čine prepoznatljivim možemo izdvojiti Svetište Presvete Krvi Isusove, manifestaciju Dani ludbreške Svete Nedjelje te dvorac Batthyany.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji statističkih regija 2021.⁵ Grad Ludbreg, kao i čitava Varaždinska županija, spada u regiju Sjeverna Hrvatska.

2.2. Demografska obilježja i kretanja stanovništva

Zadnji potpuni službeni podaci o demografskim obilježjima stanovništva su oni iz Popisa stanovništva 2011. godine prema kojima Varaždinska županija broji 175.951 stanovnika, od čega njih 4,82% (8.478 stanovnika) živi na području Grada Ludbrega. Međutim, potrebno je napomenuti kako u vrijeme provedbe posljednjeg Popisa stanovništva u sastavu Grada Ludbrega nije bilo naselje Poljanec, koje je u sastav Grada Ludbrega uvršteno 2013. godine. Kako bi prikaz demografskih obilježja i kretanja stanovništva Grada Ludbrega bio što ispravniji, službenom broju stanovnika Grada Ludbrega iz 2011. godine pribrojano je 716 stanovnika naselja Poljanec za potrebe ove analize te se zaključuje kako je broj stanovnika Grada Ludbrega prema zadnjim dostupnim službenim podacima, radi usporedivosti podataka, iznosio 9.194 stanovnika, odnosno kako na području Grada Ludbrega živi 5,23% stanovništva Varaždinske županije.

U odnosu na druge gradove i općine Varaždinske županije, veći broj stanovnika od Grada Ludbrega imaju samo gradovi Varaždin (46.946), Ivanec (13.758) i Novi Marof (13.246).

Državni zavod za statistiku svake godine objavljuje publikaciju *Gradovi u statistici* koja, između ostaloga, nudi procjenu broja stanovnika na dan 31. prosinca svake godine. Koristeći ovu statistiku,

⁴ Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine s dodanim brojem stanovnika naselja Poljanec, koje se do 2013. godine nalazilo u sastavu Općine Martijanec.

⁵ [Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021. \(HR NUTS 2021.\)](#); NN 125/2019

dopunjeni su podaci o kretanju stanovništva za godine nakon posljednjeg Popisa stanovništva te je dobiven recentniji prikaz kretanja stanovništva.

Tablica 1. Broj stanovnika po godinama

	Republika Hrvatska	Varaždinska županija	Grad Ludbreg
2001.*	4.437.460	184.769	8.668
2011.*	4.284.889	175.951	8.478
2012.	4.262.140	174.854	8.497
2013.**	4.246.809	173.974	9.176
2014.	4.225.316	172.775	9.094
2015.	4.190.669	171.320	8.953
2016.	4.154.213	169.805	8.801
2017.	4.105.493	167.768	8.715
2018.	4.076.246	166.658	8.681
2019.	4.058.165	165.885	8.631

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici; Procjena stanovništva na dan 31. prosinca; obrada autora

* Podaci Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2001., odnosno 2011. godine

**2013. godine je naselje Poljanec ušlo u sastav Grada Ludbrega

Promatrajući demografska kretanja možemo utvrditi prisutnost negativnog trenda kretanja broja stanovnika na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, čemu su uzorci prvenstveno negativni prirodni prirast te negativni migracijski saldo.

Između dva popisa stanovništva (2001. i 2011. godine) broj stanovnika Varaždinske županije smanjen je za 4,8%, a trend smanjenja broja stanovnika u promatranom razdoblju vidljiv je i na području Grada Ludbrega (pad broja stanovnika od 2,2%). No, uzme li se u analizu broj stanovnika između posljednjeg popisa stanovnika 2011. godine te procjene broja stanovnika iz 2019. godine, na području Varaždinske županije i Grada Ludbrega naizgled nije primjetan isti trend. Naime, u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva 2011. godine do 2019. godine, broj stanovnika Varaždinske županije smanjen je za 5,7% pa se može zaključiti kako broj stanovnika Varaždinske županije pada brže od pada broja stanovnika na nacionalnoj razini (smanjenje broja stanovnika na nacionalnoj razini u istom promatranom razdoblju iznosi 5,2%), dok je broj stanovnika Grada Ludbrega povećan za 1,8%. No, s obzirom na već spomenutu činjenicu da je 2013. godine u sastav Grada Ludbrega uvršteno i naselje Poljanec, usporedimo li podatke o broju stanovništva Grada Ludbrega iz 2011. godine (kojima su pribrojani stanovnici naselja Poljanec) s procjenom broja stanovnika Grada Ludbrega iz 2019. godine, ipak je primjetan pad broja stanovnika od 6,1% što znači da je smanjenje broja stanovnika veće od nacionalnog prosjeka.

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva

	Republika Hrvatska		Varaždinska županija		Grad Ludbreg	
	Živorodeni	Umrli	Živorodeni	Umrli	Živorodeni	Umrli
2001.⁶	40.993	49.552	1.790	2.266	82	109
2011.	41.197	51.019	1.594	2.187	76	100
2012.	41.771	51.710	1.643	2.251	84	90

⁶ <https://www.dzs.hr/Hrv/publication/2002/7-1-1h2002novo.htm>

2013.	39.939	50.386	1.519	2.154	82	110
2014.	39.566	50.839	1.459	2.094	75	103
2015.	37.503	54.205	1.455	2.366	68	130
2016.	37.537	51.542	1.502	2.183	69	120
2017.	36.556	53.477	1.400	2.254	75	117
2018.	36.945	52.706	1.435	2.179	71	98
2019.	36.135	51.794	1.439	2.230	81	112

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici; Procjena stanovništva na dan 31. prosinca; obrada autora

Promatrajući kretanje broja živorođenih u Gradu Ludbregu od popisa stanovništva 2001. godine do danas, primjetno je gotovo kontinuirano smanjenje broja živorođenih (iznimka su 2012. u odnosu na 2011., 2017. u odnosu na 2016. te 2019. u odnosu na 2018. godinu, kada je zabilježeno povećanje broja živorođenih). Navedene iznimke nisu utjecale na trend smanjenja broja živorođenih u 2019. godini u odnosu na 2001. godinu te je stoga u tom razdoblju zabilježeno smanjenje broja živorođenih od 1,2%. Kretanje broja umrlih fluktuirala, te je ono 2019. godine bilo veće u odnosu na 2001. (povećanje od 2,75%), odnosno u odnosu na 2011. godinu (povećanje od 12,0%). Nastavno na navedeno, demografska kretanja na području Grada Ludbrega ocjenjuju se nepovoljnima.

Vitalni indeks Grada Ludbrega, koji predstavlja broj živorođenih na 100 umrlih, po godinama je iznosio kako slijedi: 57,5 u 2014. (vitalni indeks RH: 77,8; vitalni indeks Varaždinske županije: 69,7), 52,3 u 2015. (vitalni indeks RH: 69,2; vitalni indeks Varaždinske županije: 61,5), 57,5 u 2016. (vitalni indeks RH: 72,8; vitalni indeks Varaždinske županije: 68,8), 64,1 u 2017. (vitalni indeks RH: 68,4; vitalni indeks Varaždinske županije: 62,1), 72,4 u 2018. godini (vitalni indeks RH: 70,1; vitalni indeks Varaždinske županije: 65,9) te 72,3 u 2019. godini (vitalni indeks RH: 69,8; vitalni indeks Varaždinske županije: 64,5). Vitalni indeks Grada Ludbrega viši je od vitalnog indeksa Varaždinske županije, kao i Republike Hrvatske, što dokazuje da su njegova demografska kretanja gledana prema ovom kriteriju, u odnosu na Županiju i RH, povoljnija.

Tablica 3. Broj stanovnika po naseljima Grada Ludbrega

Naselje	Broj stanovnika prema Popisu stanovništva iz 2011.					
	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Apatija	369	385	348	329	287	250
Bolfan	606	550	498	467	488	413
Čukovec	377	354	368	319	340	322
Globočec Ludbreški	479	456	501	503	501	491
Hrastovsko	812	816	792	805	812	760
Kučan Ludbreški	215	225	242	237	195	186
Ludbreg	1.706	2.238	3.023	3.327	3.465	3.603
Segovina	119	107	81	69	51	37
Selnik	832	792	853	900	905	844
Sigetec Ludbreški	547	605	701	736	765	667
Slokovec	341	340	310	313	295	257
Vinogradi Ludbreški	599	476	448	480	564	648
UKUPNO	7.002	7.344	8.165	8.485	8.668	8.478
Poljanec	873	788	874	853	792	716

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada autora

U tablici iznad vidljivo je kako naselje Ludbreg broji najveći broj stanovnika na području Grada Ludbrega (prema zadnjim podacima, 39,2% stanovnika Grada Ludbrega živi upravo u naselju Ludbreg) te također, povijesno gledajući, bilježi i najveći te kontinuirani porast broja stanovnika. Vidljivo je da od ukupno 13 naselja Grada Ludbrega u promatranom povijesnom razdoblju njih 8 bilježi smanjenje broja stanovnika, s time da je samo u naselju Segovina smanjenje broja stanovnika kontinuirano.

2.2.1. Dobna i spolna struktura stanovništva

Promatrajući spolnu strukturu stanovništva Varaždinske županije, možemo zaključiti da je, kao i na razini Republike Hrvatske, veći broj stanovnika ženskog spola, a navedena struktura stanovništva primjetna je i na razini Grada Ludbrega (52% stanovnika ženskog spola, 48% stanovnika muškog spola)⁷.

Promotri li se dobna struktura stanovništva Varaždinske županije, vidljivo je kako dobna struktura stanovništva Županije odgovara dobnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske, što rezultira demografskim starenjem i smanjenjem broja stanovništva radno aktivne dobi. Prema dostupnim podacima DZS-a za 2019. godinu⁸, nastavlja se kontinuirano starenje stanovništva te je prosječna starost ukupnog stanovništva Republike Hrvatske iznosila 43,6 godine (muškarci 41,8 godina; žene 45,3 godina), što ga svrstava među najstarije nacije Europe.

Udio stanovnika Varaždinske županije starih 60 i više godina porastao je s 21,0%⁹ 2001. na 22,8%¹⁰ 2011. godine, a trend se nastavlja i u 2019. godini. Naime, prema podacima DZS-a udio stanovništva starog 60 i više godina sredinom 2018. godine u Varaždinskoj županiji iznosio je 26,8%¹¹.

Tablica 4. Dobna i spolna struktura stanovništva Grada Ludbrega

Spol	Broj stanovnika	Starost stanovnika			
		0 - 19	20 - 34	35 - 59	60 i više
Ukupno	9.194	1.970	1.840	3.305	2.079
Muškarci	4.417	1.036	916	1.626	839
Žene	4.777	934	924	1.679	1.240

Izvor: Državni zavod za statistiku; Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, popis 2011. (s uključenim stanovnicima naselja Poljanec)

Promatrajući situaciju na razini Grada Ludbrega možemo vidjeti da udio stanovništva u dobnoj skupini od 60 i više godina iznosi 22,6%, što je više od udjela navedene dobne skupine u Varaždinskoj županiji, kao i od udjela stanovnika starog 60 i više godina na razini RH (udio od 24,1%). Iz tablice je vidljivo kako u dobnu skupinu između 35 i 59 godina spada 36% stanovnika Grada Ludbrega, dok udio stanovnika do 34 godine starosti iznosi 41,4%.

2.2.2. Obrazovna struktura stanovništva

Prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine, najveći udio stanovništva Varaždinske županije čine osobe sa završenom srednjom školom¹² (53,4%), a slijede osobe sa završenom osnovnom školom (25,8%) te osobe s visokim obrazovanjem (11,9%). Najmanji udio u ukupnom stanovništvu čine osobe sa završenih 1 do 3 razreda osnovne škole (0,9%). Usporede li se podaci popisa stanovništva iz 2011. godine s onima popisa stanovništva iz 2001. godine, vidljivo je kako je porastao udio osoba s visokim obrazovanjem (s 8,4% 2001. na 11,9% 2011. godine), kao i udio osoba sa završenom srednjom školom (s 45,4% 2001. na 53,4% 2011. godine) dok je značajno smanjen udio osoba sa završenim 1 do 3 razreda osnovne škole (s 4,2% 2001. na 0,9% 2011. godine). Također, primjetno je značajno smanjenje udjela stanovništva bez obrazovanja, s nezavršenom ili završenom osnovnom školom. Udio osoba iz

⁷ Državni zavod za statistiku; [Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, popis 2011.](#)

⁸ Državni zavod za statistiku; [Procjene stanovništva RH u 2019.](#)

⁹ Državni zavod za statistiku; [Stanovništvo prema spolu i starosti, po naseljima, popis 2001.](#)

¹⁰ Državni zavod za statistiku; [Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, popis 2011.](#)

¹¹ Državni zavod za statistiku; [Procjene stanovništva RH u 2019.](#)

¹² Obuhvaćene su sve srednje škole – industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje, škole za KV i VKV radnike, tehničke i srodne strukovne škole i gimnazije.

navedene tri skupine u 2001. godini iznosio je 45,8% dok je udio osoba iz navedenih skupina u 2011. godini iznosio 34,6%.

Tablica 5. Obrazovna struktura stanovništva Grada Ludbrega starog 15 i više godina

Ukupno	Bez škole	1 – 3 razreda OŠ	4 – 7 razreda OŠ	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje		
						Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti
7.157	63	40	596	1.714	3.835	368	535	1

Izvor: Državni zavod za statistiku; Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine

S druge strane, prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine, na području Grada Ludbrega ukupno je bilo 7.157 osoba starih 15 i više godina, od čega je njih 53,6% imalo završeno srednjoškolsko obrazovanje, slijede osobe sa završenom osnovnom školom (23,9%), dok 9,8% stanovništva nema obrazovanje ili je završilo do 7 razreda osnovne škole. Udio visokoobrazovanih u stanovništvu starom 15 i više godina na području Grada Ludbrega u 2011. godini iznosio je 12,6%, što je nešto više od udjela visokoobrazovanog stanovništva na razini Varaždinske županije (11,9%), ali još uvijek niže od prosjeka Republike Hrvatske (17,7%) i EU (23,7%).

Tablica 6. Broj upisanih učenika i studenata s područja Grada Ludbrega

Školska godina	Srednje škole	Stručni i sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski doktorski studij
2015./2016.	212	314	3	4
2016./2017.	253	324	-	5
2017./2018.	261	319	1	8
2018./2019.	229	312	2	7

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici

Na području Grada Ludbrega u posljednjih je nekoliko godina vidljiva fluktuacija broja učenika u srednjim školama, a broj upisanih studenata na stručni i sveučilišni studij u promatranom razdoblju je gotovo jednak, dok je primjetno blago povećanje broja studenata koji su upisali poslijediplomski doktorski studij.

Tablica 7. Studenti s prebivalištem u Gradu Ludbregu koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
UKUPNO DIPLOMIRALI	68	45	59	71	67

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici

Broj studenata s prebivalištem u Gradu Ludbregu koji su diplomirali odnosno završili sveučilišni ili stručni studij u razdoblju od 2015. do 2019. godine prikazan je u tablici iznad, a u istom razdoblju akademski stupanj doktora znanosti stekla su 4 studenta dok su 4 studenta stekli titule magistra odnosno specijalista.

2.2.3. Kretanje stanovništva

Prosječna gustoća naseljenosti Varaždinske županije iznosi 139,42 stanovnika/km², što ju stavlja značajno iznad prosjeka Republike Hrvatske (72,2 stanovnika/km² u 2018. godini). Područje Varaždinske županije nejednako je naseljeno i obuhvaća gusto naseljena područja, ali i područja s rijetkom naseljenosti. Grad Ludbreg ima gustoću naseljenosti od 134,7 stanovnika/km² čime je ona značajno viša od gustoće naseljenosti Republike Hrvatske, ali niža od prosjeka Varaždinske županije.

Uz do sad prikazane podatke o prirodnom prirastu i broju stanovnika, demografske karakteristike stanovništva možemo promatrati i kroz neto migracijski saldo. U posljednjih nekoliko godina iz Republike Hrvatske je, prema podacima zemalja useljavanja, iselilo više od 200.000 stanovnika. Ovakva situacija, u kombinaciji s prirodnom depopulacijom, predstavlja nepovoljne demografske trendove sa značajnim posljedicama, ponajviše na strukturu radne snage.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore¹³, u razdoblju od 2013. do 2017. godine kontinuirano se povećavao broj odseljenih u inozemstvo. U 2017. godini broj odseljenih u inozemstvo bio je 272,9% veći u odnosu na 2011. godinu, dok je broj odseljenih u drugu županiju bio veći za 6,7%. Navedeni trend u većini je županija zaustavljen u 2018. godini, pa je broj odseljenih u inozemstvo u 2018. u svim županijama, izuzev Krapinsko-zagorske, Međimurske, Zadarske i Istarske županije, bio manji u odnosu na 2017. godinu.

Tablica 8. Odseljeno stanovništvo

U drugu županiju						
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Stopa 2019./2018. u %
Republika Hrvatska	17.969	31.512	30.433	30.384	30.518	0,44
Kontinentalna Hrvatska	14.259	23.141	22.221	22.345	22.187	-0,71
Varaždinska županija	450	798	846	794	847	6,68
Grad Ludbreg	57	65	58	48	57	18,75
U inozemstvo						
Republika Hrvatska	16.600	36.436	47.352	39.515	40.148	1,6
Kontinentalna Hrvatska	12.392	26.046	35.893	28.339	27.913	-1,5
Varaždinska županija	499	1.021	1.346	1.172	1.384	18,09
Grad Ludbreg	59	76	73	69	62	-10,14

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici; obrada autora

Iz tablice 7 vidljivo je kako je trend odseljavanja stanovništva iz Varaždinske županije u druge županije ili inozemstvo povećan u posljednjem promatranom razdoblju, u odnosu na prethodno razdoblje. Varaždinska županija povećala je, u 2019. u odnosu na 2018. godinu, broj odseljavanja u druge županije za 6,68%, a broj odseljavanja u inozemstvo za 18,09% dok je Grad Ludbreg u istom promatranom razdoblju odseljavanje u druge županije povećao za 18,75%. S druge strane, odseljavanje iz Grada Ludbrega u inozemstvo smanjeno je za 10,14% u 2019. u odnosu na 2018. godinu. Navedeni podaci pokazuju kako je u posljednjem promatranom razdoblju prekinut trend smanjenja odseljavanja iz Grada Ludbrega u druge županije koji je bio prisutan od 2016. godine.

Tablica 9. Doseljeno stanovništvo

Iz druge županije						
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Stopa 2019./2018. u %
Republika Hrvatska	20.566	31.512	30.433	30.384	30.518	0,44
Kontinentalna Hrvatska	16.063	22.083	21.299	21.920	22.356	1,99
Varaždinska županija	434	790	666	882	841	-4,65
Grad Ludbreg	21	35	42	52	50	-3,85
Iz inozemstva						
Republika Hrvatska	6.886	13.985	15.553	26.029	37.726	44,94
Kontinentalna Hrvatska	4.324	7.085	8.279	14.631	20.586	40,70
Varaždinska županija	118	195	343	718	1.408	96,10
Grad Ludbreg	8	9	25	32	39	21,88

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici; obrada autora

¹³ ŽUPANIJE – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali; Hrvatska gospodarska komora; 2019./2020.

S druge strane, broj doseljenog stanovništva iz inozemstva raste i na području Varaždinske županije i na području Grada Ludbrega. Broj doseljenog stanovništva na područje Varaždinske županije iz inozemstva kontinuirano je u porastu u razdoblju od 2015. do 2019. godine te je povećan za čak 1.093,22% u 2019. u odnosu na 2015. godinu dok je broj stanovništva doseljenog iz drugih županija u istom razdoblju povećan za 93,78%, bez obzira na značajnije smanjenje broja doseljenog stanovništva u 2017. u odnosu na 2016. godinu. Doseljavanje na područje Grada Ludbrega kontinuirano raste od 2015. godine, uz iznimku neznatnog pada broja doseljavanja u 2019. u odnosu na 2018. godinu, pa je tako broj stanovništva doseljenog iz drugih županija u 2019. u odnosu na 2015. godinu porastao za 138,10%, a broj stanovništva doseljenog iz inozemstva porastao za značajnih 387,50%.

2.2.4. Tržište rada

U razdoblju od 2015. do 2019. godine, broj zaposlenih u Varaždinskoj županiji bilježi kontinuirani porast. Kroz cijelo promatrano razdoblje najveći udio u ukupnoj zaposlenosti čine zaposleni u pravnim osobama (86,2% u 2019. godini), a slijede zaposleni u obrtu i slobodnim zanimanjima (12,6% u 2019. godini) te individualni poljoprivrednici (1,2% u 2019. godini). U promatranom razdoblju udio zaposlenih u pravnim osobama te udio zaposlenih u obrtu i slobodnim zanimanjima kontinuirano raste dok se broj individualnih poljoprivrednika smanjuje od 2015. godine (s udjela od 1,8% u ukupnoj zaposlenosti 2015. na udio od 1,2% u ukupnoj zaposlenosti u 2019. godini).

Tablica 10. Ukupan broj zaposlenih u Varaždinskoj županiji (2015. - 2019.)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Ukupno zaposleni	59.259	61.123	61.172	62.861	64.042
Zaposleni u pravnim osobama	50.431	52.284	52.282	54.099	55.186
Zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama	7.790	7.892	7.976	7.899	8.058
Individualni poljoprivrednici	1.038	947	914	863	798

Izvor: DZS, Statistička izvješća, Zaposlenost i plaće 2015., 2016., 2017., 2018. i 2019. godine¹⁴

Promotrimo li broj zaposlenih u pravnim osobama na području Grada Ludbrega, primjetan je njegov kontinuirani porast. Od 2015. do 2019. godine broj zaposlenih u pravnim osobama porastao je za čak 28,1% (2015. godina: 2.218, 2016. godina: 2.380, 2017. godina: 2.542, 2018. godina: 2.594, 2019. godina: 2.841). Navedeni trend nastavio se i u 2020. godini u kojoj je, prema podacima na dan 30. lipnja, broj zaposlenih u pravnim osobama iznosio 3.235 osoba.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i obradi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz Godišnjaka 2019., prosječni broj nezaposlenih na razini RH smanjio se sa 153.542 u 2018. na 128.650 u 2019. godini, što je smanjenje od 16,2%. Trend smanjenja broja nezaposlenih zabilježen je i u Varaždinskoj županiji te iznosi 18% u 2019. godini u odnosu na 2018, dok se na razini Grada Ludbrega taj broj smanjio za 12,8%.

Tablica 11. Kretanje nezaposlenosti (godišnji prosjek) na razini Grada Ludbrega, Varaždinske županije i Republike Hrvatske

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017.	2018.	2019.
Ludbreg	586	580	620	533	421	319	222	172	150
Varaždinska županija	9.863	10.447	11.035	9.554	7.441	5.771	4.135	3.100	2.542
RH	305.333	324.323	345.112	328.187	285.906	241.860	193.967	153.542	128.650

Izvor: HZZ, Statistika on-line

¹⁴ <https://www.dzs.hr/Hrv/publication/StatisticsInLine.htm>

Tijekom 2020. godine, a zbog pandemije koronavirusa (COVID-19), došlo je do izraženog priljeva novonezaposlenih osoba u evidenciju HZZ-a, a što je dovelo do porasta nezaposlenosti i zaustavilo dotadašnje pozitivne trendove. Potkraj prosinca 2020. u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje bilo je evidentirano 159.845 nezaposlenih osoba, što je za 28.092 osobe više nego u prosincu 2019., odnosno za 21,3% više. Broj nezaposlenih na razinama Varaždinske županije i Grada Ludbrega također se povećao te je u Gradu Ludbregu krajem prosinca 2020. godine evidentirano 326 nezaposlenih osoba.

Tablica 12. Registrirana nezaposlenost, zapošljavanje i traženi radnici u regionalnom uredu HZZ-a Varaždin u prosincu 2020.

	Novoprijavljeni	Broj nezaposlenih	Zaposleni s evidencije na temelju radnog odnosa	Traženi radnici prema mjestu zaprimanja prijave
Ludbreg	33	326	11	41
Cestica	10	63	5	2
Ivanec	81	754	37	89
Novi Marof	43	378	27	24
Varaždin	190	1.361	121	331
UKUPNO:	357	2.882	201	487

Izvor: Mjesečni statistički bilten Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; godina XXXIII./2020.

Na području Varaždinske županije Hrvatski zavod za zapošljavanje djeluje putem Područnog ureda Varaždin s ispostavama u Cestici, Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu.

Broj traženih radnika po mjestu zaprimanja prijave potrebe za radnikom u Varaždinskoj županiji krajem prosinca 2020. godine iznosio je 487 osoba. Raspodjela traženih radnika prema područnim uredima iznosila je kako slijedi: Ludbreg – 41 traženi radnik, Cestica – 2 tražena radnika, Ivanec – 89 traženih radnika, Novi Marof – 24 traženih radnika te Varaždin – 331 traženi radnik.

2.3. Društvena infrastruktura

2.3.1. Obrazovanje

Grad Ludbreg svojim stanovnicima nudi kvalitetne programe odgoja i obrazovanja od ranog i predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja. U Gradu postoje tri dječja vrtića, jedna osnovna škola i jedna srednja škola.

2.3.1.1. Predškolski odgoj

Na području Grada Ludbrega djeluju Dječji vrtić „Radost“ Ludbreg, koji je u 100%-tnom vlasništvu Grada te privatni dječji vrtići „Smjehuljica“ i „Iskrica“.

Ludbreg, kao i većinu gradova RH, karakterizira negativan prirodni prirast i smanjenje broja stanovnika, ali navedeno se ne odražava na broj djece upisane u vrtiće po godinama, što je vidljivo u tablici u nastavku.

Tablica 13. Broj djece upisane u primarne desetosatne programe dječjih vrtića Grada Ludbrega po pedagoškim godinama

	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
DV „Radost“	140	140	135	140	145
DV „Smjehuljica“	110	110	110	115	115
DV „Iskrica“	n/a	n/a	n/a	n/a	70
Ukupno	250	250	245	255	330

Unatoč kontinuirano negativnom prirodnom prirastu, DV na području Grada Ludbrega iz godine u godinu bilježe popunjene kapacitete i liste čekanja, što opravdava potrebu za daljnjim ulaganjima u sustav predškolskog odgoja i obrazovanja.

Dječji vrtić „Radost“ Ludbreg, uz redoviti desetosatni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji se provodi za djecu od navršene godine dana do polaska u školu, provodi i sljedeće programe: program adaptacijske radionice, program vjerskog odgoja, programe ranog učenja engleskog i njemačkog jezika te program predškole. Polaznici su raspoređeni u 2 jasličke i 3 odgojno-obrazovne skupine te jednu skupinu kraćeg programa predškole. Dogradnja dječjeg vrtića, financirana iz Programa ruralnog razvoja 2014. – 2020., završena je u travnju 2020. godine te su osigurani potrebni dodatni prostorni kapaciteti za dvije nove skupine i rasterećenje ostalih skupina koje su bile popunjene iznad Državnog pedagoškog standarda. Vrtić je proširenjem dobio 500 m² novog prostora te trenutno ima mogućnost prihvata 160 djece na primarnom programu u skladu s Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe, kao i prostore za kraće programe.

DV „Radost“ u pedagoškoj godini 2020./2021. broji ukupno 160 upisane djece, od čega 145 djece pohađa primarni program, 70 djece polaznika primarnog programa pohađa neki od posebnih programa koje vrtić nudi, a 15 djece koja nisu redovni polaznici vrtića pohađa kraći program predškole.

Za realizaciju odgojno – obrazovnog rada zaduženo je 14 odgojitelja i 6 ostalih radnika.

Dječji vrtić „Smjehuljica“ nudi redoviti desetosatni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, koji se provodi za djecu od navršenih 6 mjeseci života do polaska u školu, a polaznici su raspoređeni u 2 jasličke i 3 odgojno-obrazovne skupine. Od posebnih programa DV Smjehuljica nudi sljedeće: program kinezioloških aktivnosti, kraći program ranog učenja engleskog jezika, etno program, kraći program katoličkog vjerskog odgoja, Baby signs program te program predškole.

Dječji vrtić „Smjehuljica“ u pedagoškoj godini 2020./2021. brojao je ukupno 123 upisane djece, od čega je 115 pohađalo redoviti program, dok se posebni programi provode integrirano s redovnim.

Vrtić zapošljava 10 odgojitelja i 5 zaposlenika na ostalim poslovima.

Dječji vrtić „Iskrica“ uz redoviti desetosatni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provodi i posebne programe učenja stranih jezika te program s darovitom djecom. Polaznici su raspoređeni u 4 skupine - jasličku, mlađu, srednju i stariju.

Dječji vrtić „Iskrica“ u pedagoškoj je godini 2020./2021. imao upisanih 70 djece, od čega njih 30 pohađa i posebne programe.

Vrtić zapošljava 10 djelatnika, od čega je 8 odgojitelja.

2.3.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Osnovna škola Ludbreg jedina je institucija osnovnoškolskog obrazovanja na području Grada Ludbrega, koja s radom započinje još 1899. godine kad je izgrađena stara zgrada Osnovne škole, dok je trenutna zgrada Osnovne škole izgrađena 1963. godine. Zgrada je dograđivana u nekoliko navrata, a posljednjom dogradnjom, 2008. godine, stvoreni su uvjeti za odvijanje nastave u jednoj smjeni.

Osnovna škola u školskoj godini 2020./2021. broji 749 učenika u ukupno 36 redovnih razrednih odjela, od čega je 17 odjela razredne nastave, 16 odjela predmetne nastave te 3 odjela za učenike s teškoćama u razvoju (koje pohađa 19 učenika).

U sklopu Osnovne škole, ali u zasebnim objektima, djeluje i Glazbeni odjel OŠ Ludbreg, odnosno Osnovna glazbena škola Ludbreg, koja u školskoj godini 2020./2021. broji ukupno 144 učenika od prvog do šestog razreda u 9 razrednih odjela.

Tablica 14. Broj djece upisane u Osnovnu školu Ludbreg po školskim godinama

	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
OŠ Ludbreg	755	771	766	749
OŠ Ludbreg – glazbeni odjel	150	149	143	144

Izvor: Godišnji plan i program rada Osnovne škole Ludbreg za predmetne godine

Kao što je vidljivo iz tablice iznad, broj učenika upisanih u OŠ Ludbreg u zadnje 3 školske godine pada, što je u skladu s negativnim demografskim trendovima na razini Grada, kao i na regionalnoj te nacionalnoj razini.

Nastava se u OŠ Ludbreg odvija u jednoj smjeni, uz iznimku glazbenog odjela čija se nastava odvija u popodnevnoj smjeni, a upisna područja škole su sva naselja koja spadaju u obuhvat Grada Ludbrega. Za učenike od prvog do trećeg razreda organiziran je produženi boravak. Gotovo 60% učenika spada u kategoriju učenika putnika, a oni se u školu prevoze autobusima poduzeća AP Varaždin d.o.o. Troškove prijevoza učenika snosi Varaždinska županija, troškove prijevoza učenika s teškoćama Ministarstvo, a troškove prijevoza učenika koji nemaju pravo na prijevoz sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi snosi Grad Ludbreg.

Prostorni kapaciteti OŠ Ludbreg namijenjeni učenicima sastoje se od 34 specijaliziranih učionica, 5 općih učionica, 2 sportske dvorane, 4 sportska igrališta te školske knjižnice. Što se tiče nastavnih sredstava i pomagala, OŠ Ludbreg dobro je opremljena audioopremom i informatičkom opremom, a nešto slabije video i fotoopremom.

OŠ Ludbreg broji ukupno 109 zaposlenika, od čega je 35 učitelja predmetne nastave, 17 učitelja razredne nastave, 6 učitelja u produženom boravku, 3 učitelja edukatora rehabilitatora, 13 učitelja glazbenog odjela, 4 stručna suradnika, 10 pomoćnika u nastavi, 5 odgojno-obrazovna radnika pripravnika te 16 zaposlenika koji spadaju u ostale kategorije.

2.3.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Grada Ludbrega djeluje jedna srednja škola – Srednja škola Ludbreg, a radi se o jednoj od najmlađih srednjih škola u Varaždinskoj županiji, koja je s radom započela školske godine 2013./2014.

Srednja škola Ludbreg pruža obrazovanje u sljedećim obrazovnim programima:

- 4-godišnji strukovni obrazovni programi
  - strojarski računalni tehničar,
  - tehničar za mehatroniku (plan za 2021/22)
- 3-godišnji strukovni obrazovni programi
  - CNC operater,
  - strojobravar – JMO,
  - tokar – JMO,
  - trgovac – dualno,
  - kuhar – dualno,
  - pekar – JMO,
  - pomoćni kuhar/slastičar – TES,
  - pomoćni vrtlar – TES.

Škola je u školskoj godini 2020./2021. brojala ukupno 210 učenika upisanih u iznad navedene obrazovne programe, kroz ukupno 16 odjela. Srednja škola Ludbreg djeluje na tri lokacije: (1) Matična zgrada Srednje škole Ludbreg; (2) Radionica praktične nastave Srednje škole Ludbreg; te (3) Gradska sportska dvorana Ludbreg. Nastava se odvija u jednoj smjeni.

Za adekvatno djelovanje Škole zaduženo je ukupno 60 djelatnika, od čega je 51 nastavnik, 1 stručni suradnik, 6 članova administrativno-tehničkog osoblja, tajnik te ravnatelj škole. U Srednjoj školi Ludbreg postoji 13 raspoloživih učionica za nastavu, od čega su 3 učionice u prizemlju, 5 učionica na prvom katu zgrade te 5 učionica na drugom katu zgrade. Sve učionice mogu biti i jesu za opću namjenu, dok su 2 od njih specijalizirane učionice za informatiku i računalstvo, jedna učionica je specijalizirana za prirodoslovnu grupu predmeta, dok je jedna pak pretvorena u praktikum za učenike obrazovnog programa Prodavač – dualni model obrazovanja. U Radionici praktične nastave postoji 6 učionica za nastavu od kojih su 4 učionice specijalizirane za nove tehnologije i CAD – CAM tehnologije u području strojarstva. Osim učionica, u Radionici praktične nastave nalaze se kuhinja i restoran, a koji su opremljeni za školsku praktičnu nastavu u obrazovnom programu Pekar – JMO, kao i za stručnu praksu u obrazovnim programima Pomoćni kuhar i slastičar – TES i Pomoćni vrtlar – TES. Nadalje, tu je i sama radionica, a u kojoj školsku praksu obavljaju učenici upisani u trogodišnje i četverogodišnje strukovne obrazovne programe u području strojarstva.

Srednja škola Ludbreg ulaže značajna sredstva u nabavku novih uređaja za praktičnu nastavu i opremanje radionice te naglasak stavlja na cjelovito i kvalitetno osposobljavanje učenika za tržište rada. U skladu s time, Škola provodi i dualne programe obrazovanja, koji kombiniraju rad u učionicama s plaćenom praksom kod poslodavaca.

Tablica 15. Broj učenika upisanih u SŠ Ludbreg po školskim godinama

	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
SŠ Ludbreg	261	247	216	210

Izvor: Godišnji plan i program rada Srednje škole Ludbreg

Iz tablice 13 vidljivo je kako broj učenika upisanih u Srednju školu Ludbreg kontinuirano opada, što također možemo pripisati negativnim demografskim trendovima na razini Grada.

Škola od 2020. godine sudjeluje kao partner u provedbi projekta „Uspostava regionalnog centra kompetentnosti u poljoprivredi „Arboretum Opeka“ čija je svrha unaprijediti mogućnosti za učenje

temeljeno na radu učenicima i odraslim polaznicima strukovnog obrazovanja u (pod)sektoru poljoprivrede. Ukupna vrijednost projekta iznosi 49.363.724,91 HRK, a planirano trajanje provedbe projekta jest do kraja 2023. godine.

Tijekom 2017. i 2018. godine Škola je u svojstvu partnera sudjelovala u provedbi projekta „(Ne)budi mi (ne)prijatelj!“, zajedno s Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima iz Vukovara. Projekt je u iznosu od 562.516,55 HRK financirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u okviru operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, a cilj projekta bio je osnaživanje doprinosa volonterstva kroz povećanje održivih i kvalitetnih programa školskog volontiranja te istodobno pridonošenje stjecanja kompetencija i znanja za budući profesionalni i osobni razvoj volontera uključenih u projekt.

Tijekom 2015. i 2016. godine Srednja škola Ludbreg bila je nositelj projekta „Promocija obrtničkih i strukovnih zanimanja u duhu razvoja poduzetništva“, također sufinanciranog bespovratnim sredstvima iz Europskog socijalnog fonda, ukupne vrijednosti 21.462,55 €. Projekt je promocijom obrtničkih i strukovnih zanimanja pridonosio informiranju učenika 8. razreda i njihovih roditelja/skrbnika o važnosti upisa djece u odgojno-obrazovne programe obzirom na potražnju tih zanimanja na tržištu rada, a sve u duhu razvoja poduzetništva i poticanja poduzetničke kulture u društvu, s naglašenom otvorenosću prema svima koji iskažu interes za upis u školu, naročito prema marginalnim skupinama.

2.3.1.4. Visokoškolsko obrazovanje

Na području Grada Ludbrega ne postoje ustanove za visokoškolsko obrazovanje, ali se u bližem okruženju nalazi nekoliko visokoškolskih ustanova kojima gravitira većina studenata iz Ludbrega.

U Varaždinu, na manje od 30 kilometara od Ludbrega, nalazi se 4 visokoškolskih ustanova – Sveučilište Sjever, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, studij u Varaždinu. U Varaždinu je i sjedište Studentskog centra Varaždin, neprofitne ustanove koja posluje samostalno u sastavu Sveučilišta u Zagrebu.

Osim u Varaždinu, Sveučilište Sjever ima sveučilišni centar i u Koprivnici, koji nudi preddiplomske, diplomske i poslijediplomske studije iz raznih područja.

U Čakovcu djeluje Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek u Čakovcu, gdje su studentima dostupni integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij, zatim preddiplomski sveučilišni studij rani i predškolski odgoj i obrazovanje te diplomski sveučilišni studij rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Prema podacima iz publikacije „Gradovi u statistici“ vidljivo je da je broj studenata s prebivalištem na području Grada Ludbrega relativno stabilan u promatranom razdoblju te se kreće u rasponu između 310 i 325 studenata godišnje koji upisuju visokoškolske ustanove.

Tablica 16. Broj studenata stručnih i sveučilišnih studija s prebivalištem na području Grada Ludbrega

	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Visoke škole	15	15	13	16
Veleučilišta	45	45	46	35
Fakulteti – stručni studij	54	52	53	67
Fakulteti – sveučilišni studij	192	204	201	190
Umjetničke akademije	8	8	6	4
Ukupno	314	324	319	312

Izvor: Državni zavod za statistiku; Gradovi u statistici

Statistike pokazuju i da najveći broj studenata s prebivalištem na području Grada Ludbrega upisuje sveučilišne studije, slijede ih stručni studiji na fakultetima te studiji na veleučilištima. Dodatno, prema podacima DZS-a, u promatranom razdoblju po akademskim godinama upisano je svega 1 – 3 studenata na poslijediplomski specijalistički studij, dok su za poslijediplomski doktorski studij brojke nešto više te prikazuju sljedeće: 4 upisana studenta u akademskoj godini 2015./2016., 5 u 2016./2017., 8 u 2017./2018. te 7 upisanih studenata na poslijediplomski doktorski studij u akademskoj godini 2018./2019.

2.3.2. Socijalna skrb

Usluge iz sustava socijalne skrbi u nadležnosti su Centra za socijalnu skrb Ludbreg, koji je javna ustanova u sustavu socijalne skrbi čija djelatnost je određena čl. 127. i 128. Zakona o socijalnoj skrbi. Zakonom o socijalnoj skrbi utvrđeno je da su jedinice lokalne samouprave jedan od nositelja djelatnosti socijalne skrbi, za čije provođenje donose vlastite akte kojima uređuju oblike socijalne skrbi, kao i kriterije za ostvarivanje prava na pojedine oblike skrbi na svojem području.

Zakonom je utvrđena obveza jedinice lokalne samouprave da, sukladno mogućnostima svojeg proračuna, osigura sredstva za podmirenje troškova stanovanja te je omogućeno da jedinica lokalne samouprave, u skladu s proračunskim sredstvima, stanovnicima svog područja osigurava novčane pomoći i socijalne usluge iznad standarda utvrđenih Zakonom. Grad Ludbreg osigurava u svom Proračunu sredstva za pružanje različitih oblika pomoći iz sustava socijalne skrbi korisnicima s područja Grada.

Sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Grada Ludbrega, utvrđene su sljedeće vrste prava iz sustava socijalne skrbi:

- pomoć za podmirenje troškova stanovanja,
- pomoć za podmirenje pogrebnih troškova,
- besplatan obrok učenicima osnovnih škola,
- pomoć za podmirenje troškova ogrijeva,
- jednokratna novčana pomoć,
- jednokratna novčana pomoć za novorođenu djecu,
- pravo na pomoć za podmirenje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama.

Uz Centar za socijalnu skrb Ludbreg, na području Grada postoje i drugi pružatelji izvaninstitucijskih socijalnih usluga. Jedna od takvih je udruga "Ludbreško sunce", udruga za osobe s intelektualnim poteškoćama, osnovana 1996. godine kao roditeljska Udruga s osnovnim ciljem podizanja kvalitete življenja osoba s poteškoćama u razvoju te pomoć njihovim obiteljima. Udruga između ostalog pruža i usluge poludnevnog i dnevnog boravka te organiziranog stanovanja za osobe s intelektualnim teškoćama, što predstavlja alternativu institucionalnom smještaju.

Na području Grada Ludbrega djeluje i Centar za pružanje usluga u zajednici „Svitanje“, osnovan od strane Republike Hrvatske sa sjedištem u Koprivnici, a čije djelatnosti pokrivaju pružanje socijalnih usluga za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djeci i mlađim punoljetnim osobama koje imaju teškoće mentalnog zdravlja. Centar između ostalog pruža uslugu poludnevnog boravka u zgradi „Stare škole“ u Ludbregu, a brojao je 7 korisnika tijekom 2019. godine.

Što se tiče skrbi za starije osobe, na području Grada Ludbrega djeluje Dom za starije i nemoćne osobe "Sveta Bernardica", kapaciteta 23 korisnika te 4 obiteljska doma za starije i nemoćne kapaciteta do 20 korisnika.

2.3.3. Zdravstvo

Na području Grada Ludbrega djeluje Dom zdravlja Varaždinske županije – Ispostava Ludbreg, kao i Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije – Ispostava Ludbreg.

U sklopu Doma zdravlja Ispostave Ludbreg organizirane su sljedeće djelatnosti:

- patronažna služba,
- opća/obiteljska medicina,
- zdravstvena zaštita žena,
- dentalna zdravstvena zaštita,
- zdravstvena zaštita predškolske djece,
- RTG kabinet.

Ljekarna Varaždinske županije provodi ljekarničku djelatnost u 10 ljekarni i 3 depoa lijekova širom Varaždinske županije, a u njenom sastavu je i Ljekarna Ludbreg.

2.3.4. Civilno društvo

Prema podacima Registra udruga Republike Hrvatske¹⁵, na području Grada Ludbrega registrirano je i aktivno ukupno 89 udruga različitih ciljeva i djelatnosti što dovodi do zaključka kako je civilno društvo Grada Ludbrega dobro razvijeno.

Od ukupnog broja udruga, njihov najveći broj aktivan je u području sporta (29), a slijede udruge u području kulture i umjetnosti (15) te udruge aktivne u području poljoprivrede i gospodarstva (13). Područja djelovanja preostalih aktivnih udruga vezana su uz branitelje i stradalnike, socijalnu djelatnost, zaštitu zdravlja, rad s djecom i mladima, zaštitu okoliša i prirode, tehničku kulturu, hobističke djelatnosti, ljudska prava te zaštitu i spašavanje.

U sklopu potonje grupe udruga na području Grada Ludbrega djeluju Gradsko društvo Crvenog Križa Ludbreg te Vatrogasna zajednica Grada Ludbrega u čiji je rad uključeno 8 dobrovoljnih vatrogasnih društava: DVD Ludbreg (središnje društvo), DVD Bolfan, DVD Čukovec, DVD Kućan Ludbreški, DVD Selnik, DVD Sigetec Ludbreški, DVD Slokovec, DVD Hrastovsko.

Bitno je navesti kako Grad Ludbreg sufinancira djelovanje udruga kroz javne natječaje za dodjelu financijskih potpora za sufinanciranje projekata/programa u organizaciji civilnog društva.

2.3.5. Kultura

Kultura i valorizacija kulturne baštine zauzima važno mjesto u razvoju Grada Ludbrega, s obzirom da se planirani razvoj Grada zasniva na transformaciji Ludbrega iz grada svetišta u kulturno-turističku destinaciju s kombinacijom sadržaja koji zadovoljavaju sve segmente kulturnih turista, kao i posjetitelje motivirane vjerom.

Trenutno je Ludbreg najpoznatiji po svom Svetištu Presvete Krvi Isusove, koje je poznato diljem Hrvatske i svijeta te baštini tradiciju staru 600 godina kao jedino svetište koje ima i certifikat pape Leona X. iz 1513. godine. Pritom je ključna Pokaznica s epruветom Krvi Isusove, pokretno vjersko i kulturno dobro, čemu se pridodaju crkveni kompleks Župne crkve i Zavjetna kapela Hrvatskog sabora u Ludbregu. Na Svetište se oslanja najveća ludbreška manifestacija - Ludbreška sveta nedjelja.

¹⁵ [Registar udruga Republike Hrvatske](#)

Druga najznačajnija kulturno-povijesna atrakcija Grada je legenda o Ludbregu, koja kaže da je Ludbreg u samom središtu koncentričnih krugova koji spajaju brojne svjetske gradove. Prema legendi, na ovom su mjestu zamišljeni krugovi na čijim obodima se nalaze velike svjetske metropole.

Veliki doprinos kulturnoj vizuri Grada ima projekt *“Unaprjeđenje kontinentalnog turizma turističkom valorizacijom povijesno–kulturne baštine grada Ludbrega”*, čija je finalizacija planirana tijekom 2021. godine, a koji se temelji na unaprjeđenju postojeće kulturno-turističke ponude s intencijom održivog korištenja i upravljanja kulturnom baštinom te razvijanja novih kulturnih, turističkih i gospodarskih sadržaja, proizvoda i usluga na području Grada Ludbrega i šire regije. U sklopu projekta izgrađen je Arheološki park Iovia - Ludbreg sa svom pripadajućom infrastrukturom i sadržajima, uključujući „Kuću Somođi“, višenamjenski objekt kapaciteta 150 posjetitelja, u kojoj su smješteni suvenirnica, izložbeni postav interpretacije povijesti Ludbrega od prapovijesti do suvremenosti, multimedijalni prezentacijski prostor te dodatni multifunkcionalni prostori, kao i „Vrt Somođi“, odnosno uređenje arheološkog nalazišta.

Kao dio projekta uređena je i šetnica uz rijeku Bednju, ukupne dužine 1.300 metara, koja osim funkcije povezivanja postojećih i budućih sadržaja ima i informativnu te edukativnu funkciju. Uređen je i Zanatski trg, na kojem posjetitelji i turisti mogu naučiti nešto o zanatima koji su bili prisutni u rimskom razdoblju.

Uz sam Grad Ludbreg, kao najvažnije aktere u očuvanju i valorizaciji kulturne baštine u Ludbregu možemo izdvojiti Centar za kulturu i informiranje „Dragutin Novak“, Turističku zajednicu Grada Ludbrega, Gradsku knjižnicu i čitaonicu „Mladen Kerstner“ te razne organizacije civilnog društva.

2.3.5.1. Centar za kulturu i informiranje „Dragutin Novak“

Centar za kulturu i informiranje „Dragutin Novak“ nasljednik je Narodnog sveučilišta Ludbreg, osnovanog 1960. godine. Od svojih početaka pa do danas ova ustanova je mijenjala nazive, a u skladu s vremenima mijenjale su se i aktivnosti.

Sadašnji naziv Centar za kulturu i informiranje nosi po prvom upravitelju tadašnjeg Narodnog sveučilišta Ludbreg, Dragutinu Novaku, a desetljeća uspješnog djelovanja možemo podijeliti na sljedeće segmente djelatnosti: obrazovanje, kulturu, informiranje i organizaciju. Ustanova je tako organizirala školu, tečajeve, seminare, predavanja, političku školu, radne susrete, osnovnu glazbenu školu i stručne skupove. Kroz kulturni segment organizirane su priredbe, koncerti, (pokretna) kina, izložbe, književne manifestacije, rad knjižnice, akademije, izdavaštva, muzejske djelatnosti, arheološke djelatnosti i kulturne baštine. Informativni dio djelovao je kroz čitaonicu, razglasnu stanicu, odjel za propagandu, radio, foto novine, novine i novinsko nakladničku djelatnost koja se obavlja i danas kroz izdavanje Ludbreških novina i formiranje biblioteke „Ludbregiana“. Uz sve navedeno Centar provodi i prikupljanje te evidentiranje arheološke i povijesne građe na području Ludbrega i okolice.

Danas se Centar bavi djelatnostima u kulturi i informiranjem, a njegov budući razvoj vezan je uz iste.

2.4. Stanje i kretanje lokalnog gospodarstva

2.4.1. Osnovni pokazatelji gospodarstva

Varaždinska županija, prema podacima iz 2018. godine, ima indeks razvijenosti od 101,713 što je svrstava u III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave po razvijenosti u Republici Hrvatskoj. U III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

S druge strane, prema indeksu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, Grad Ludbreg je, s indeksom razvijenosti 105,544, svrstan u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Tablica 17. Vrijednosti indeksa razvijenosti Grada Ludbrega i Varaždinske županije te pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti 2018.

		Grad Ludbreg	Varaždinska županija
Vrijednost osnovnih pokazatelja	Indeks razvijenosti	105,544	101,713
	Prosječan dohodak po stanovniku	29.422,09	28.714,71
	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	2.018,12	2.387,25
	Prosječna stopa nezaposlenosti	0,0999	0,0974
	Opće kretanje stanovništva (2016/2006)	104,55	95,45
	Indeks starenja (2011.)	103,9	107,3
	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	0,1698	0,1628
Vrijednost standardiziranih pokazatelja	Prosječan dohodak po stanovniku	107,90	101,11
	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	98,16	95,02
	Prosječna stopa nezaposlenosti	108,01	111,46
	Opće kretanje stanovništva (2016/2006)	109,44	102,67
	Indeks starenja (2011.)	104,10	105,04
	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	106,45	96,70

Izvor: MRRFEU, 2018.

Varaždinska županija je 2013. godine bilježila indeks razvijenosti od 86,34% te je u razdoblju do 2018. godine zabilježila pozitivnu promjenu u stupnju razvijenosti, odnosno postigla indeks razvijenosti od 101,7% u 2018. godini. Grad Ludbreg je 2013. godine imao indeks razvijenosti od 93,76% dok je 2018. godine taj indeks iznosio 105,5% pa se može zaključiti kako su i Varaždinska županija i Grad Ludbreg zabilježili pozitivne promjene u stupnju razvijenosti.

Zaključno, u odnosu na 21 županiju u Republici Hrvatskoj Varaždinska županija nalazi se na 8. mjestu prema indeksu razvijenosti, dok se Grad Ludbreg nalazi na 102. mjestu od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave.

2.4.1.1. Bruto domaći proizvod

Bruto domaći proizvod (BDP) promatra se teritorijalno prema mjestu ostvarivanja proizvodnje, a ne prema sjedištu poduzeća poput nekih drugih pokazatelja kao što su izvoz ili financijski rezultati poslovanja te stoga predstavlja bolji pokazatelj gospodarske snage pojedinih županija. Navedeno je razlog zbog kojeg je BDP u većoj korelaciji s brojem zaposlenih po županijama koji također relativno dobro odražavaju gospodarsku snagu županija.

Analiza Hrvatske gospodarske komore, a čiji su podaci bazirani na podacima Državnog zavoda za statistiku, prikazuju kako je BDP Republike Hrvatske u 2018. godini iznosio 51,5 milijardi eura, BDP po stanovniku 12.640 eura, a realna stopa rasta u odnosu na prethodnu godinu 2,6%. Podaci o strukturi BDP-a istodobno pokazuju da je najveći dio ukupne potražnje činila osobna potrošnja te da je najveća bruto dodana vrijednost ostvarena u prerađivačkoj industriji i trgovini.

Tablica 18. BDP Varaždinske županije u odnosu na okolne županije, Grad Zagreb te Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku u 2017. godini

Regije (NUTS 2) i županije	BDP u tisućama HRK	BDP u tisućama EUR	BDP po stanovniku, HRK	BDP po stanovniku, EUR	BDP po stanovniku po standardu kupovne moći
Republika Hrvatska	366.426.128	49.118.125	88.726	11.893	61,7
Kontinentalna Hrvatska	247.187.507	33.134.610	89.984	12.062	62,6
Grad Zagreb	125.019.655	16.758.422	155.541	20.850	108,2
Zagrebačka županija	21.034.276	2.819.570	67.457	9.042	46,9
Varaždinska županija	12.745.769	1.708.525	75.514	10.122	52,5
Međimurska županija	8.249.731	1.105.847	74.280	9.957	51,6
Koprivničko-križevačka županija	7.362.155	986.871	67.363	9.030	46,8
Krapinsko-zagorska županija	7.324.017	981.759	57.918	7.764	40,3
Jadranska Hrvatska	119.238.621	15.983.515	86.227	11.558	60,0

Izvor: DZS, priopćenje veljača 2020. ¹⁶

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2017. godini BDP po stanovniku u Republici Hrvatskoj iznosio je 11.893 eura, dok je taj iznos za Varaždinsku županiju iznosio 10.122 eura. Navedeno pokazuje kako Varaždinska županija, po pokazatelju bruto domaćeg proizvoda po stanovniku, za nacionalnim prosjekom zaostaje 14,89%.

Promatra li se razvijenost županija prema visini BDP-a po stanovniku, Varaždinska županija druga je najuspješnija županija u kontinentalnoj Hrvatskoj (veći BDP po stanovniku ima samo Grad Zagreb), dok je na razini cjelokupne Republike Hrvatske na visokom 5. mjestu od ukupno 21 hrvatske županije.

Udio BDP-a Varaždinske županije u ukupnom BDP-u Republike Hrvatske iznosi 3,48%.

2.4.1.2. Poslovanje poduzetnika u Gradu Ludbregu

Na području Grada Ludbrega u 2019. godini poslovalo je ukupno 237 poduzetnika koji su zapošljavali 2.628 zaposlenih. Od ukupnog broja poduzetnika, njih 65% (253) poslovalo je s dobiti dok je preostalih 35% (84) u svojim financijskim izvještajima iskazalo gubitak. Ukupni prihodi poduzetnika Grada Ludbrega u 2019. godini iznosili su 1,22 milijarde kuna.

¹⁶ <https://www.dzs.hr/Hrv/publication/StatisticsInLine.htm>

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Tablica 19. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Ludbrega u 2017. i 2018. godini

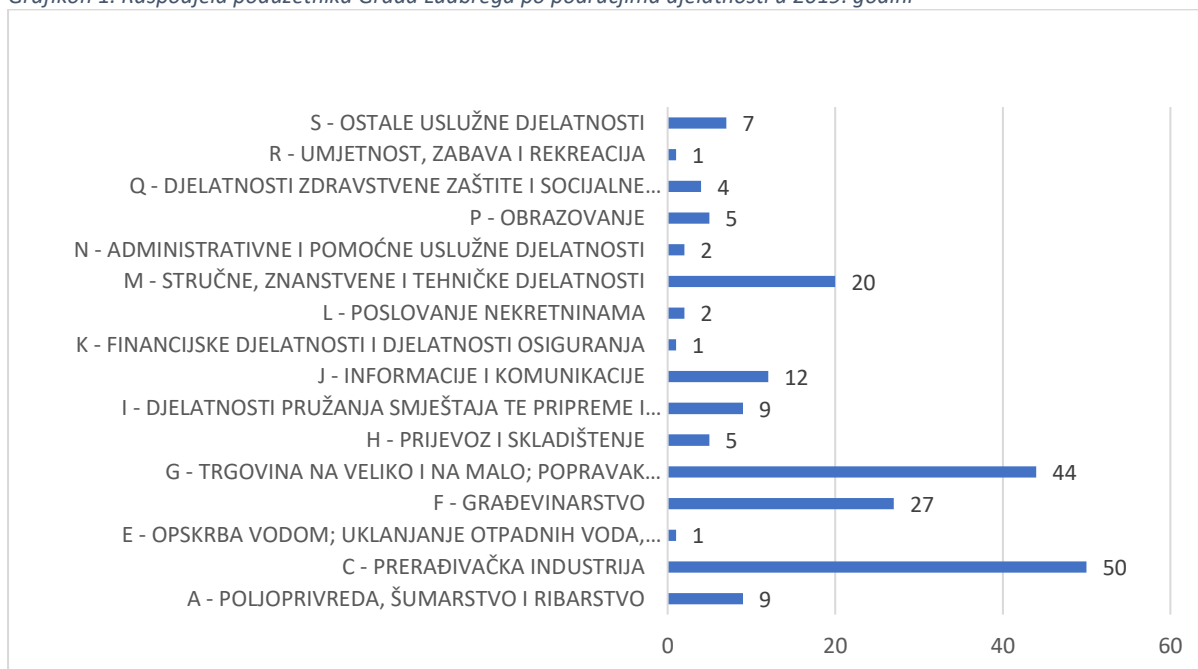
Opis	2017. (u kunama)	2018. (u kunama)	2019. (u kunama)	Indeks 2019./2018.
Broj poduzetnika	200	200	237	15,61%
Broj dobitaša	171	154	153	-0,65%
Broj gubitaša	29	46	84	82,60%
Broj zaposlenih	2.374	2.562	2.628	2,66%
Ukupni prihodi	1.040.938.943	1.175.720.232	1.221.233.824	3,49%
Ukupni rashodi	989.123.048	1.122.941.394	1.184.223.868	4,47%
Dobit prije oporezivanja	63.995.611	63.821.328	53.123.033	-8,16%
Gubitak prije oporezivanja	12.179.716	11.042.490	16.113.077	43,12%
Porez na dobit	6.037.081	7.562.368	7.118.453	-5,96%
Dobit razdoblja	57.947.268	56.411.958	46.007.138	-8,76%
Gubitak razdoblja	12.168.454	11.195.488	16.115.635	41,23%
Broj uvoznika	26	29	28	-3,45%
Broj izvoznika	41	47	50	6,38%
Uvoz	193.982.086	221.698.794	238.701.463	7,67%
Izvoz	474.026.738	556.446.451	603.550.165	8,47%
Trgovinski saldo	280.044.652	334.747.657	364.848.702	8,99%
Broj investitora	18	21	21	-
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	4.860	4.908	5.268	4,90%

Izvor: Grad Ludbreg

Poduzetnici s područja Grada Ludbrega u 2019. godini ostvarili su 3,49% veće prihode u odnosu na usporednu 2018. godinu te prihodi poduzetnika Grada Ludbrega čine 4,37% ukupnih prihoda Varaždinske županije i 0,15% prihoda ukupnog hrvatskog poduzetništva. Ukupni rashodi u iznosu od 1,18 milijardi kuna povećali su se za 4,47% u odnosu na usporednu 2018. godinu, a dobit prije oporezivanja i dobit razdoblja smanjenje su za 8,16% odnosno 8,76%. Gubitak prije oporezivanja povećao se za 43,12%, a gubitak razdoblja za 41,23%.

Uvoz poduzetnika Grada Ludbrega u 2019. godini povećao se za 7,67% ili za 17.002.669 kn dok je izvoz iznosio 603.550.165 kn, odnosno, povećao se za 8,47% u odnosu na 2018. godinu. Nastavno na navedeno, broj uvoznika u 2019. godini je 3,45% manji nego 2018. godine dok je u istom razdoblju broj izvoznika povećan za 6,38%.

Grafikon 1. Raspodjela poduzetnika Grada Ludbrega po područjima djelatnosti u 2019. godini

Izvor: Grad Ludbreg

Iz grafikona je vidljivo kako je najzastupljenija djelatnost u Gradu Ludbregu prerađivačka industrija s 50 poduzetnika, a slijede trgovačka djelatnost (44 poduzetnika) te građevinska djelatnost (27 poduzetnika). Sukladno tome, najveći broj zaposlenih u Gradu Ludbregu zaposleno je u djelatnosti C – Prerađivačka industrija (ukupno 1.839 zaposlenih) te udio zaposlenih u prerađivačkoj industriji u ukupnom broju zaposlenih u Gradu Ludbregu iznosi 69,98%, što predstavlja povećanje od 4,08% u odnosu na 2018. godinu.

U odnosu na pokazatelje poslovanja poduzetnika u Varaždinskoj županiji, u kojoj je 2019. godine, prema FINA analizi financijskih rezultata iz izvještaja poduzetnika Varaždinske županije, sjedište imalo 4.150 poduzetnika s ukupno 43.696 zaposlenih, koji su ostvarili ukupne prihode od 27,9 milijardi kuna, ukupne rashode od 26,6 milijardi kuna, dobit razdoblja od 1,3 milijarde kuna, gubitak razdoblja od 211,4 milijuna kuna te neto dobit u iznosu od 1,1 milijarde kuna, poduzetnici Grada Ludbrega zapošljavaju 5,99% ukupno zaposlenih u Varaždinskoj županiji te predstavljaju udio od 5,57% u ukupnom broju poduzetnika u Varaždinskoj županiji. Bitno je istaknuti i kako, od ukupno 28 općina Varaždinske županije, Grad Ludbreg zauzima 3. mjesto po ukupnom broju poduzetnika u pojedinoj općini te 4. mjesto prema broju zaposlenih. Prema ukupnim prihodima, Grad Ludbreg zauzima 5. mjesto u Varaždinskoj županiji s ostvarenih 1,22 milijarde kuna ukupnih prihoda.

2.4.1.3. Poslovanje obrtnika u Gradu Ludbregu

Grad Ludbreg je u 2018. godini brojio ukupno 214 obrtnika sa 156 zaposlenih koji su ostvarili ukupne prihode u iznosu od 137,53 milijuna kuna te dobit razdoblja od 7,60 milijuna kuna. Sa svojim rezultatima, obrtnici Grada Ludbrega imaju udio u Varaždinskoj županiji od 5% prema broju obrtnika i 4% prema broju zaposlenih u Varaždinskoj županiji.

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Tablica 20. Financijski rezultati poslovanja obrtnika Grada Ludbrega u 2017. i 2018. godini

Opis	2017.	2018.
	(u kunama)	(u kunama)
Broj obrtnika	200	214
Broj dobitaša	190	200
Broj gubitaša	10	14
Broj zaposlenih	152	156
Ukupni prihodi	106.549.901	137.530.197
Ukupni rashodi	100.463.124	128.046.318
Dobit prije oporezivanja	6.358.809	9.696.998
Gubitak prije oporezivanja	272.032	213.119
Porez na dobit	1.127.261	2.089.547
Dobit razdoblja	5.231.548	7.607.451
Gubitak razdoblja	272.032	213.119
Broj uvoznika	1	3
Broj izvoznika	4	4
Trgovinski saldo	6.336.652	8.168.470
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	4.227	4.834

Izvor: Grad Ludbreg

U usporedbi sa 2017. godinom, prihodi obrtnika su u 2018. narasli za 29,08% dok je dobit razdoblja povećana za značajnih 45,41%. Gubitak prije oporezivanja smanjio se za 21,66%, kao i gubitak razdoblja, a od ukupno 214 obrtnika s područja Grada Ludbrega, 200 ih je poslovalo s dobiti dok je 14 obrtnika u svojim financijskim izvještajima iskazalo gubitak.

Tablica 21. Najuspješniji obrtnici Grada Ludbrega prema ukupnoj dobiti u 2017. i 2018. godini

Rang	Naziv	Mjesto	Ukupna dobit (u kunama)	
			2017.	2018.
1.	STROJARSTVO „HORVAT PRODUCTION“	Ludbreg	1.650.000	1.100.000
2.	„NIAGARA DISPENSING TECHNOLOGIES EUROPE“ trgovina i posredovanje u trgovini	Ludbreg	737.046	762.925
3.	Servisni obrt „ELEKTROTERM“	Ludbreg	-	297.364
4.	„JAGIĆ“	Poljanec	215.733	200.101
5.	„LUDBREŽANKA“	Ludbreg	229.630	133.691

Izvor: Grad Ludbreg

U Gradu Ludbregu posebno se ističe „JAGIĆ“, obrt za termotehničke instalacije, građevinarstvo i trgovinu koji svojim poslovnim prihodom u 2018. godini zauzima udio od 1,64% ukupnih poslovnih prihoda svih obrtnika s područja Varaždinske županije. Osim navedenoga obrta, po ostvarenom poslovnom prihodu, među obrtnicima Grada Ludbrega izdvajaju se Strojarsstvo „HORVAT PRODUCTION“ sa 26,61 milijuna kuna poslovnog prihoda, „NIAGARA DISPENSING TECHNOLOGIES EUROPE“ sa 9,39 milijuna kuna, a slijede Servisni obrt „ELEKTROTERM“ sa 6,32 milijuna kuna ostvarenog poslovnog prihoda te obrt „LUDBREŽANKA“ sa 3,89 milijuna kuna.

2.4.1.4. Poljoprivreda u Gradu Ludbregu

Na području Grada Ludbrega na dan 31.12.2020. godine, prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, poslovalo je ukupno 677 obiteljskih gospodarstava. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava čine obiteljska poljoprivredna gospodarstva (85,1%) dok najmanji broj čine druge pravne osobe (0,15%). Poljoprivredna gospodarstva prisutna su u svih 13 naselja u sklopu Grada Ludbrega, s time da je najveći broj PG-ova upravo u Ludbregu.

Tablica 22. Poljoprivredna gospodarstva (PG) na području Grada Ludbrega na dan 31.12.2020. godine

Naselje	Ukupno poljoprivrednih gospodarstava	Druge pravne osobe (crkva, vojska, obrazovne ustanove i dr.)	OPG	Obrt	SOPG	Trgovačko društvo	Zadruga
Apatija	49	-	42	4	3	-	-
Bolfan	44	-	36	1	7	-	-
Čukovec	34	-	30	-	4	-	-
Globočec Ludbreški	47	-	42	2	3	-	-
Hrastovsko	102	-	87	4	10	-	1
Kučan Ludbreški	21	-	20	1	-	-	-
Ludbreg	117	1	87	8	12	8	1
Poljanec	69	-	61	-	8	-	-
Segovina	7	-	6	-	1	-	-
Selnik	47	-	39	2	6	-	-
Sigetec Ludbreški	72	-	68	2	2	-	-
Slokovec	41	-	38	-	3	-	-
Vinogradi Ludbreški	27	-	20	1	4	2	-
UKUPNO	677	1	576	25	63	10	2

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju; obrada autora

Prema podacima o nositeljima poljoprivrednih gospodarstava, vidljivo je kako se poljoprivredom, na području Grada Ludbrega, većinski bavi starije stanovništvo što dokazuje činjenica kako su nositelji čak 41,2% ukupnog broja PG-ova osobe starije od 65 godina.

Tablica 23. Dob nositelja poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Ludbrega na dan 31.12.2020. godine

Ukupno poljoprivrednih gospodarstava	DOB NOSITELJA POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA						
	< 41 godina	41 – 45 godina	46 – 50 godina	51 – 55 godina	56 – 60 godina	61 – 64 godina	> 65 godina
677	82	45	45	69	79	78	279

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju; obrada autora

Usporede li se podaci za 2020. godinu s onima za 2016. godinu, primjetan je rast broja poljoprivrednih gospodarstava od svega 5,95% uz pad broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava od 3,68% u promatranom razdoblju. Istovremeno, broj PG-ova čiji su nositelji osobe starije životne dobi značajno je porastao. Konkretnije, broj PG-ova čiji su nositelji osobe starije od 65 godina, u razdoblju od 2016. do 2020. godine, porastao je za 39,5% dok je broj nositelja PG-ova mlađih od 40 godina porastao za 15,5%.

Tablica 24. Broj ARKOD parcela po naseljima na području Grada Ludbrega u hektarima na dan 31.12.2020.

Naselje	<3 ha	≥3 i <20 ha	≥20 i <100 ha	≥100 i <1.500	Broj parcela	UKUPNA POVRŠINA PARCELA (ha)
Apatija	154	214	189	-	557	210,90
Bolfan	102	322	145	-	569	232,00
Čukovec	95	57	-	-	152	49,78
Globočec Ludbreški	151	123	95	-	369	150,53
Hrastovsko	445	354	151	-	950	293,80
Kučan Ludbreški	74	118	-	-	192	59,19
Ludbreg	261	368	72	125	826	438,04
Poljanec	243	274	182	-	699	240,23
Segovina	-	99	-	-	99	43,68
Selnik	120	197	57	-	374	150,10
Sigetec Ludbreški	203	256	60	510	1029	627,11
Slokovec	184	189	90	-	463	173,02
Vinogradi Ludbreški	67	33	-	-	100	32,26
UKUPNO	2.099	2.604	1.041	635	6.379	2.700,63

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju; obrada autora

Iz navedenih podataka vidljivo je kako je najveći broj parcela, njih 40,8% veličine između 3 i 20 hektara dok je najmanji broj parcela veličine između 100 i 1.500 hektara. Parcela iznad 1.500 hektara na području Grada Ludbrega nema.

2.4.1.5. Neto plaće

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom na području Grada Ludbrega u 2015. godini iznosila je 4.903 kn te je bila za 9,3% veća od plaće u Varaždinskoj županiji (4.448 kn) i za 9,5% manja u odnosu na prosječnu mjesečnu plaću na razini Republike Hrvatske (5.372 kn). Promotri li se razdoblje od 2011. do 2017. godine, primjećuje se kako je prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u Gradu bila najveća upravo 2015. godine te je bila 1.405 kn (40,2%) viša u odnosu na prosječnu plaću obračunatu 2011. godine te 43 kn (0,8%) viša u odnosu na prosječnu plaću iz 2017. godine.

Najviše neto plaće isplaćivane su kod poduzetnika koji spadaju u kategoriju srednjih poduzeća te je kod njih prosječna mjesečna neto plaća iznosila 5.758 kn dok je kod poduzetnika koji spadaju u kategoriju malih poduzeća, prosječna mjesečna plaća u 2017. godini iznosila je 4.286 kn te je bila 11,8% niža od prosjeka svih poduzetnika Grada Ludbrega (4.860 kn). Nadalje, prosječna mjesečna neto plaća kod poduzetnika koji spadaju u kategoriju mikro poduzeća iznosila je 3.677 kn, odnosno 24,3% manje od prosjeka svih poduzetnika Grada Ludbrega.

Promotrimo li prosječnu neto plaću po sektorima, vidljivo je kako je najviša prosječna neto plaća u 2017. godini na području Grada Ludbrega bila u djelatnosti trgovine na veliko i malo (5.525 kn), a

slijede djelatnost prerađivačke industrije (4.979 kn) i građevinarstva (4.526 kn) dok je najniža prosječna neto plaća obračunata u djelatnosti poslovanja nekretninama (2.669 kn).

Daljnijim promatranjem prosječnih neto plaća zaposlenih u poduzetništvu Grada Ludbrega vidljivo je kako je ona u posljednjem periodu nastavila rasti te je u 2019. godini bila 4,78% viša nego u 2018. godini, odnosno 8% viša nego u 2017. godini.

Tablica 25. Plaće zaposlenih u poduzetništvu Grada Ludbrega u 2018. i 2019. godini

Opis	2018. (u kunama)	2019. (u kunama)	Indeks 2019./2018.
Troškovi osoblja	237.938.564	264.773.373	11,28%
Neto plaće i nadnice	153.772.627	171.829.523	11,74%
Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom	7.751	8.088	4,34%
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	5.010	5.249	4,78%

Izvor: Grad Ludbreg

Bitno je istaknuti i kako je prosječna neto plaća isplaćena kod poduzetnika u Gradu Ludbregu 2017. godine bila među četiri najviše u Varaždinskoj županiji, a veću prosječnu neto plaću isplaćenu kod poduzetnika te godine u Županiji su imale samo općina Ljubešćica (5.219 kn), općina Breznički Hum (5.184 kn) te općina Breznica (5.118 kn).

Tablica 26. Gradovi i općine s najvećom i najmanjom prosječnom neto plaćom u 2017. godini u Varaždinskoj županiji

Grad / općina	Iznos (u kunama)	Indeks 2017./2016.	Rang u prema visini plaća u Varaždinskoj županiji
LJUBEŠĆICA	5.219	108,0	1
BREZNIČKI HUM	5.184	103,3	2
BREZNICA	5.118	111,1	3
LUDBREG	4.860	112,9	4
VARAŽDINSKE TOPLICE	4.655	136,9	5
JALŽABET	4.620	104,2	6
VARAŽDIN	4.619	106,2	7
VINICA	4.505	92,3	8
VISOKO	3.448	112,7	25
VELIKI BUKOVEC	3.371	113,7	26
SVETI ĐURĐ	3.275	79,1	27
BERETINEC	2.846	113,7	28

Izvor: Gospodarska kretanja Varaždinske županije, Hrvatska gospodarska komora, prosinac 2018.

2.4.1.6. Poslovna infrastruktura

U Gradu Ludbregu trenutno posluju 3 poslovne zone - zona male privrede A i B, Zona Istok te zona Zapad. No, s obzirom na potencijal industrije na području Grada, donesene su odluke o osnivanju novih poduzetničkih zona s gospodarskom namjenom te će njihovom izgradnjom u Gradu poslovati:

1. Poduzetnička zona Hrastovsko
2. Poduzetnička zona Slokovec

3. Poduzetnička zona Ludbreg – Zapad
4. Poduzetnička zona Ludbreg – Istok.

2.4.1.7. Poduzetnička zona Hrastovsko

Odluku o osnivanju Poduzetničke zone Hrastovsko¹⁷ Gradsko vijeće Grada Ludbrega donijelo je u ožujku 2020. godine sa svrhom poticanja razvoja poduzetništva kroz omogućavanje povoljnijeg i jeftinijeg načina izgradnje poslovnog objekta, jačanja konkurentnog nastupa na tržištu te jačanja korištenja poduzetničke prostorne i informativne infrastrukture. U travnju 2020. godine donesen je i Program izgradnje poduzetničke zone Hrastovsko¹⁸.

Poduzetnička zona smještena je u naselju Hrastovsko, a njezina površina iznosi 7,4ha i u cijelosti je neizgrađena. Planirana površina namijenjena poduzetnicima za obavljanje poduzetničkih aktivnosti iznosi oko 6,1 ha dok je ostala površina namijenjena prometnoj infrastrukturi. Opremljenost infrastrukturom podrazumijeva izgradnju prometnice, kanalizacijske mreže, vodovoda, plinske mreže, javne rasvjete i telekomunikacijske distributivne kabelaške kanalizacije (DTK). Grad Ludbreg će vlastitim sredstvima opremiti zonu potrebnom prometnom komunalnom infrastrukturom i javnom rasvjetom dok će ostalu komunalnu infrastrukturnu mrežu izgraditi nadležni distributeri.

Poduzetnička zona Hrastovsko planira se kao proizvodno - prerađivačka zona, odnosno zona u kojoj pretežiti broj korisnika obavlja proizvodno – prerađivačke aktivnosti tj. u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno – prerađivačku poduzetničku aktivnost.

2.4.1.8. Poduzetnička zona Slokovec

Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Slokovec¹⁹ donesena je u ožujku 2020. godine, a Program izgradnje Poduzetničke zone Slokovec²⁰ donesen je od strane Gradskog vijeća Grada Ludbrega u travnju iste godine sa svrhom poticanja razvoja poduzetništva omogućavanjem povoljnijeg i jeftinijeg načina izgradnje poslovnog objekta, jačanjem konkurentskog nastupa na tržištu te jačanja korištenja poduzetničke prostorne i informativne infrastrukture.

Poduzetnička zona smještena je u naselju Slokovec, a njezina ukupna površina od 10,9 ha u cijelosti je neizgrađena. Planirana raspoloživa površina namijenjena je poduzetnicima za obavljanje poduzetničkih aktivnosti i iznosi oko 10,8ha, a ostala površina od 709m² namijenjena je za prometnu infrastrukturu. Opremljenost infrastrukturom podrazumijeva izgradnju prometnice, kanalizacijske mreže, vodovoda, plinske mreže, javne rasvjete i telekomunikacijske distributivne kabelaške kanalizacije (DTK). Grad Ludbreg će vlastitim sredstvima opremiti zonu potrebnom prometnom komunalnom infrastrukturom i javnom rasvjetom dok će ostalu komunalnu infrastrukturnu mrežu izgraditi nadležni distributeri.

Poduzetnička zona Slokovec planira se kao proizvodno - prerađivačka zona, odnosno zona u kojoj pretežiti broj korisnika obavlja proizvodno – prerađivačke aktivnosti tj. u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno – prerađivačku poduzetničku aktivnost.

¹⁷ [Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Hrastovsko](#)

¹⁸ [Program izgradnje poduzetničke zone Hrastovsko](#)

¹⁹ [Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Slokovec](#)

²⁰ [Program izgradnje Poduzetničke zone Slokovec](#)

2.4.1.9. Poduzetnička zona Ludbreg – Zapad

Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Ludbreg – Zapad²¹ donesena je u srpnju 2020. godine na sjednici Gradskog vijeća Grada Ludbrega. Poduzetnička zona Zapad proteže se na ukupnoj površini od 64ha 70a 6m², a smještena je uz državnu cestu D2 te državnu cestu D24.

Za razliku od prethodno navedenih poduzetničkih zona koje su bile u cijelosti neizgrađene, Poduzetnička zona Zapad djelomično je izgrađena. Od ukupne površine zone, 50ha 25a 73m² ili 77,68% zone je izgrađeno, a na navedenoj površini posluje 19 poduzetnika. U vlasništvu poduzetnika je 48ha 15a 74m² ili 74,43%, dok infrastrukturu čini 5ha 8a 65m² ili 7,86% površine zone. Neizgrađeni dio površine poduzetničke zone iznosi 14ha 44a 33m² ili 22,32%, od čega je u vlasništvu Grada Ludbrega 2ha 10a 41m² ili 14,57%, u vlasništvu poduzetnika 2ha 98a 66m² ili 20,68%, u vlasništvu fizičkih osoba 8ha 87a 63m² ili 61,46% te u vlasništvu Republike Hrvatske 47a 63m² ili 3,30%. Preostala raspoloživa površina namijenjena poduzetnicima za obavljanje poduzetničkih aktivnosti iznosi oko 10ha, a ostala površina namijenjena je gradnji prometne infrastrukture i zaštitnih zelenih površina.

Poduzetnička zona Zapad planira se kao proizvodno - prerađivačka zona, odnosno zona u kojoj pretežiti broj korisnika obavlja proizvodno – prerađivačke aktivnosti tj. u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno – prerađivačku poduzetničku aktivnost.

2.4.1.10. Poduzetnička zona Ludbreg – Istok

Poduzetnička zona Ludbreg – Istok sljedeća je djelomično izgrađena poduzetnička zona o čijem je osnivanju odluka²² donesena na sjednici Gradskog vijeća Grada Ludbrega održanoj u srpnju 2020. godine. Poduzetnička zona Istok proteže se na ukupnoj površini od 30ha 58a 60m², a smještena je uz državnu cestu D2 te državnu cestu D24.

Kao i Poduzetnička zona Zapad, Poduzetnička zona Istok djelomično je izgrađena. Od ukupne površine zone, 24ha 3a 80m² ili 78,59% zone je izgrađeno, a na navedenoj površini posluje 26 poduzetnika. U vlasništvu poduzetnika je 24ha 95 59m² ili 81,59%, dok infrastrukturu čine 3ha 85 40m² ili 12,60% površine zone. Neizgrađeni dio površine poduzetničke zone iznosi 6ha 54a 80m² ili 21,41%, od čega je u vlasništvu Grada Ludbrega 30a 97m² ili 4,73%, u vlasništvu poduzetnika 4ha 77a 19m² ili 72,88%, a u vlasništvu fizičkih osoba 1ha 46a 64m² ili 22,39%. Preostala raspoloživa površina namijenjena poduzetnicima za obavljanje poduzetničkih aktivnosti iznosi oko 1ha, a ostala površina namijenjena je gradnji prometne infrastrukture i zaštitnih zelenih površina.

Poduzetnička zona Istok planira se kao proizvodno - prerađivačka zona, odnosno zona u kojoj pretežiti broj korisnika obavlja proizvodno – prerađivačke aktivnosti tj. u kojima pretežiti dio raspoložive površine zone zauzimaju poduzetnici koji obavljaju proizvodno – prerađivačku poduzetničku aktivnost.

2.4.1.11. Mjere poticanja razvoja poduzetništva

Grad Ludbreg je krajem 2020. godine donio **Program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2021. – 2023. godine.**²³ Svrha ovog Programa jest stvaranje

²¹ [Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Ludbreg – Zapad](#)

²² [Odluka o osnivanju Poduzetničke zone Ludbreg - Istok](#)

²³ [Program mjera poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Ludbrega za razdoblje 2021. – 2023. godine](#)

povoljnog poduzetničkog okruženja za djelovanje poduzetnika, razvijanje poduzetničke klime i osiguranje preduvjeta za razvoj poduzetničkih sposobnosti na području Grada Ludbrega.

Programom je definirano sljedećih 5 područja poticanja razvoja poduzetništva:

1. Poticanje investicija u poduzetničkim zonama i Gradu Ludbregu
2. Jačanje konkurentnosti poduzetnika
3. Obrazovanje u poduzetništvu
4. Razvoj poduzetništva u sektoru turizma
5. Financiranje poduzetništva.

U svakom od navedenih područja definirane su konkretne mjere za poticanje razvoja poduzetništva, a to su sljedeće: (1) Kupnja zemljišta u Poduzetničkim zonama u Ludbregu po povlaštenoj cijeni zemljišta (bez infrastrukture); (2) Oslobođenje plaćanja komunalne naknade; (3) Sufinanciranje troškova zakupa poslovnog prostora; (4) Subvencioniranje nabave i ugradnje novih strojeva i opreme; (5) Subvencioniranje inicijalnih troškova pokretanja gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika; (6) Sufinanciranje razvoja komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluga; (7) Subvencioniranje certificiranja proizvoda; (8) Programi razvoja poduzetničkih sposobnosti mladih i poticanje razvoja učeničkih zadruga i sl.; (9) Program „Inkubator za kreativne industrije“; (10) Subvencioniranje troškova naukovanja u deficitarnim zanimanjima; (11) Sufinanciranje troškova polaganja majstorskih i stručnih ispita; (12) Potpora za razvoj poduzetništva u turizmu; (13) Potpora za razvoj MICE industrije; (14) Potpora za podizanje kvalitete i konkurentnosti objekata za smještaj; (15) Otvorena vrata turističke ponude Grada Ludbrega; (16) Potpora za organizirani dolazak izletnika; (17) Subvencioniranje kamatne stope za poduzetničke kredite; (18) Subvencioniranje kamatne stope za kredite prema programu „Kreditom do uspjeha 2014.“.

Sredstva za provedbu mjera iz ovog Programa osiguravaju se u Proračunu Grada Ludbrega, a za njihovu provedbu raspisuje se Javni poziv²⁴.

Osim navedenog programa, Grad Ludbreg redovito donosi dvogodišnje programe potpora u poljoprivredi putem kojih se utvrđuju mjere potpora u poljoprivredi te njihovi uvjeti i kriteriji za dodjelu. Po isteku dvogodišnjeg razdoblja, mjere se revidiraju te ažuriraju, sukladno potrebama lokalnih nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, a relevantnost navedenih programa dokazuje i činjenica da se Grad Ludbreg nalazi među 10 najboljih gradova u Republici Hrvatskoj po izdvajanju sredstava usmjerenih poljoprivredi, *per capita*. U 2019. godini za ukupno 93 zahtjeva izdvojeno je više od 284.000,00 kn, dok je u 2020. godini za 102 zahtjeva izdvojeno 278.000,00 kn. **Program potpora u poljoprivredi na području Grada Ludbrega za razdoblje 2021. – 2022. godine**²⁵ usmjeren je poljoprivrednim gospodarstvima upisanim u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, sa sjedištem poljoprivrednog gospodarstva i poljoprivrednom proizvodnjom (poljoprivredno zemljište, nasadi, stoka, gospodarski objekti i sl.) na području Grada Ludbrega. U razdoblju od 2021. do 2022. godine program će financirati 15 mjera u poljoprivredi:

- Mjera 1: Potpora za nabavu loznih sadnica
- Mjera 2: Potpora za nabavu novih vrsta voćnih sadnica i dugogodišnjih nasada
- Mjera 3: Potpora za umjetno osjemenjivanje stoke (krava, junica, krmača)
- Mjera 4: Potpora za nabavu i postavljanje sistema za navodnjavanje

²⁴ Osim za mjeru *Oslobođenje plaćanja komunalne naknade* koja se može koristiti tijekom cijele kalendarske godine.

²⁵ https://glasila.hr/upload_data/site_files/svzv10420.pdf#%5B%7B%22num%22%3A341%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22FitR%22%7D%2C-496%2C-7%2C1090%2C842%5D

- Mjera 5: Potpora za nabavu i postavljanje staklenika i plastenika
- Mjera 6: Potpora za nabavu sadnica povrća, cvijeća i sjemenja u plastenicima i staklenicima
- Mjera 7: Potpora za održivu poljoprivredu
- Mjera 8: Potpora za edukaciju poljoprivrednika
- Mjera 9: Potpora za okrupnjivanje zemljišta
- Mjera 10: Potpora za financiranje uzimanja uzoraka krvi konja
- Mjera 11: Potpora za poticanje malih proizvođača svinja - poticaj za uzgoj i držanje svinja
- Mjera 12: Potpora za uzgoj i držanje mliječnih krava
- Mjera 13: Potpora za nabavu i postavljanje sustava za zaštitu višegodišnjih nasada od tuče
- Mjera 14: Potpora za nabavu novih košnica, pčelarske opreme i pčelinjih zajednica
- Mjera 15: Potpora za poticanje rasta i razvoja poljoprivrednih zadruga.

Svaka od navedenih mjera propisuje uvjete za dodjelu potpore te specifične aktivnosti za koje se sredstva mogu dodijeliti, a ukupan iznos svih potpora po jednom poljoprivrednom gospodarstvu, koji se dodjeljuje temeljem ovog Programa, ne smije iznositi više od 20.000,00 kn tijekom jedne kalendarske godine. Iznimka je *Mjera 15: Potpora za poticanje rasta i razvoja poljoprivrednih zadruga* za koju ukupan iznos svih potpora ne smije iznositi više od 30.000,00 kuna tijekom jedne kalendarske godine. Sredstva za provođenje Programa osiguravaju se u Proračunu Grada Ludbrega.

2.4.2. Turizam u Gradu Ludbregu

Za razvoj i promicanje turizma u Gradu Ludbregu odgovorna je prvenstveno Turistička zajednica Grada Ludbrega koja djeluje unutar nacionalnog sustava turističkih zajednica. Aktivnosti Turističke zajednice Grada Ludbrega operacionalizirane su kroz godišnji program rada koji se temelji na relevantnim planovima, analizi prethodne sezone te evaluaciji trendova na tržištu. Turizam Grada Ludbrega u začecima, ali za njegov razvoj postoji značajan potencijal koji se prvenstveno temelji na bogatom povijesnom naslijeđu, vjerskom središtu s tradicijom hodočasništva i proštenjarstva te legendi o Ludbregu kao Centru svijeta.

Kao što je navedeno ranije u dokumentu, titulu Centra svijeta Ludbreg nosi zbog legende koja tvrdi kako se Grad nalazi u središtu koncentričnih krugova koji spajaju brojne svjetske gradove dok je vjersko središte zahvaljujući Svetištu Predragocjene Krvi Isusove koje je poznato diljem Republike Hrvatske i svijeta te koje baštini tradiciju staru 600 godina. Uz Svetište je vezana i najveća ludbreška manifestacija - Ludbreška Sveta Nedjelja, u sklopu koje se svake godine, desetak dana uoči središnjeg euharistijskog slavlja, održavaju programi duhovnog, kulturnog, sportskog i gospodarskog karaktera.

Ludbreg je bogat i drugim privlačnostima kulturne baštine, arheološkim i paleontološkim nalazištima, a do danas je sačuvana bogata materijalna i nematerijalna baština kulture života i rada ludbreškog kraja - pjesme, nošnje, običaji, narodno rukotvorstvo, ruralna arhitektura, vinogradarstvo i poljoprivreda. Turističkoj privlačnosti Ludbrega pridonose njegovi znameniti ljudi i događaji, kao što je bilo snimanje TV serija Mejaši i Gruntovčani, niz različitih atraktivnih manifestacija, vinska cesta, izvori termo-mineralne vode, rijeka Bednja, blizina Drave, itd. No, unatoč brojnim turističkim atrakcijama, tek su neke atrakcije sakralne baštine potpuno tržišno spremne dok su arheološka nalazišta i primjeri industrijske baštine još uvijek tržišno nespremni.

Međutim, iako kultura i valorizacija kulturne baštine zauzima važno mjesto u razvoju Grada Ludbrega, turistička atraktivnost Grada i okolnog funkcionalnog turističkog prostora tek je djelomično turistički valorizirana i daleko je od optimalnog destinacijskog turističkog proizvoda.

2.4.2.1. Kulturno-povijesna baština Grada Ludbrega

Kultura i baština sve se više prepoznaju kao sredstva održivog društvenog i gospodarskog razvoja i važan element turističke motivacije, a podrazumijevaju razne aktivnosti, od posjeta kulturno-povijesnih spomenika, obilaska arheoloških parkova, muzeja i galerija, koncerata, sve do upoznavanja lokalne kulture i običaja. Upravo se Europa smatra najpopularnijom destinacijom za kulturni turizam te se procjenjuje kako čak 40% ukupnog europskog turizma predstavlja upravo kulturni turizam.

Grad Ludbreg bogat je kulturnom baštinom te se u njemu nalazi 17 kulturnih dobara:

- 2 dobra u kategoriji sakralni/religijski predmeti
- 1 dobro u kategoriji sakralno-profana graditeljska baština
- 3 dobra u kategoriji sakralna graditeljska baština
- 2 dobra u kategoriji memorijalna baština
- 1 dobro u kategoriji kulturno-povijesna cjelina
- 1 dobro u kategoriji profana graditeljska baština
- 1 dobro u kategoriji glazbeni instrument
- 5 dobara u kategoriji arheološka baština
- 1 dobro u kategoriji ostalo.

Tablica 27. Kulturna dobra u Gradu Ludbregu

Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status
Z-1940	Arheološko nalazište Poljanec	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1947	Gradina Vučje grlo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1943	Arheološko nalazište Gradina Lipa-Katalena	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1939	Gradina Štuk	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-7075	Arheološko nalazište Vrt Somođi	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4665	Memorijalno područje židovskog groblja	Kulturno-povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
Z-5721	Kulturno-povijesna cjelina grada Ludbrega	Kulturno-povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4751	Crkva sv. Oca Nikolaja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-3437	Crkva Majke Božje Žalosne	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4570	Spomenik palim braniteljima Domovinskog rata	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-7111	Crkva sv. Antuna	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1065	Crkva Srca Isusova	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1087	Crkva sv. Trojstva i župni dvor	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1238	Dvorac Batthyany	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6057	Inventar Crkve Presvetog Trojstva	Pokretno kulturno dobro – zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2395	Inventar Crkve sv. Antuna	Pokretno kulturno dobro – zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1605	Predmeti u „Vjenčاونici“ gospodarske građevine kompleksa dvorca Batthyany	Pokretno kulturno dobro – zbirka	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Registar kulturnih dobara

Arheološko nalazište Poljanec nalazi se u naselju Poljanec, oko 3,5 km zapadno od Ludbrega. Na području naselja pronađen je grob iz 2. st. s obrednim ukopom (uz umrloga konj i kola). Od kola je očuvano nekoliko stotina komada supstrukcije, funkcionalnih dijelova i oplata drvene konstrukcije te niz ukrasnih dijelova (simboličke figurice i kompozicije). Posebno vrijedan nalaz su figuralna kompozicija Venus pudica i 4 okova na osovinama kotača u obliku robusnih muških poprsja.

Gradina Vučje Grlo nalazi se oko 1 km jugozapadno od sela Hrastovsko i oko 500 m južno od mosta preko Bednje. Lokalitet ima izgled dvostruke gradine, relativne visine oko 12-15 m i dužine oko 300 m. U podnožju sjeverne strane gradine pronađeno je ložište antičke opekarske peći pravokutnoga oblika, a sondiranjem su pronađeni fragmenti srednjovjekovne keramike. Na lokalitetu se nalaze veće količine antičke opeke i još najmanje jedna opekarska peć.

Arheološko nalazište Gradina Lipa-Katalena nalazi se oko 2 km od središta današnjeg Ludbrega. Gradište je kružnog oblika s dva zemljana bedema i dvije rampe, a uzdiže se iznad okolne ravnice. Na lokaciji su pronađene male količine keramike iz razdoblja srednjeg vijeka te se smatra kako je lokacija korištena samo kao privremeno pribežilište stanovnika okolnih naselja. Nalazište je arheološki neistraženo.

Arheološki lokalitet Gradina Štuk nalazi se u istoimenoj šumi uz stari rukavac Bednje, 2 km udaljeno od današnjeg Grada Ludbrega. Gradina je ovalnog oblika, dimenzija oko 70 m x 45 m, a okružena je jarkom širine oko 20 m. Lokalitet je arheološki neistražen, ali se pretpostavlja kako je riječ o nizinsko kasnosrednjovjekovnim gradištem koje je bilo utvrđeno drvenim palisadama i jednim kružnim opkopom.

Antičko arheološko nalazište Vrt Somođi nalazi se u samom središtu današnjeg Grada Ludbrega. Rimska Jovija (*civitas Iovia - Botivo*) bila je naselje izgrađeno na lijevoj obali Bednje, koje je osnovano tijekom 1. stoljeća kao vojna utvrda u sustavu dravskog limesa, koje kasnije prerasta u grad (*civitas*). Njezinu urbanu jezgru nije moguće sa sigurnošću potvrditi, no prema dosadašnjim istraživanjima može se zaključiti kako se radilo o značajnom gradu uz podravsku transverzalu. Pretpostavlja se kako je Jovija bila razrušena krajem 4. stoljeća. U Vrtu Somođi determiniran je kasnoantički kupališni sklop te veći dio monumentalnog objekta javne namjene na sjevernoj strani.

Memorijalno područje židovskog groblja mjesto je na kojem su pripadnici Židovske općine svoje mrtve pokapali od 1890. godine, kada je groblje izgrađeno. Groblje se smjestilo na izoliranom mjestu, podalje od grada, a uskoro se u blizinu židovskog preselilo i katoličko groblje. Širenjem katoličkog groblja tijekom godina, židovsko je groblje postalo njegovim sastavnim dijelom te se danas nalazi na jugozapadnom dijelu gradskog groblja. Do danas je očuvano 27 grobova i 1 grobna kapela neoklasicističkog izričaja obitelji Scheyer. Nadgrobni spomenici su većinom oblikovani kao monolitni kameni obelisci, a nekolicina je u obliku stela, s natpisima pisanim na hrvatskom, hebrejskom i njemačkom jeziku.

Kulturno-povijesna cjelina grada Ludbrega mjesto je na kojem se od 1. do 5. stoljeća razvijao antički grad Iovia, koji je razrušen dolaskom novih etničkih skupina. Srednjovjekovni građevinski sloj nastao je prilagodbom antičkom naselju, a polovicom 15. stoljeća naselje se razvilo u značajan obrtnički i tranzitni centar da bi kulturni i obrazovni procvat doseglo u 16. stoljeću. Tijekom 17. stoljeća zabilježen je zastoj u naseljavanju, a u 19. stoljeću prostor središta grada se dopunjava u pravilno oblikovanim inzulama i gusto strukturiranoj parcelaciji zemljišta. Urbanističkim zahvatima tijekom 20. stoljeća transformiran je vanjski perimetar grada.

Crkva sv. Oca Nikolaja pravoslavna je crkva okružena grobljem, smještena na istaknutom položaju na brežuljku s južne strane ceste Ludbreg – Koprivnica u naselju Čukovec. Prema dostupnim podacima

izgrađena je 1756. godine te se stilski uklapa među očuvane tradicijske crkve baroknog razdoblja. Očuvana je u gotovo izvornom obliku, s iznimkom prigradnje zvonika u prvoj polovici 19. stoljeća. Crkva je tlocrtno izduženog pravokutnog oblika s polukružnim zaključkom svođenim kalotom i koritastim drvenim svodom nad cijelom dužinom lađe dok u unutrašnjosti dominira ikonostas drvene neoklasicističke konstrukcije s pjevnicama i svijećnjacima.

Crkva Majke Božje Žalosne podignuta je 1765. godine izvan tadašnje jezgre naselja, s druge strane rijeke Bednje. Kapeli prethodi kameni pil s likom Žalosne Gospe iz 1716. godine, koji se kasnije našao u interijeru novopodignute kapele, sastavljene od manje lađe, polukružne apside te pročelnog trijema sa zvonikom koji se diže iza kulisnog pročelja. U unutrašnjosti Kapele nalazi se drveni oltarni retabl historicističkih oznaka, koji sadrži kip Žalosne Marije s mrtvim Isusom, no kip nije onaj originalni s početka 18. stoljeća. Kapela je zrelo barokno djelo uz klasicističke elemente obrade pročelja te, unatoč svojim malim dimenzijama, ima značajnu ulogu u artikulaciji okolnog prostora.

Spomenik palim braniteljima Domovinskog rata djelo je ludbreškog akademskog slikara Goran Petrač. Spomenik je postavljen 2006. godine, a izrađen je od oblikovanog inoxa. Dimenzije spomenika su 3450 cm x 4980 cm x 1170 cm. Struktura spomenika vuče porijeklo od menhira, koji su zapravo dva stilizirana snopa kukuruza. Unutar južnog snopa nalazi se stilizirani križ. Forma podsjeća i na portal, kao simbolički prijelaz na drugi svijet. Oko spomenika se nalazi veća zelena površina sa šljunčanim prilazom, čime spomenik dobiva na monumentalnosti.

Crkva sv. Antuna smještena je u naselja Selnik, a prvi put se spominje u kanonskoj vizitaciji iz 1680. godine. Kapela je jednobrodna, longitudinalna, pravilno orijentirana građevina s užim, nižim, polukružno završenim svetištem koja je sredinom 18. stoljeća obnovljena i nadopunjena novim arhitektonskim elementima. U svetištu je izveden svod, a uz južnu stranu svetišta prigradena je sakristija nadsvođena češkom kapom. Na zapadnoj strani broda podignuto je zidano pjevalište. Brod nije svođen već se u njemu zadržao strop od dasaka. Sredinom 19. stoljeća, drveni zvonik je zamijenjen zidanim, smještenim također ispred pročelja, tako da se kroz njega ulazi u crkvu.

Crkva Srca Isusova je jednostavna neogotička kapela izgrađena 1908. godine. Pročeljni ulaz, prozori na bočnim fasadama i otvori lože za zvona zaključeni su šiljastim lukovima i obrubljeni profilacijama izvedenim u žbuci. Unutrašnjost kapele ukrasio je slikar Julije Merlić 1941. godine u tehnici žbukoreza.

Crkva sv. Trojstva pravilno je orijentirana trobrodna građevina, smještena na povišenom platou uz južni rub povijesne jezgre naselja. Nastaje u 17. stoljeću barokizacijom srednjovjekovne sakralne građevine. Srednji je brod Crkve širi i viši od bočnih, svetište je poligonalno, a na pročelju se izdiže zvonik. Oko Crkve je 1779. godine izgrađen reprezentativni kasnobarokni hodočasnički cinktor dok Župni dvor potječe iz druge polovice 19. stoljeća i nalazi se sjeverno od Crkve.

Dvorac Batthyany nalazi se na sjevernomu dijelu povijesne jezgre Ludbrega, a predstavlja reprezentativni kompleks koji se sastoji od četverokrlnog trokatnog dvorca, dviju zasebnih dvokatnih zgrada i prostranog perivoja. Prvi spomen dvorca u pisanim izvorima potječe iz 1320. godine, a svoj današnji izgled dvorac je dobio radikalnom pregradnjom polovicom 18. stoljeća. Osnovni tlocrt dvorca kvadratni je četverokut s unutrašnjim dvorištem. U sklopu dvorca nalazi se dvorska kapela oslikana kvalitetnim baroknim oslikom.

Inventar Crkve Presvetog Trojstva sastoji se od očuvane propovjedaonica iz 1750. godine, što predstavlja najveću propovjedaonicu Ludbreške Podravine. Na propovjedaonica se nalaze kipovi crkvenih otaca, a unutar Crkve se nalazi očuvano crkveno posuđe iz 17. i 18. stoljeća. Ističe se relikvijar Presvete Krvi Isusove iz 1721. godine koji predstavlja remek djelo europske zlatarske umjetnosti baroka, a u njemu se čuva relikvija vezana uz Svetište Presvete Krvi Isusove. Također se ističu pozlaćeni

barokni i rokoko kaleži, monstranca, 2 ranobarokna kaleža iz 17. stoljeća, ukrašeni rokoko kalež s medaljonima od emajla te kasnobarokni relikvijar Krvi Isusove. Među zaštićenim inventarom su i 2 klasicističke ispovjedaonice i crkveno zvono iz 1655. godine s očuvanim natpisom i reljefnim likom raspetog Krista.

Inventar Crkve sv. Antuna u Selniku nalazi se očuvana propovjedaonica - rustični rad baroka te oltarna pala "Sveti Antun Pustinjak".

Predmeti u „Vjenčاونici“ gospodarske građevine kompleksa dvorca Batthyany uključuju stilski namještaj, uglavnom kvalitetne kopije iz 19. stoljeća, te predstavljaju jednu od najljepših vjenčاونica u Republici Hrvatskoj. "Vjenčاونica" je smještena u prizemlju zgrade koja je nekad pripadala kompleksu dvorca Bathyany.

Osim navedenih kulturnih dobara i spomenika, potrebno je izdvojiti i dodatne kulturno-povijesne atrakcije Grada Ludbrega po kojima je Grad prepoznatljiv i koje predstavljaju jednu od turističkih zanimljivosti Grada.

Naime, 1982. godine, prilikom čišćenja i proširivanja puta prema Malom Sigečaku kod Ludbrega, otkriveni su fosilni ostaci izumrle životinje **vunastog nosoroga** (*Coleodonta antiquitatis*), koje su zatim iskopali stručnjaci Gradskog muzeja Varaždin i Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Vunasti nosorog bio je biljojed visok oko 2 metra, dugačak do 3,8 metara, koji je na njušci imao dva roga građena od keratina. Tijelo nosoroga bilo je prekriveno gustom i dugom dlakom, a tijelo je bilo zdepasto s malim ušima te kratkim i debelim nogama dok mu je prednja usna bila poprilično široka jer je njome grabio hranu. Nastanjivao je područja od Južne Koreje, preko Škotske pa sve do Španjolske, a vrhunac rasprostranjenosti doseže u gornjem pleistocenu. Fosilni nalaz vunastog nosoroga pokraj Ludbrega jedan je od najvažnijih nalaza te vrste u Europi zato što se radi o gotovo cjelovitom kosturu na kojem jedino nedostaju ekstremiteti, a istovremeno je riječ o jedinom *in situ* nalazu te vrste u Republici Hrvatskoj.

Osim vunastog nosoroga, na području Grada Ludbrega pronađene su i **kamene kugle** stare oko 11 milijuna godina. Pješčenjačke kugle nalaze se na dvije lokacije - Ludbreškim Vinogradima i Slanju. Struktura stijene je arenitska, klastopotporna, a tekstura je homogena i u njoj su prisutni kvarc, muskovit, biotit i plagioklas, kvarcit, šejl, rožnjak te drugi minerali. Mineralni sastav kugli upućuje da su izvorišne stijene uglavnom bile metamorfne, a u manjoj mjeri magmatske i starije sedimentne stijene.

2.4.2.2. Industrijska i povijesna baština Grada Ludbrega

Industrijskim nasljeđem smatra se skup ostataka industrijske kulture koja ima povijesnu, tehnološku, društvenu, arhitektonsku i znanstvenu vrijednost. Razvoj industrije u 19. stoljeću potaknuo je radikalne promjene u arhitekturi i urbanizmu te se počinju javljati prvi industrijski gradovi. Industrijsku arhitekturu čine industrijske konstrukcije, tvornice, mostovi, silosi, hangari, izložbeni paviljoni. S druge strane, industrijska baština predstavlja aspekt kulturne baštine koja se specifično bavi zgradama i artefaktima industrije koja često predstavlja značajnu turističku atrakciju. Turizam je često pokretač prenamjene industrijske baštine i omogućuje nove prilike za očuvanje povijesnih zgrada koje bi inače bile uništene jer se proizvodni prostor može iskoristiti u druge svrhe i tako ponovno osigurati ekonomsku stabilnost.

Temelj industrijske baštine u Gradu Ludbregu čini **Ludbreška ciglana** osnovana 1917. godine pod imenom „Tvornica crijepa i glinene robe“, a već 1920. godine ciglana mijenja ime u „Ludbrežanka“. Nakon II. svjetskog rata tvornica se nacionalizira te mijenja ime u „Narodna ciglana“ te, nakon toga, u

„Antun Blažić“, ali 1968. godine stradava u velikom požaru. Obnovom i kasnijim spajanjem s jačim partnerom („Prigorka“ iz Sesveta), ciglana počinje s povećanom proizvodnjom i stalnim zapošljavanjem radnika te posluje pod imenom OOUR Tvornica „Antun Blažić“ Ludbreg. Ciglana svoje tehnološke procese poboljšava 1980-ih godina te povećava proizvodne kapacitete.

Ciglana se danas ne koristi te su njeni objekti (tri poslovno-proizvodne građevine, glavna upravna zgrada, garaža sa spremištem, nadstrešnica te tri manja objekta) predviđeni za rekonstrukciju i korištenje u novoj namjeni. Pozicija ciglane povoljna je, udaljena od centra Ludbrega te smještena u velikom kompleksu kojem se mogu organizirati posjeti velikih grupa turističkim autobusima.

Vrijedan primjer industrijske baštine Grada Ludbrega predstavlja i **mlin** – dobro očuvana i prostorno velika građevina s postrojenjem koje se brzo može pretvoriti u atrakciju industrijske baštine. S obzirom na veliku površinu zgrade, ista se može prenamijeniti za kulturne, društvene ili turističke sadržaje, a lokacija mlina je atraktivna zbog blizine Otoka mladosti – popularnog šetališta koje se nalazi gotovo u samom centru grada, a koje je s gradskom jezgrom povezano pješačkim mostom. Otok je uređen za priredbe na otvorenom, a dio je cjeline koju čine ribnjaci, nasipi i šumarci, s južne i istočne strane opasani rijekom Bednjom, a sa sjevera tzv. mlinskim kanalom. Razina vode u kanalu održava se branom u Kučanu Ludbreškom, prvotne namjene pokretanja hidroelektrane u mlinu. Danas služi za upravljanje vodnim režimom rijeke Bednje te održavanje razine vode u ribnjacima sa sjeverne i sportskom ribnjaku uz Ribičku kuću s južne strane rijeke.

2.4.2.3. Manifestacije u Gradu Ludbregu

Grad Ludbreg ima tradiciju održavanja kulturno-zabavnih i sportskih manifestacija koje čine jedan od njegovih turističkih proizvoda. S obzirom na tradiciju održavanja manifestacija, Turistička zajednica Grada Ludbrega i u 2020. godini planirala je provedbu niza manifestacija te se nastoji dodatno poboljšati turističke manifestacije i podići kvalitetu turističkog proizvoda stvaranjem osmišljene i sadržajne turističke ponude.

Od manifestacija koje se održavaju u Gradu Ludbregu izdvajaju se:

- Dani centra svijeta
- Sajam cvijeća u centru svijeta – Flora Centrum Mundi
- Ljeto u Ludbregu
- Cinkuš adventski – blagdanski programi
- Ludbreška biciklijada / Biciklijada na kvadrat
- Dani ludbreške Svete Nedjelje
- „Ludbreški sejem“ – u okviru Dana ludbreške Svete Nedjelje.

Manifestacija **Dani centra svijeta** temelji se na promociji novog grada prijatelja i postavljanju pločice grada na „krugove zemaljske“ na središnjem gradskom trgu uz podizanje zastava. Manifestacija se održava 1. travnja, a program je zamišljen kao cjelodnevno događanje s prijepodnevnim aktivnostima za djecu i poslijepodnevnim programom koji će biti posvećen novom gradu prijatelju ili programu nekog od dosadašnjih gradova prijatelja.

Sajam cvijeća u centru svijeta – Flora Centrum Mundi tradicionalno se održava prvog vikenda u mjesecu svibnju, a okuplja proizvođače cvijeća s područja cijele Republike Hrvatske, i šire, te je po broju posjetitelja jedna od najvažnijih manifestacija u gradu. Osim prodajnog dijela sajma na Trgu sv. Trojstva, organiziraju se i popratni sadržaji poput Sajma bonsaia, Sajma čajeva i začinskog bilja ili koncerata zabavne glazbe, a prostor sajma se širi na park dvorca Batthyany, dvorac i Gundulićevu ulicu.

Ljeto u Ludbregu uključuje manifestacije čiji su organizatori, uz Turističku zajednicu Grada Ludbrega, i druge udruge s područja Grada. Ljeto u Ludbregu uključuje manifestacije Street paintinga – crtanja na ulici, Street ball-a, festivala mladih Idemo otok i sl., a osim oživljavanja središnjeg gradskog trga, pokušava se oživjeti i park dvorca Batthyany te Otok mladosti.

Cinkuš adventski objedinjava sve adventske programe u Gradu te počinje programima za sv. Nikolu, a završava Božićnim sajmom. Manifestacija sadrži brojne zabavne programe za djecu i odrasle (predstave, koncerti i sl.) uz raznoliku trgovačku ponudu na štandovima te prigodne nastupe ludbreških udruga.

Ludbreška biciklijada / Biciklijada na kvadrat tradicionalna je ludbreška manifestacija čiji je glavni cilj sportska rekreacija i cjelodnevni boravak u prirodi. Manifestacija uključuje rekreativnu biciklističku vožnju okolicom Ludbrega u dužini oko 15 kilometara te rekreativno-zabavne sportske igre za sve sudionike biciklijade i njene posjetitelje.

Dani ludbreške Svete Nedjelje je manifestacija koja se temelji na dugoj tradiciji hodočašća u jedinstveno svetište u Hrvatskoj utemeljeno ukazom Pape Leona X još 1513. godine. Njegovom bulom priznata je i potvrđena čudesna pojava krvi Kristove 1411. godine u kapelici današnjeg dvorca Batthyany te od tada započinju i hodočašća u ludbreško svetište. Ludbreška Sveta Nedjelja jedno je od najvećih proštenja u Hrvatskoj, a višednevna događanja obuhvaćaju brojne vjerske, kulturne, gospodarske i zabavne programe. Proštenjarsko raspoloženje danima vlada Ludbregom, a gotovo cijeli grad postaje veliki sajmeni prostor starinskog otvorenog tipa na kojem se okupi između 80.000 i 100.000 hodočasnika i turista iz čitave Hrvatske i susjednih zemalja.

„**Ludbreški sejem**“ organizira se u sklopu najveće ludbreške manifestacije – „Dani ludbreške Svete Nedjelje“. Sajam okuplja ludbreške poduzetnike i obrtnike, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i domaće radinosti ludbreškog područja. Svake godine na sajmu izlaže više od 100 izlagača. U okviru sajma organiziraju se različite radionice i izložbe kao i sadržaji za najmlađe.

2.4.2.4. Smještajni kapaciteti Grada Ludbrega

U Gradu Ludbregu posluju 2 hotela te nekoliko smještajnih kapaciteta u privatnom vlasništvu. Prema dostupnim podacima, u smještajnim kapacitetima Grada Ludbrega ukupno su 82 sobe uz dodatnih 46 ležajeva.

Tablica 28. Smještajni kapaciteti Grada Ludbrega

Naziv smještajnog objekta	Broj spavaćih soba / ležajeva
Hotel Amalia ***	42 spavaće sobe
Hotel Crnković ***	15 spavaćih soba
Sobe Raj	30 ležajeva
Apartmani Ludbreg ***	2 spavaće sobe
Villa Mila	3 spavaće sobe
OPG Nemec – apartman Iva's place	3 spavaće sobe
Kuća za odmor Ludbreg	6 spavaćih soba
Stunning home in Ludbreg	2 spavaće sobe
Apartman Vinarija Stručić	1 spavaća soba
Apartmani Lucija	2 spavaće sobe
Vila Ema – kuća za odmor	1 spavaća soba

Kuća lješnjaka	2 spavaće sobe
Kuća za odmor Gabrijele	14 ležajeva
OPG Makar	1 spavaća soba
Kuća za odmor Horvat	2 ležaja
Kuća za odmor Petra	2 spavaće sobe

Izvor: Turistička zajednica Grada Ludbrega / www.booking.com

Usporede li se trenutni smještajni kapaciteti sa smještajnim kapacitetima Grada Ludbrega iz 2013. godine, vidljivo je značajno povećanje smještajnih kapaciteta u privatnom smještaju. Naime, 2013. godine u Gradu Ludbregu su bila dostupna 3 hotela (Amalia, Crnković, Raj) s ukupno 108 ležaja dok u privatnom smještaju nije bilo smještajnih kapaciteta. Broj ležajeva u privatnom smještaju značajno je porastao u 2019. godini kada su registrirani novi objekti privatnog smještaja s ukupno 28 novih ležajeva (Apartman Vinarija Stručić, Apartmani Lucija, OPG Makar, Kuća lješnjaka, Kuća za odmor Horvat, Kuća za odmor Petra), a iste su godine neki od postojećih objekata preuređeni te su im povećani smještajni kapaciteti. Navedeno je rezultiralo brojem od 193 raspoloživa kreveta u 2019. godini, što je povećanje od 78,73% u odnosu na 2013. te povećanje od 25% u odnosu na 2018. godinu.

2.4.2.5. Analiza broja dolazaka i noćenja Grada Ludbrega

U 2019. godini ostvareno je ukupno 5.435 dolazaka turista što je 16% više nego u 2018. godini, ali je ukupan broj noćenja (11.170) 4% manji u odnosu na 2018. U strukturi dolazaka domaći gosti bilježe ukupno 1.753 dolaska dok strani bilježe 3.682 dolazaka što predstavlja povećanje broja dolazaka od 9% za domaće te 19% za strane goste, u odnosu na 2018. godinu.

Tablica 29. Pregled broja dolazaka turista na području Grada Ludbrega

Vrsta turista	Dolasci 2015.	Dolasci 2016.	Dolasci 2017.	Dolasci 2018.	Dolasci 2019.	Indeks 2019./2018.
Ukupno	3.703	4.252	4.525	4.695	5.435	16%
Domaći	1.424	1.970	973	1.603	1.753	9%
Strani	2.279	2.282	3.552	3.092	3.682	19%

Izvor: Turistička zajednica Grada Ludbrega

Tablica 30. Pregled broja noćenja turista na području Grada Ludbrega

Vrsta turista	Noćenja 2015.	Noćenja 2016.	Noćenja 2017.	Noćenja 2018.	Noćenja 2019.	Indeks 2019./2018.
Ukupno	10.544	11.423	6.761	11.330	11.170	-1%
Domaći	3.991	6.462	1.636	4.213	3.439	-18%
Strani	6.553	4.961	5.125	7.117	7.731	9%

Izvor: Turistička zajednica Grada Ludbrega

Što se tiče ostvarenog broja noćenja, u 2019. godini ostvareno je ukupno 11.170 noćenja što je smanjenje za 1% u odnosu na 2018. godinu. Pad broja noćenja izraženiji je kod domaćih gostiju (smanjenje od 18% u odnosu na 2018. godinu) dok su strani gosti ipak ostvarili veći broj noćenja (povećanje od 9% u odnosu na 2018. godinu). Kao jedan od razloga smanjenja broja noćenja prepoznaje se preuređenje hotela Crnković zbog kojeg je hotel bio zatvoren od prosinca 2018. godine, što je značajno utjecalo na smještajne kapacitete Grada.

Prema državama dolaska gostiju prednjači Poljska, čiji su gosti ostvarili 47% više dolazaka i čak 63% više noćenja nego u 2018. godini, a slijede gosti iz Italije, Njemačke, Austrije i Estonije, a prema broju ostvarenih stranih noćenja nakon gostiju iz Poljske slijede gosti iz Njemačke, Indije, Italije i Austrije.

Najveći broj stranih turista u 2019. godini ostvaren je po osnovi vjerskog turizma te su i u ovom segmentu najbrojniji gosti iz Poljske. Međutim, analiza dolazaka pokazala je kako gosti po dolasku ostvaruju samo jedno noćenje što je dokaz da turistička ponuda nije dovoljno raznovrsna ni cjelogodišnja da bi privukla goste i zadržala ih na nešto duži period u Gradu Ludbregu i njegovoj okolini. Osim vjerskog turizma, drugi najveći razlog dolaska turista predstavlja poslovni turizam.

2.4.2.6. Specifične lokacije važne za razvoj turizma

Grad Ludbreg u budućem srednjoročnom razdoblju planira ostvariti značajna ulaganja u svrhu povećanja turističke ponude Grada i stvaranja prepoznatljivih i visoko kvalitetnih turističkih proizvoda koji će Ludbreg visoko pozicionirati na turističkoj karti Kontinentalne Hrvatske. Cilj je revitalizirati postojeće lokacije unutar Grada, koje posjeduju visoki potencijal za privlačenje turista, kao i stvoriti nove te se fokusirati na daljnji razvoj primarno vjerskog turizma i sportskog, aktivnog i avanturističkog turizma.

Projektom „Povijesni park“ planirana je revitalizacija industrijske baštine nekadašnje **Ciglane Ludbreg**, uređenje i opremanje **Prapovijesnog parka, uređenje eksterijera te uređenje dodatnih izložbeno – galerijskih prostora**. Prostor nekadašnje upravne zgrade Ciglane Ludbreg predviđen je za smještaj prihvatne zgrade za turiste, djecu i ostale posjetitelje. U prizemlju planiran je smještaj radne kancelarije, prijemnog centra za posjetitelje, turiste, polaznike radionica, prostor za predavanja i školu, izložbeni prostor za suvenire i manji ugostiteljski prostor. Na jugoistočnoj strani upravne zgrade predviđa se smještaj izložbenog prostora za suvenire i ugostiteljskog sadržaja. Na čestici se nalaze tri proizvodne građevine koje će ostati kao spomenik na industriju 20. stoljeća i prenamijenit će se u dodatne izložbeno-galerijske prostore s mogućnošću provedbi različitih aktivnosti za buduće posjetitelje. Uz navedeno, planirano je hortikulturno uređenje cijele čestice koja će sadržajno biti kulturno-izložbeni park s kulturnim centrom kao jedinim zatvorenim volumenom. Tematika budućeg parka odnosi se na pleistocensko razdoblje i bit će koncipirana kao Prapovijesni park. Unutar cijelog parka posložit će se izložci kamenih „kugli“ i prapovijesnih životinja koje su u doba Pleistocena živjele na ludbreškom području. Cjelokupan prostor nekadašnje Ciglane zamišljen je kao turistička atrakcija u kojoj bi se i proizvodne građevine mogle razgledati u njihovom izvornom obliku.

Povijesno kulturna baština obitelji Batthyany predstavlja dio povijesti Grada Ludbrega te se stoga planiraju provesti projekti koji će uključiti provedbu istraživanja s ciljem prikupljanja relevantnih informacija o svim mjestima na kojima je obitelj Batthyany ostavila svoj trag, bilo da se radi infrastrukturi, bibliotekama, kulturnoj ili prirodnoj baštini kako bi se razvio zajednički turistički proizvod. Dvorac Batthyany planira se revitalizirati te se planiraju razviti nove metode za izlaganje pomoću inovativne tehnologije (VR, AR). Dvorane dvorca koristit će se kao izložbeni prostor s informativnim oznakama, objašnjenjima prošlih događaja kroz slike, zvukove i VR, a jednom kad posjetitelj napusti dvorac, mobilna aplikacija pokazat će mu druge lokacije koji može posjetiti.

Kako bi Grad povećao broj smještajnih kapaciteta za svoje goste, planira se izgraditi **kamp u Gradu Ludbregu** koji će biti namijenjen turistima koji dolaze na hodočasničke događaje kako bi se hodočasnicima osigurala odgovarajuća infrastruktura za smještaj i zadržavanje na području Grada. Kamp će biti unutar tematskih ruta Sveti Martin i bit će dostupan putnicima, posjetiteljima i hodočasnicima. Ugradnjom sanitarnog čvora, modificiranog smještaja za kampere, modificiranog mjesta za roštilj i eko kutka za društvene aktivnosti turistima i posjetiteljima će se omogućiti odmor u

prirodi bez utjecaja tehnologije. Provedbom projekta želi se povećati turistička ponuda Grada Ludbrega, unaprijediti turistička ponuda te osigurati dodatni sadržaji svim zainteresiranim posjetiteljima, turistima i hodočasnici.

Uređenjem Otoka mladosti Grad Ludbreg navedeni prostor nastoji zaštititi i urediti ga po najnovijim ekološkim standardima s ciljem zaštite postojećih prirodnih resursa i obnove biološke raznolikosti. Projekt je usmjeren na održivu uporabu prirodnih područja, obnovu ekološke raznolikosti, poboljšanje stanja te očuvanja zelenih površina. Projektom će se urediti i opremiti eko staza za pješake na kojoj će biti postavljeno edukativno znakovlje, urbana infrastruktura, lokacije za promatranje životinja i uredit će se pokazna višenamjenska kuća koja će služiti kao izložbeni prostor, prostor za prijem i usmjeravanje posjetitelja te kao promatračnica. Pokazna kuća služit će kao mjesto gdje će posjetitelji moći pronaći promotivni i edukativni materijal, letke, brošure, informacije o životu životinja i biljaka na tom području te ostale popratne sadržaje.

Proizvodi aktivnog turizma sjajna su dodana vrijednost osnovnom turističkom proizvodu, a njihova atraktivnost može biti ključna u odabiru destinacije. U regiji su zastupljene biciklističke i pješačke staze, a Grad Ludbreg kroz projekt **Bike park Ludbreg** planira urediti društvenu infrastrukturu na otvorenom koja će sadržavati sportske sadržaje, biciklističke staze za djecu, mlade te ostale građane te ostalu urbanu infrastrukturu. Nadalje, planira se **uređenje biciklističkih staza u Ludbregu** s ciljem definiranja lokalnih ruta, povezivanja sa županijskim i nacionalnim, integriranja na europsku mrežu biciklističkih ruta te kontinuiranog rada na njihovom unapređenju. Ovim aktivnostima planira se poboljšati turistička ponuda namijenjena prvenstveno biciklistima i rekreativcima na uređenoj i označenoj kružnoj ruti Happy bike (od Hrženice, preko Svetog Đurđa, Ludbrega, Vinograda Ludbreških, Poljanca, Luke natrag do mosta u Hrženici) koja je već uspostavljena. Planirane aktivnosti su implementacija tri stanice za najam bicikla, nabava dvadeset bicikala, uređenje biciklističkog odmorišta kod vidikovca Sveti Vinko gdje će se postaviti nadstrešnica sa solarnim panelima, klupe, stolovi, komunalna oprema, usb punjač, organizacija sportskog biciklističkog događaja, te organizacija edukacijskih aktivnosti za djelatnike turističkih zajednica i poduzetnike koji djeluju u sektoru cikloturizma.

Uz daljnji razvoj biciklističkih staza, planirano je i **ulaganje u šumske staze**, koje se odnosi na uređenje 2 poučne šumske staze na području k.o. Ludbreg, k.o. Hrastovsko, k.o. Vinogradi Ludbreški, k.o. Segovina, k.o. Slanje i k.o. Leskovec Toplički na već postojećim stazama u šumskom području u duljini od 49 kilometara. Ulaganje će se provoditi na način da će se na unaprijed definiranim poučnim stazama postaviti manja infrastruktura, znakovlje, edukativne ploče o lokalnoj flori i fauni, informativne ploče o lokalitetima, ekološkim značajkama lokalne flore i faune, informacije o načinima zaštite okoliša, uredit i postaviti će se vidikovci i skloništa. Cilj je učiniti rekreacijske, turističke i zdravstvene koristi šuma dostupnijima ruralnom i ostalom stanovništvu te doprinijeti podizanju javne svijesti o važnosti očuvanja šuma i biološke raznolikosti na projektnom području.

Grad Ludbreg započeo je i s implementacijom projekta koji se sastoji od više pod-aktivnosti, a koje se odnose na uređenje i opremanje zapuštenih zgrada, prirodnih lokaliteta te zelenih oaza u cijelom Ludbregu. Kroz projekt **Outdoor Ludbreg** planira se povezati kreativni turizam, sportske aktivnosti, biciklizam, kanuing i hiking kao aktivnosti na otvorenom za sve dobne skupine. Fokus projekta je razvoj novih biciklističkih ruta, hiking ruta, kanuing ruta, trekking ruta te ostalih popratnih elemenata, a sve s ciljem razvoja izletničkog turizma na prostorima Grada Ludbrega. U projekt će se uključiti resursi poput postojeće industrijske baštine, zgrade starog mlina, vodeni potencijal rijeke Bednje i Drave, prirodni lokaliteti poput Otoka mladosti, lokalne vinske rute, oformljene staze za šetanje te ostale prirodne i kulturne znamenitosti. Krajnja svrha ulaganja je izgradnja i opremanje sportsko – turističke infrastrukture na otvorenome, razvoj outdoor turizma te predstavljanje Grada Ludbrega kao odlične izletničke destinacije za sve dobne skupine.

2.5. Infrastruktura

2.5.1. Komunalna infrastruktura

Sukladno članku 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u komunalnu infrastrukturu spadaju:

1. nerazvrstane ceste;
2. javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila;
3. javna parkirališta;
4. javne garaže;
5. javne zelene površine;
6. građevine i uređaji javne namjene;
7. javna rasvjeta;
8. groblja i krematoriji na grobljima;
9. građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza.

Dodatno, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i druge građevine komunalne infrastrukture, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Na području Grada Ludbrega, a sukladno Odluci o komunalnim djelatnostima²⁶, komunalne djelatnosti obavljaju: trgovačko društvo u pretežitom vlasništvu Grada Ludbrega – Lukom d.o.o. Ludbreg, pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji te pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

»Lukom« d.o.o. Ludbreg navedenom je Odlukom ovlašten za obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti: odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda i održavanje kanalizacije, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i obavljanje pogrebnih poslova, javna rasvjeta, organizacija i održavanje stočnih sajmov, održavanje i naplata parkirnih mjesta za automobile, obavljanje dimnjačarskih poslova, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, održavanje javnih satova, prigodna ukrašavanja Grada, postava ploča s imenima ulica, oznaka naselja, grada i sl., održavanje spomen ploča i javnih spomenika, održavanje dječjih igrališta i parkovnih klupa, plakatiranje, čišćenje i održavanje gradskih fontana.

Dodatno, pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji mogu obavljati sljedeće komunalne djelatnosti: opskrba pitkom vodom, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, prijevoz putnika u javnom prometu, tržnice na malo, prijevoz pokojnika, obavljanje dimnjačarskih poslova, održavanje i naplata parkirnih mjesta za automobile. Također, pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova mogu obavljati sljedeće komunalne djelatnosti: održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, veterinarsko-higijeničarska služba, dezinsekcija, dezinfekcija i deratizacija javnih površina, stambenih i poslovnih prostora.

Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti osiguravaju se iz komunalne naknade, gradskog proračuna i drugih sredstava utvrđenih pojedinim posebnim propisima. Sredstva za obavljanje ostalih komunalnih djelatnosti i poslova navedenih u Odluci o komunalnim djelatnostima osiguravaju se putem cijene pružene komunalne usluge.

²⁶ [Odluka o komunalnim djelatnostima](#); Službeni vjesnik Varaždinske županije; br. 7/10

Grad Ludbreg, sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja je javno dostupna putem aplikacije InfoCor²⁷.

Gradsko vijeće svake godine za onu sljedeću donosi Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, kao i Program održavanja komunalne infrastrukture, koji popisuju predviđena ulaganja i njihove troškove za tu godinu.

2.5.1.1. Nerazvrstane ceste

Pod održavanjem nerazvrstanih cesta, prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, podrazumijeva se održavanje površina koje se koriste za promet po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane ceste u smislu posebnih propisa, kao i gospodarenje cestovnim zemljištem uz nerazvrstane ceste.

Nerazvrstana cesta na području Grada Ludbrega je javno dobro u općoj uporabi, a u vlasništvu Grada. Nerazvrstanim cestama, prema načinu njihova definiranja u Odluci o nerazvrstanim cestama²⁸, smatraju se:

- ceste koje povezuju naselja;
- ceste koje povezuju područja unutar naselja;
- terminali i okretišta vozila javnog prijevoza;
- pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina;
- druge ceste na području naselja.

Nerazvrstane ceste koje se nalaze unutar administrativnih granica Grada Ludbrega razvrstavaju se u sljedeće 4 kategorije :

1. kategorija – ceste velike gustoće prometa koje se nalaze unutar građevinskih područja te se spajaju na ceste višeg reda (14,3 km)
2. kategorija - ceste unutar građevinskog područja sa manjim prometnim značenjem, slijepe ulice (23,8 km)
3. kategorija - ceste unutar građevinskog područja sa manjim prometnim značenjem, slijepe ulice (54,2 km)
4. kategorija - ceste unutar građevinskog područja sa manjim prometnim značenjem, slijepe ulice (118,7 km).

Grad Ludbreg povezuje ukupno 211 kilometara nerazvrstanih cesta, a sukladno Programu građenja komunalne infrastrukture za danu godinu, Grad sustavno provodi asfaltiranje nerazvrstanih cesta na svom području.

2.5.1.2. Javne zelene površine

Javne zelene površine su površine s vegetacijom (travnjaci, staze, zemljišni pojas uz javnoprometne površine na kojem je zasađeno zelenilo, zeleni otoci, kazete, zelene površine uz objekte javne namjene te odmorišta i staze koje su sastavni dijelovi zelenih površina) kojih je korištenje namijenjeno svima i na kojima se, osim biljnog materijala, mogu nalaziti dječja igrališta, javna rasvjeta, zidići te ostali sadržaj.

²⁷ [Evidencija o komunalnoj infrastrukturi Grada Ludbrega](#)

²⁸ Odluka o nerazvrstanim cestama; Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 13/12

Ove se površine na području Grada uređuju sukladno prostornim planovima i projektima uređenja okoliša.

Prema evidenciji o komunalnoj infrastrukturi za javne zelene površine Grada Ludbrega, Grad raspolaže s 86 lokacija javnih zelenih površina, a najveći broj njih se odnosi na parkove (28), zatim zelene površine uz cestu (24) te prostore za sport i rekreaciju i travnjake (16 u svakoj kategoriji). Na prostoru Grada Ludbrega postoji 1 veliko i 20 manjih dječjih igrališta.

Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih zelenih površina izvršava Lukom d.o.o., koji je iste dužan redovno i izvanredno održavati i čistiti sukladno Programu održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Ludbrega. Fizička ili pravna osoba koja upravlja ili gospodari javnim športskim, rekreacijskim i dr. sličnim objektima, spomen-područjima, grobljima i slično obvezna je redovno održavati javnu zelenu površinu unutar tih prostora te brinuti za njezinu zaštitu i obnovu.

2.5.1.3. Javna rasvjeta

Javna rasvjeta dio je komunalne infrastrukture Grada Ludbrega, čiju izgradnju i održavanje regulira Zakon o komunalnom gospodarstvu, a u nadležnosti je Grada. Primarna funkcija javne rasvjete jest osiguravanje sigurnog prometa ljudi i vozila noću kroz gradske i seoske javnoprometne površine, dok je njena sekundarna funkcija da svjetlom istakne ambijentalnost prostora, ali tako da to ne ide na štetu sigurnosti prometa te da ne uzrokuje svjetlosno zagađenje.

Lukom d.o.o. obavlja poslove održavanja objekata i uređaja javne rasvjete na području Grada Ludbrega kao i susjednih općina (Martijanec, Sveti Đurđ, Veliki i Mali Bukovec, Jalžabet i Grad Varaždinske Toplice). Poslovi održavanja i servisiranja javne rasvjete obavljaju se uz pomoć specijalnog vozila sa hidrauličnom platformom, a obavljaju ih kvalificirani električari koji su educirani za takve poslove.

Održavanje javne rasvjete sastoji se od poslova redovnog kvartalnog održavanja, hitnih mjesečnih popravaka, nabavke materijala za održavanje, demontaže starih dotrajalih te montaže novih rasvjetnih tijela i pribora, a sve u cilju kontinuirane i nesmetane funkcije rasvjete javnih površina.

Detaljna evidencija stupova javne rasvjete popisana je u evidenciji komunalne infrastrukture, a svi stupovi u vlasništvu su Grada Ludbrega.

Proveden je projekt rekonstrukcije javne rasvjete u Ludbregu, sufinanciran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a kojim su se zamijenile postojeće neadekvatne svjetiljke i izvršena popuna mreže sa nedostajućima, sukladno zahtjevima za pojedinu klasu prometnice te je ugrađeno 956 novih LED svjetiljaka.

Sukladno Programu građenja komunalne infrastrukture za danu godinu, Grad Ludbreg sustavno provodi projekte popune nedostajućom javnom rasvjetom, odnosno modernizacije postojeće javne rasvjete na svom području kako bi se zamijenila sva infrastruktura javne rasvjete koja ne zadovoljava suvremene standarde sa stajališta energetske učinkovitosti, svjetlotehničkih karakteristika, svjetlosnog onečišćenja i stupnja IP zaštite, odnosno otpornosti na strane predmete ili tekućine.

2.5.1.4. Groblja

Na području Grada Ludbrega nalaze se sljedeća groblja: groblje Ludbreg, groblje Selnik, groblja u Bolfanu, groblja u Čukovcu i groblje Segovina. Postojeći kapaciteti groblja na području Grada Ludbrega zadovoljavaju trenutne potrebe.

U tijeku su radovi na uređenju parkirališta, staza i prostora ispred grobne kuće na gradskom groblju u Ludbregu, dok je projekt cjelovitog uređenja groblja u planu kad se omoguće adekvatni izvori sufinanciranja.

2.6. Gospodarenje otpadom

Na području Grada Ludbrega djelatnost organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja otpada obavlja komunalno poduzeće Lukom d.o.o., koji organizirano sakuplja i odvozi otpad s područja Grada te ga odlaže na odlagalištu Piškornica u Koprivničkom Ivancu, s obzirom da Grad Ludbreg više ne upravlja aktivnim odlagalištem²⁹.

Javna usluga zbrinjavanja otpada na području Grada Ludbrega definirana je Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada³⁰, kojom se propisuje način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada kao i način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s ovom javnom uslugom, adresa reciklažnog dvorišta, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom na području Grada Ludbrega.

Prema evidencijama komunalnog poduzeća Lukom d.o.o. na području Grada Ludbrega postoji ukupno 7.502 korisnika usluge zbrinjavanja otpada u 2.653 domaćinstva i 220 poslovnih korisnika. Lukom d.o.o. je tijekom 2016. i 2017. godine putem pilot projekata u sustav sakupljanja uveo i odvojeno prikupljanje biootpada na uzorku od ukupno 700 domaćinstava.

Komunalni otpad se na području Grada Ludbrega odvojeno prikuplja putem vrećica, individualnih spremnika, spremnika na zelenim otocima, reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta te preuzimanjem na zahtjev korisnika u dogovoreno vrijeme.

Komunalni otpad odvozi se sukladno unaprijed utvrđenom rasporedu, tako da se miješani komunalni otpad odvozi svaki drugi tjedan, kao i biootpad, dok se papir i karton odvoze svaki četvrti tjedan, isto kao i plastika te metal. Tekstil i staklo odvoze se jednom kvartalno.

Pod glomaznim otpadom podrazumijeva se metalni otpad, drveni otpad (namještaj), plastični otpad (namještaj), pokućstvo, manji kućanski aparati i svi slični proizvodi koji su postali otpad. Glomazni otpad se korisnicima skuplja dva puta godišnje prema dogovoru.

Reciklažno dvorište za područje Grada Ludbrega nalazi se na lokaciji u Ludbregu, Ulica 5. studenog 31. Na području Grada postoje 23 lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnoj površini, s ukupno 29 spremnika za prikupljanje stakla te 4 spremnika za papir i karton.³¹

Planira se izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog suhog otpada, odnosno sortirnica, s namjenom pripreme već odvojeno prikupljenih suhih materijala (ponajprije papir, plastika, limenke) za daljnje tržište materijala postupcima ručnog sortiranja i baliranja. Sortirnica se planira u ukupnom kapacitetu 750 do 1500 tona godišnje (ovisno o organizaciji rada), a za ovu investiciju već je izrađena projektno-tehnička dokumentacija.

Grad Ludbreg uveo je pametni sustav gospodarenja otpadom s 8 kanti za smeće na solarni pogon i podzemnim kontejnerima za otpad kapaciteta 1.100 litara. Ugrađene su podzemne platforme za 3 spremnika i razvijena 4 ekološka pametna i održiva IT rješenja, a sve u sklopu projekta pod nazivom

²⁹ Odlagalište Meka u vlasništvu Grada Ludbrega zatvoreno je i sanirano tijekom 2016. godine.

³⁰ [Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada](#)

³¹ http://www.lukom.hr/dokumenti/Lokacije_zelenih_otoka_30_01_2018.pdf

„Eco smart Cities“, provedenog u sklopu Program prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. Putem mobilne aplikacije šalje se razina popunjenosti spremnika i javlja komunalnom poduzeću kada ga je potrebno isprazniti, čime se postiže vremenska učinkovitost, smanjuju troškovi odvoza i prijevoza otpada te povećava količina otpada koji se može prikupiti.

Grad Ludbreg je u 2020. godini imao stopu odvojenog sakupljanja otpada od 40,21% te je jedna od jedinica lokalne samouprave unutar Varaždinske županije s najvišom stopom odvojenog sakupljanja otpada. Sama Varaždinska županija jedna je od županija s najvećom stopom uporabe komunalnog otpada, a ispred nje je prema podacima Ministarstva zaštite okoliša i energetike samo Međimurska županija.

Planom gospodarenja otpadom Grada Ludbrega za razdoblje 2017. – 2022. godine izračunate su procjene količina otpada do 2022. godine prema zacrtanim ciljevima te možemo zaključiti da je Grad Ludbreg na dobrom putu za ostvarenje zacrtanog udjela od 69% odvojeno prikupljenog otpada do 2022. godine.

Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Ludbrega za razdoblje 2017. – 2022. godine, trenutni sustav gospodarenja otpadom potrebno je nadograditi slijedećim segmentima:

- Uvođenje odvojenog prikupljanja biootpada od vrata do vrata na teritoriju cijelog grada, uz mogućnost samostalnog kućnog kompostiranja;
- Uvođenje naplate odvoza otpada prema ukupno proizvedenom volumenu otpada, u skladu sa Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 57/2017);
- Uspostaviti sustav gospodarenja građevinskim otpadom;
- Osigurati vlastite kapacitete za obradu otpada (sortirnica i kompostana).

Od navedenih četiri točaka, Grad Ludbreg već je ostvario prve tri te je za visoko kvalitetan i zaokružen sustav gospodarenja otpadom još potrebno osigurati vlastite kapacitete za obradu otpada.

2.7. Vodoopskrba i odvodnja

Snabdijevanje vodom stanovnika Grada Ludbrega osigurava se iz regionalnog vodovoda Varaždin, preko vodospreme Ludbreg na koju je spojena distribucijska vodoopskrbna mreža.

Postojeći sustav odvodnje i pročišćavanja na području Grada Ludbrega izgrađen je na centralnom području naselja Ludbreg te u naselju Selnik. Uglavnom je primijenjen mješoviti tip sustava odvodnje, izuzev manjih perifernih dijelova urbanizacije gdje je izveden razdjelni sustav.

Sustav odvodnje naselja Ludbreg izgrađen je na približno 85% površine naselja. Otpadne vode se bez pročišćavanja ispuštaju u vodotok rijeke Bednje na 4 postojeća ispusta. Sustav odvodnje naselja Selnik izveden je samostalno, s pročišćavanjem na biološkoj Laguni. Na području ostalih prigradskih naselja odvodnja otpadnih voda rješava se putem septičkih jama. Međutim, septičke jame ne osiguravaju potpunu vodonepropusnost, tako da dio otpadnih voda odlazi u podzemlje ili u otvorene kanale koji služe za oborinsku odvodnju.

Trenutno je u provedbi projekt „Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Ludbreg“, koji obuhvaća radove na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, rekonstrukciji, izgradnji i nadgradnji sustava javne odvodnje te izgradnju sustava javne vodoopskrbe na nepokrivenom području, a obuhvaća područje Grada Ludbrega te Općine Martijanec i Sveti Đurđ. Za provedbu projekta ishođena je pravomoćna građevinska dozvola te se očekuje realizacija projekta do kraja 2023. godine.

Ukupna duljina kanalizacijskih cjevovoda prema studiji izvodljivosti izrađenoj za projekt je oko 120 km, a uključuje i 62 crpne stanice te rekonstrukciju postojećih mješovitih kanalizacijskih kolektora ukupne duljine 6.000 m, kao i rekonstrukciju 3 postojeća preljevna objekta. U Aglomeraciji Ludbreg razvija se sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja vode, kroz rekonstrukciju dijelova postojećeg mješovitog sustava odvodnje (cjevovoda u duljini od oko 8 km) u svrhu sprječavanja onečišćenje tla i voda. Izgradnjom i proširenjem javnog vodoopskrbnog sustava u naseljima Čukovec u duljini 5,7 km omogućit će se pristup stanovništvu kvalitetnoj pitkoj vodi.

2.8. Energetika

Na području Grada Ludbrega nalaze se sljedeći objekti i dijelovi plinskog sustava:

- magistralni plinovod Budrovac – Varaždin I DN 300/50,
- magistralni plinovod Zabok - Ludbreg DN 500/50,
- magistralni plinovod Ludbreg – Koprivnica DN 500/50,

Također, na području Grada nalaze se nadzemni objekti mjerno redukcijska stanica Ludbreg, mjerno redukcijski čvor Ludbreg i priključak Globočec Ludbreški, a distributer za područje Grada je Termoplina d.d., Varaždin. U lokalnoj mreži distribucija plina je niskotlačnim plinovodima (NTP) radnog tlaka 3 bara, sa redukcijom tlaka kod potrošača na potreban pritisak sukladno uvjetima distributera.

U lokalnoj distributivnoj plinskoj mreži predviđa se rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih građevina i uređaja distribucijskog sustava te daljnje proširenje distributivne mreže koja se opskrbljuje preko primopredajne stanice MRS1 u Kućanu Ludbreškom, kapaciteta 5000 Nm³ /h plina, p = 3 bara.

2.8.1. Obnovljivi izvori energije

Grad Ludbreg je 2019. godine, u suradnji s Regionalnom energetska agencijom Sjever, krenuo u izradu Akcijskog plana energetske i klimatske održivosti³² s ciljem gospodarskog i energetske razvitka Grada Ludbrega uz povećanje udjela energije proizvedenih iz obnovljivih izvora, dodatno smanjenje emisija CO₂ za minimalno 40% do 2030. godine, postizanje ekološke i energetske održivosti te adaptaciji na klimatske promjene na području grada.

Na području Varaždinske županije postoji nekoliko izvora geotermalnih voda, a povoljni rezultati istraživanja geotermalne vode na lokaciji Lunjkovec (a i širem području Ludbrega) ukazuju na mogućnost da se dio razvoja tog kraja može zasnivati na tom resursu, a u smjeru proizvodnje električne i toplinske energije, razvoja lječilišno-rekreativnog turizma, širenja tercijarnog sektora, a samim time i razvoja drugih gospodarskih grana. Prema potencijalnim mogućnostima iskorištenja geotermalne energije, ludbreško područje prednjači pred ostalim područjima Republike Hrvatske.

Unutar Grada Ludbrega nalaze se dva istražna prostora ugljikovodika: Drava – 02 i Sjeverozapadna Hrvatska – 01, koji su dio velikog naftno-geološkog područja - Panonski bazen, a iz njih je izuzeto postojeće eksploatacijsko polje ugljikovodika Cvetkovec.

Grad Ludbreg planira i izgradnju solarne elektrane jačine 8 megavata.

³² Akcijski plan energetske i klimatske održivosti (SECAP) grada Ludbrega; Regionalna energetska agencija Sjever; 2020.

2.9. Održivi promet

Cestovna mreža u Varaždinskoj županiji prilično je gusta i iznad prosjeka Republike Hrvatske, a područje Županije svojim prometno-zemljopisnim područjem predstavlja sastavni dio sjeverozapadnog spoja Hrvatske prema europskim prometnim sustavima.

Prostorom Varaždinske županije prolaze europski koridori E65 i E71 Mađarska-Varaždin-Zagreb-Rijeka, a uloga Varaždinske županije u prometnom smislu još je naglašenija izgradnjom autoceste Zagreb-Varaždin-Goričan, koja je od posebnog značaja za ukupni gospodarski razvoj ovog područja.

Drugi po važnosti cestovni pravac je pravac "Podravske magistrale", odnosno cestovne veze od granice s Republikom Slovenijom preko Varaždina prema istoku u pravcu Osijeka.

Varaždinska županija za svaku godinu donosi Operativni program građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta Varaždinske županije, kojim se utvrđuje način građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta u ukupnoj dužini od 944,77 km³³, a koji proizlazi iz Zakona o cestama i Pravilnika o održavanju cesta.

Cestovnu mrežu na području Grada čine državne ceste D2 - G.P. Dubrava Križovljanska (granica Republike Slovenije) – Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – G.P. Ilok (granica Republike Srbije) i D24 – Zabok (D1) – Zlatar Bistrica – Donja Konjščina – Budinščina – Novi Marof – Varaždinske Toplice – Poljanec (D2).

Kroz Ludbreg prolazi i željeznička pruga za regionalni promet R202: Varaždin-Koprivnica-Virovitica-Osijek-Dalj, sa službenim mjestima na željezničkoj pruzi kolodvor Ludbreg i stajalište Čukovec.

³³ Ukupna duljina županijskih i lokalnih cesta VŽ u 2020. godini.

2.10. Prirodni resursi

Na teritoriju Grada Ludbrega nalaze se područja NATURE 2000 i to „područja očuvanja značajna za ptice (POP)“: Bilogora i Kalničko gorje HR 1000008 i „područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)“: Livade uz Bednju HR2001412.

Prema Karti staništa Republike Hrvatske na području Grada nalaze se ugrožena i rijetka staništa i to:

Tablica 31. Popis ugroženih i rijetkih staništa na području Grada Ludbrega

NSK kod	NSK ime staništa
D	Šikare
D.1.2.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
E	Šume
E.3.1	Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume
E.3.2	Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka te obične breze
E.4.1.	Srednjoeuropske neutrofilne do slabocidofilne, mezofilne bukove šume
E.4.5	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume

NSK; oznaka Nacionalne klasifikacije staništa

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Ludbrega, III. izmjene i dopune

Dodatno, Prostornim planom uređenja Grada Ludbrega utvrđen je prirodni predjel u prijedlogu za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode u kategoriji značajnog krajobraza, što se odnosi na područje Kalničkog gorja - šumski predio na krajnjem jugozapadnom dijelu prostora Grada. Također, područje Kalničkog gorja vrednovano je kao područje važno za ptice EU, odnosno takozvano SPA područje (područje posebne zaštite; *Special Protection Area*) odnosno potencijalno područje EU ekološke mreže Natura 2000.

Prostornim planom kao osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz ocijenjena su područja šuma Lasno kod Ludbrega te šumsko područje brežnih dijelova područja naselja Vinogradi, Segovina i Globočec Ludbreški.

Na području Grada nalazi se i eksploatacijsko polje na lokaciji Ludbreški Vinogradi za djelatnost eksploatacije mineralne sirovine gline, ali se isto trenutno ne koristi te je Prostornim planom predviđeno za sanaciju i prenamjenu u površinu za razvoj naselja/građevinsko područje naselja.

3. Srednjoročne razvojne potrebe i razvojni potencijali Grada Ludbrega

Analizom snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT) objektivno su sagledane sve relevantne prednosti i nedostaci u Gradu Ludbregu te prilike i prijetnje koje mogu utjecati na razvoj Grada. Važnost SWOT analize je u tome što iz definiranih prednosti, nedostataka i tržišnih prilika te izvanjskih prijetnji proizlaze mogući smjerovi unapređenja postojećih i razvoja novih projekata i programa, odnosno definiraju se razvojne potrebe i razvojni potencijali, koji predstavljaju podlogu za identifikaciju prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju te razradu strateškog okvira.

Niže predstavljena SWOT analiza rezultat je opsežne analize stanja temeljene na službenim podacima prikupljenim od Grada Ludbrega, Državnog zavoda za statistiku, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, FINA-e i sličnih institucija, kao i relevantnih dionika na lokalnoj i regionalnoj razini te pomoću informacija i stavova prikupljenih na radionici za izradu SWOT analize.

Radionica za izradu SWOT analize u svrhu izrade Plana razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine održana je 16. listopada 2020. godine, a okupila je predstavnike udruga, javnih institucija i privatnog sektora, kao i predstavnike gradske uprave. SWOT matrica u nastavku predstavlja rezultate analize podijeljene na tri tematska područja: gospodarstvo i turizam, društveni razvoj i kulturu te infrastrukturu i prirodne resurse.

Gospodarstvo i turizam

S

- Prepoznatljivost vjerskog turizma
- Tradicija metalske industrije
- Interes lokalne samouprave za izradom strategija, programa i projekata
- Razvijenost poduzetništva i obrtništva
- Postojanje poduzetničkog inkubatora
- Dogovor relevantnih dionika o važnosti poticanja razvoja turizma
- Usklađenost lokalnog obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada

W

- Nedovoljni smještajni kapaciteti
- Slaba educiranost lokalnog stanovništva o poduzetničkim mogućnostima
- Smanjenje udjela radno sposobnog stanovništva u ukupnom stanovništvu Grada Ludbrega
- Nedovoljno aktivna promidžba od strane turističke zajednice
- Nedovoljno umrežavanje i povezivanje malih gospodarskih subjekata i turističkih programa
- Niska stopa digitalizacije poslovanja lokalnih poduzeća

O

- Sufinanciranje projekata iz EU fondova
- Daljnje udruživanje OPG-ova u zadruge
- Daljnji razvoj lovnog i ribolovnog te rekreativnog turizma
- Razvoj apikulture (pčelarstvo i povezane turističke usluge)
- Potpuna pokrivenost širokopojasnim internetom do 2023. godine
- Usmjerenost EU financiranja na digitalizaciju i tehnološki napredak

T

- Pandemija COVID-19 i pojava drugih zdravstvenih ugroza na globalnoj razini
- Financijska kriza prouzrokovana pandemijom COVID-19
- Odljev visokoobrazovanog kadra
- Spora i komplicirana državna administracija

Društveni razvoj i kultura

S

- Dobra organiziranost sustava socijalne skrbi
- Postojanje aktivnih udruga koje pružaju socijalne usluge
- Osjetljivost za potrebe ugroženih skupina
- Suradnja organizacija civilnog društva na više razina
- Dobra pokrivenost primarnom zdravstvenom zaštitom
- Besplatni prijevoz i radni materijali za učenike
- Pružanje usluge produženog boravka u OŠ Ludbreg
- Dostatni kapaciteti predškolskog odgoja
- Tradicija strukovnog obrazovanja u Srednjoj školi Ludbreg
- Postojanje glazbene škole
- Aktivne sportske i kulturne udruge i klubovi

W

- Nepotpuna pristupačnost javnih građevina i prostora za osobe s invaliditetom
- Iseljavanje mladih i roditelja s djecom
- Nedovoljna zainteresiranost lokalnog stanovništva za uključivanje u programe cjeloživotnog obrazovanja
- Nedostatak prostora za Gradsku knjižnicu
- Nedostatak prostora za djelovanje organizacija civilnog društva
- Nedostatna infrastruktura za sport i rekreaciju

O

- Usmjerenost na inovacije u pružanju socijalnih usluga
- Promocija rodne kuće Mladena Kerstnera kao turističke točke Grada (po uzoru na Ivaninu kuću bajke)
- Sufinanciranje projekata iz EU fondova
- Rastuća potražnja kao potencijal za daljnje jačanje obrtničkih djelatnosti (primarno u građevinarstvu)
- Rastuća potreba za smještaj osoba starije životne dobi

T

- Iseljavanje mladih u inozemstvo
- Nerazvijena svijest o potrebi cjeloživotnog obrazovanja
- Depopulacija i starenje stanovništva
- Kašnjenja u objavama poziva za sufinanciranje iz EU fondova, s naglaskom na pozive koji uključuju socijalnu komponentu
- Vanjske ugroze koje negativno utječu na održavanje tradicionalnih kulturnih manifestacija i društveni život u cjelini

Infrastruktura i prirodni resursi

S

- Očuvani prirodni resursi i reljefna raznolikost s velikim potencijalom za razvoj turizma i sportskih te rekreativnih sadržaja
- Dostupnost geotermalnih i izvora ugljikovodika kao obnovljivih izvora energije
- Visoka razina ekološke osviještenosti
- Dobra povezanost lokalnih cesta
- Dobra povezanost sa županijskim i državnim cestama
- Adekvatno organiziran sustav gospodarenja otpadom (dostizanje zatvorenog kruga gospodarenja otpadom)
- Visoka razina pripremljenosti dokumentacije za projekte koji se planiraju sufinancirati iz EU
- Veliki potencijal Otoka Mladosti i projekata vezanih uz njegovu revitalizaciju
- Razvijeni projekti s visokim stupnjem pripremljenosti za prijavu i provedbu

W

- Slaba povezanost javnim prijevozom između naselja Ludbreg i ostalih naselja u sastavu Grada Ludbrega
- Nepotpuno riješen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
- Niska stopa korištenja obnovljivih izvora energije
- Nedovoljna iskorištenost kulturno povijesne i prirodne baštine

O

- Poboljšanje kvalitete cestovne infrastrukture u nadležnosti Županije
- Poticaji na razini EU za korištenje obnovljivih izvora energije
- Dostupni izvori financiranja komunalne i prometne infrastrukture na županijskoj, nacionalnoj i EU razini
- Usmjerenost programskog razdoblja EU 2021. – 2027. prema zelenoj tranziciji

T

- Nediszipliniranost stanovništva pri odlaganju otpada
- Promjene u planovima i prioritetima ulaganja na državnoj razini
- Prometni i infrastrukturni programi većeg opsega donose se na državnoj razini
- Osjetljivost digitalne tehnologije za upravljanje javnom infrastrukturom na sigurnosne ugroze

4. Identifikacija srednjoročne vizije razvoja

Vizija razvoja je inspirativno viđenje, odnosno deklaracija kojom se definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja. Grad Ludbreg je, nastavno na izvršenu analizu stanja te identifikaciju razvojnih potreba i potencijala, definirao sljedeću viziju razvoja:

Grad Ludbreg je moderan grad koji je ugodan za život, grad koji je usmjeren na obrazovanje i podizanje kvalitete života te grad koji stvara dodatne prilike za svoje građane kroz uvođenje inovativnih kulturnih, turističkih i društvenih djelatnosti u sferu svakodnevnog života.

4.1. Prioriteti javnih politika u srednjoročnom razdoblju

Nastavno na identificirane razvojne potrebe i razvojne potencijale Grada Ludbrega formulirani su strateški ciljevi, posebni ciljevi te mjere razvoja Grada za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Prioriteti javnih politika za ovo srednjoročno razdoblje birani su imajući u vidu viziju razvoja Grada s jedne, a rješavanje ključnih razvojnih potreba s druge strane, kao i temeljem procjene mogućnosti njihova ostvarenja u danom razdoblju, a s obzirom na razinu spremnosti programa i projekata, koja se očituje riješenim imovinsko-pravnim odnosima i stupnjem pripremljenosti projektno-tehničke dokumentacije, zatim s obzirom na potrebna financijska sredstva te dostupne izvore financiranja.

Prilikom definiranja strateških ciljeva kao podloga korišteni su nacionalni razvojni smjerovi do 2030. godine definirani u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine, kao i njezini strateški ciljevi, kako bi se osigurala usklađenost s ovim, najvišim aktom strateškog planiranja za Republiku Hrvatsku.

4.1.1. Strateški ciljevi razvoja

Strateški cilj je srednjoročni cilj kojim se izravno podupire ostvarenje vizije razvoja Grada Ludbrega u budućem srednjoročnom razdoblju, kao i vizija te ciljevi definirani u drugim strateškim aktima više razine.

U svrhu razvoja Grada Ludbrega definirano je sljedećih 5 strateških ciljeva:

- 1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO**
- 2. ODRŽIVI RAZVOJ TURIZMA I STVARANJE KONKURENTNE DESTINACIJE**
- 3. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I OSIGURAVANJE VISOKE KVALITETE ŽIVOTA**
- 4. ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE**
- 5. UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNOM INFRASTRUKTUROM.**

4.1.1.1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

Kako bi se postiglo konkurentno i inovativno gospodarstvo potrebno je sustavno ulaganje u infrastrukturu koja omogućava razvoj poduzetništva i obrtništva, kao i stvaranje poticajnog poslovnog okruženja, administrativno rasterećenje te poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stjecanja ključnih kompetencija za poduzetništvo.

Tehnološke promjene na kojima se temelji trenutna četvrta industrijska revolucija zahvaćaju sve gospodarske tokove i mijenjaju društvo na način koji je neusporediv s učincima ranijih tehnoloških revolucija. Tehnologija pokreće inovativne načine obavljanja tradicionalnih gospodarskih aktivnosti te stvara nove, donedavno nepostojeće djelatnosti. Time ona postaje najsnažniji pokretač produktivnosti i konkurentnosti u 21. stoljeću, ali i ugrožava tradicionalna radna mjesta i mijenja odnose na tržištu rada, dok se s druge strane javlja rastuća potreba za radnicima u visokotehnološkim industrijama.

Kako bi se ostvario snažniji gospodarski iskorak i povećao potencijal rasta, gospodarstvo Grada Ludbrega, kao i na razini cijele Republike Hrvatske, mora povećati produktivnost i biti otvoreno prema novim idejama i internacionalizaciji. Treba biti učinkovito u prihvaćanju promjena na tržištu i uvođenju novih tehnologija, odlučno graditi inovacijski ekosustav u kojem inovacije postoje na svim razinama i doprinose orijentaciji na proizvodnju visokotehnoloških proizvoda te ulagati u ljudske kapacitete kao ključan čimbenik uspjeha.

Kako bi se postigao gospodarski oporavak i razvojni iskorak, Grad Ludbreg mora se fokusirati na gospodarske grane u kojima ima konkurentne prednosti te već postojeće prednosti dodatno osnažiti, ali u smjeru tranzicije prema klimatskoj neutralnosti i digitalizaciji koje novo programsko razdoblje EU stavlja u prvi plan, odnosno kroz fokus na visokotehnološko gospodarstvo, IT industriju i razvoj sustava za čistu energiju.

4.1.1.2. Održivi razvoj turizma i stvaranje konkurentne destinacije

Kao strateška djelatnost, turizam s povezanim ugostiteljskim i uslužnim djelatnostima predstavlja značajan udio hrvatskog BDP-a, zbog čega je potrebno raditi na njegovoj održivosti te on treba biti poticajan za druge djelatnosti. Ranjivost turističkog sektora predstavlja ugrozu za stabilnost hrvatskog gospodarstva, što je osobito vidljivo sada, kada se cijeli svijet suočava s globalnom zdravstvenom krizom. Procjenjuje se da će riziku od nezaposlenosti biti naročito izloženi zaposleni u turizmu, ugostiteljstvu i s njima povezanim industrijama te trgovini, pri čemu se kao naročito ranjive skupine ističu zaposleni bez tercijarnog obrazovanja te zaposleni u malim i mikro poduzećima. Ukoliko oporavak gospodarstva ne bude dovoljno dinamičan, potencijalno će se pojaviti problem novog vala iseljavanja stanovništva.

S druge strane, trenutna zbivanja na globalnoj razini mogu pridonijeti značajnijem porastu potražnje za destinacijama kontinentalnog turizma i lokacijama koje su inače slabije posjećene, odnosno koje ne karakterizira masovni turizam.

Naglasak pri stvaranju konkurentne i široko prepoznatljive turističke destinacije mora se staviti na zaštitu prirodne i kulturne baštine te zelenu i digitalnu transformaciju, koje su nužne kako u svakom drugom segmentu gospodarstva, tako i u turizmu.

Turistička ponuda Grada Ludbrega treba težiti biti cjelogodišnja, a uz daljnji razvoj vjerskog turizma kao okosnice turističke ponude, fokus treba staviti i na razvoj aktivnog turizma, izletničkog i sportskog turizma čija se atraktivnost temelji na autentičnosti i očuvanoj prirodi. Veliki potencijal Grad Ludbreg

vidi upravo u razvoju outdoor turizma, kroz ulaganja u biciklističke staze, kampove, bike parkove, uređenje riječnih tokova za veslanje i kajak te slične sportske aktivnosti na otvorenom.

U sljedećem srednjoročnom razdoblju poticat će se digitalna transformacija turističkih usluga i trajno uključivanje poljoprivrednih i drugih kapaciteta u turističke lance vrijednosti, turistička valorizacija prirodne i kulturne baštine te razvoj posebnih oblika turizma, kao i izgradnja infrastrukture za ugodni boravak na gradskim površinama.

Značajniji razvoj turizma mogao bi se ostvariti i kroz udruživanje destinacija koje zajedničkim djelovanjem imaju mogućnost puno kvalitetnije se brendirati, pozicionirati na tržištu i razvijati projekte koji će potaknuti cjelokupni gospodarski razvoj ovog dijela Hrvatske.

4.1.1.3. Demografska revitalizacija i osiguravanje visoke kvalitete života

Zdravlje, zdravstvena zaštita, kvaliteta života starijih sugrađana, solidarnost s ranjivim društvenim skupinama ili osobama izloženima riziku od siromaštva nerazdvojne su sastavnice solidarnog i prosperitetnog društva.

Dugoročne projekcije za EU ukazuju na snažno povećanje omjera stanovništva starijeg od 65 godina u odnosu na radno sposobno stanovništvo, što je rezultat povećanja očekivanog trajanja života, ali i pada stope fertiliteta. Europa se stoga suočava sa smanjivanjem radno sposobnog stanovništva, rastućom potražnjom za socijalnim i zdravstvenim uslugama te pritiscima na održivost mirovinskih sustava, a navedeno vrijedi i za Grad Ludbreg, kojeg također karakteriziraju porast broja starijeg stanovništva, kao i kontinuirano smanjenje broja živorođenih.

Snažna zdravstvena ugroza s kojom se trenutno susrećemo dodatno je naglasila važnost dostupnosti, kvalitete i učinkovitosti zdravstvene zaštite na svim razinama, a posebice na lokalnoj, koja predstavlja prve redove borbe protiv pandemije, ali i ublaživanja socijalnih i gospodarskih posljedica te koordinacije napora koji se ulažu u oporavak.

Grad Ludbreg karakterizira dobra pokrivenost primarnom zdravstvenom zaštitom, kao i dobra organiziranost sustava socijalne skrbi, ali i potreba da se navedeni sustavi kontinuirano unapređuju te da se jačaju alati lokalne samouprave za odgovor na krizne situacije, kako bi se trenutna, a i potencijalne buduće ugroze riješile uz što manje negativnih utjecaja na kvalitetu života stanovništva. Kako bi odgovorio na rastuću potražnju za socijalnim i zdravstvenim uslugama kao logičnu posljedicu starenja stanovništva, ali i zahtjeve na razini EU koji značajno podižu ljestvicu kvalitete pružene usluge, Grad Ludbreg mora nastaviti ulagati u javne usluge, kao i u sadržaje koji podižu kvalitetu života njegovih građana i potiču ih da osnuju obitelj i ostanu živjeti u Ludbregu.

Na kvalitetu života građana uvelike utječe i dostupnost infrastrukture i sadržaja za rekreaciju i provođenje slobodnog vremena, stoga će Grad Ludbreg u budućem razdoblju ulagati, između ostalog, u dostupnu i razvijenu sportsku infrastrukturu za građane, amaterske i profesionalne sportaše, kao i u uređenje prostora za boravak građana na otvorenome uz sve potrebne sadržaje.

Stanje na tržištu rada ukazuje na nedovoljnu usklađenost vještina radne snage s potrebama gospodarstva, što je naročito prisutno u segmentu strukovnih zanimanja i tehničkih strukovnih zanimanja. Na razini Grada Ludbrega prepoznata je nedovoljna razina zainteresiranosti lokalnog stanovništva za uključivanje u programe cjeloživotnog obrazovanja, a imajući na umu da je jedan od pokazatelja uspješnosti Nacionalne razvojne strategije dostizanje prosjeka EU po stopi sudjelovanja odraslih u cjeloživotnom obrazovanju, za kojom trenutno višestruko kaskamo, ovo je jedan od segmenata koji je potrebno aktivnije razvijati.

Obrazovni sustav treba se usmjeriti na daljnji razvoj temeljnih kompetencija, posebice kompetencije „učiti kako učiti“ te poduzetničkih i digitalnih kompetencija, a na razini srednjeg i strukovnog obrazovanja uključivanje istraživanja i inovacija u obrazovni proces. S obzirom da Grad Ludbreg svoj daljnji razvoj želi temeljiti na visokotehnološkom gospodarstvu i razvoju pametnih sustava, potrebno je osigurati i adekvatne ljudske kapacitete koji će do tog razvoja dovesti, kao i znati ga implementirati.

Organizacije civilnog društva već su tradicionalno jedne od najvećih pružatelja izvannastavnih aktivnosti i programa dodatnog obrazovanja i učenja te kao takve mogu značajno doprinijeti usvajanju znanja i kompetencija kroz provedbu svojih programa za djecu i mlade, ali i starije dobne skupine.

Organizacije civilnog društva i udruženja građana, kao i javne institucije, iznimno su važni dionici za postizanje visoke razine kvalitete života neke zajednice te Grad Ludbreg treba nastaviti podupiranje njihova rada u svim aspektima društvenog života.

4.1.1.4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine

Izazovi povezani s okolišem i globalnim zatopljenjem u središte pozornosti postavljaju način korištenja prirodnih resursa radi osiguranja dovoljne količine zdrave hrane, vode i „čiste“ energije. Kao i za druge zemlje Sredozemlja, za Hrvatsku će to ponajprije značiti smanjenje bioraznolikosti, više ekstremnih vremenskih prilika, poplava, suša i požara te zabrinjavajući nastavak porasta razine mora, što su izazovi koji zahtijevaju ambiciozni zajednički i globalni odgovor na tragu Europskog zelenog plana.

Grad Ludbreg u budućem razdoblju planira osigurati dodatne resurse za održavanje parkova, šuma i drugih zelenih površina, kao i poduzeti potrebne korake za očuvanje staništa i migracijskih ruta životinjskih vrsta. Naglasak će se staviti na zaštitu i unapređenje područje Otoka mladosti i toka rijeke Bednje, kako bi se isti uredili po najnovijim ekološkim standardima s ciljem zaštite postojećih prirodnih resursa i obnove biološke raznolikosti.

Bitan aspekt održivog korištenja prirodne baštine jest i edukacija stanovništva o važnosti i principima zaštite okoliša, održivosti resursa, smanjenju količine otpada i sličnim temama te za takvu vrstu poticanja promjena u ponašanju uglavnom nisu potrebna značajna financijska ulaganja, a same promjene u ponašanju u kombinaciji s drugim mjerama mogu rezultirati značajnim pozitivnim učincima.

Navedeno vrijedi i za kulturnu baštinu, za čije je očuvanje i valorizaciju neophodno sudjelovanje civilnog društva. Planirani razvoj Grada Ludbrega zasniva se na transformaciji Ludbrega iz grada svetišta u kulturno – turističku destinaciju sa spletom sadržaja koji zadovoljavaju sve segmente kulturnih turista, kao i posjetitelje motivirane vjerom. Kako bi se ovo postiglo, potrebno je kontinuirano raditi na unapređenju, adekvatnoj valorizaciji te stvaranju i implementaciji novih sadržaja na temelju aktivnog uključivanja kulturne i prirodne baštine.

4.1.1.5. Učinkovito upravljanje javnom infrastrukturom

Kako bi se osigurala visoka kvaliteta života građana, potrebno je osigurati visoku kvalitetu javne infrastrukture i dostatnost komunalnih i ostalih djelatnosti od općeg interesa, uz održavanje prihvatljivih cijena za građane. Grad Ludbreg kontinuirano radi na unapređenju javne infrastrukture te istu razvija na principima digitalizacije i pametnih tehnologija, što je potrebno i dalje nastaviti te iskoristiti značajna sredstva iz EU fondova koja će biti dostupna u novom programskom razdoblju, a namijenjena upravo digitalnoj transformaciji i prelasku na zeleno gospodarstvo.

S obzirom na geoprometni položaj Grada Ludbrega u širem okruženju, kao i položaj periferije Grada u odnosu na centar, potrebno je kontinuirano podizati kvalitetu i učinkovitost prometne povezanosti svih dijelova Grada te Grada s ostatkom Županije, a posebice s većim gradovima. Pri tome naglasak treba staviti, u skladu s trendovima na razini EU, na održivu mobilnost. Promet trenutno čini četvrtinu emisija stakleničkih plinova na razini EU i ta brojka nastavlja rasti kako raste potražnja, a Europski zeleni plan traži smanjenje ovih emisija za 90% do 2050. godine. Prelazak na održiviji promet znači pružanje jeftinijih, pristupačnijih, zdravijih i čistijih alternativa, a za Grad Ludbreg to podrazumijeva promicanje integriranog i inteligentnog prometa i razvoja infrastrukture za alternativna goriva, kao i osiguravanje adekvatne pješačko-biciklističke infrastrukture koja će omogućiti sigurnost pješaka i biciklista.

U skladu sa strateškim dokumentima na EU razini, očekuje se zamah javnih investicija u prometnu i zelenu infrastrukturu i digitalizaciju koje će velikim dijelom biti financirane iz fondova EU, što je potrebno iskoristiti te se u tu svrhu i izrađuje ovaj akt strateškog planiranja.

Osim prometa, značajni izvori stakleničkih plinova su i proizvodnja energije, zbrinjavanje otpada i neučinkovito korištenje energije u sektoru zgradarstva. Postojeći fond zgrada na području Grada Ludbrega relativno je star i energetske neučinkovit te je potrebno poticati cjelovitu obnovu zgrada, koja će osim mjera energetske obnove obuhvaćati i mjere za osiguranje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću.

Sukladno Strategiji energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, neke od glavnih odrednica promjena u energetske sektoru su povećanje energetske učinkovitosti u svim dijelovima energetske lanca (proizvodnja, transport/prijenos, distribucija i potrošnja svih oblika energije), kao i kontinuirano povećanje proizvodnje električne energije sa smanjenom emisijom stakleničkih plinova (prvenstveno iz OIE). U skladu s navedenim, Grad Ludbreg planira istražiti i dalje razvijati geotermalne izvore kao izvore energije, fokusirati se na vodik kao gorivo budućnosti te efikasno upravljanje javnom rasvjetom kroz korištenje OIE, odnosno poticati lokalnu proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora kako bi se povećala energetska sigurnost.

Za učinkovitije upravljanje infrastrukturom u cijelosti, trebaju se istražiti i iskoristiti mogućnosti 5G tehnologije i pametne gradske infrastrukture, kao i primjena zelenih tehnologija prilikom rekonstrukcije i gradnje objekata. Uz zahvate na samoj infrastrukturi i uvođenje novih procesa, potrebno je provesti i aktivnosti informiranja i edukacije zaposlenika javnih službi, kako bi se postigao sinergijski učinak mjera.

4.1.2. Posebni ciljevi i mjere

Posebni cilj je srednjoročni cilj kojim se ostvaruje strateški cilj razvoj, kao i poveznica s programom u proračunu Grada Ludbrega. Posebni ciljevi razrađeni su na način da omogućavaju iskorištavanje identificiranih snaga i prilika Grada, a prevladavaju i zaobilaze identificirane prijeteće i slabosti.

U sklopu strateškog okvira Plana razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine, definirano je ukupno 13 posebnih ciljeva, a nastavno na njih i 37 mjera iz kojih proizlazi skup međusobno povezanih aktivnosti i projekata u određenom upravnom području, kojima se izravno ostvaruje posebni cilj, a neizravno se pridonosi ostvarenju strateškoga cilja.

1. STRATEŠKI CILJ: KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

POSEBNI CILJ	MJERE
1.1. Razvoj globalno konkurentne, zelene i digitalne industrije	1.1.1. Poticanje ulaganja u istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije 1.1.2. Digitalizacija poslovnih procesa 1.1.3. Podrška pri prelasku na zeleno gospodarstvo
1.2. Unapređenje poslovnog okruženja i kvalitete poduzetničke infrastrukture	1.2.1. Razvoj poduzetničke infrastrukture 1.2.2. Privlačenje stranih investicija 1.2.3. Osiguravanje administrativnog rasterećenja i učinkovite javne uprave
1.3. Povećanje konkurentnosti malog gospodarstva	1.3.1. Poticanje razvoja poduzetništva i obrtništva 1.3.2. Podrška u internacionalizaciji poslovanja 1.3.3. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje 1.3.4. Razvoj društvenog poduzetništva i društveno-odgovornog poslovanja 1.3.5. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja i stjecanja poduzetničkih kompetencija

2. STRATEŠKI CILJ: ODRŽIVI RAZVOJ TURIZMA I STVARANJE KONKURENTNE DESTINACIJE

POSEBNI CILJ	MJERE
2.1. Razvoj održive turističke i potporne infrastrukture	2.1.1. Unapređenje ugostiteljskih i smještajnih kapaciteta 2.1.2. Razvoj javne turističke infrastrukture
2.2. Razvoj sustava komplementarnih turističkih atrakcija i doživljaja	2.2.1. Valorizacija kulturne, povijesne i prirodne baštine u svrhu turizma 2.2.2. Razvoj posebnih oblika turizma
2.3. Jačanje važnosti turizma i turističke prepoznatljivosti destinacije	2.3.1. Jačanje kapaciteta Turističke zajednice Grada Ludbrega 2.3.2. Promocija turizma i turističke ponude

3. STRATEŠKI CILJ: DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA I OSIGURAVANJE VISOKE KVALITETE ŽIVOTA

POSEBNI CILJ	MJERE
3.1. Razvoj odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga i institucija	3.1.1. Povećanje dostupnosti i razvoj sustava odgoja i obrazovanja 3.1.2. Osiguravanje visoke kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga 3.1.3. Unapređenje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, prevencija institucionalizacije i poticanje zapošljavanja socijalno ugroženih društvenih skupina
3.2. Jačanje uloge civilnog društva i podizanje kvalitete života u zajednici	3.2.1. Razvoj civilnog društva 3.2.2. Unapređenje infrastrukture i usluga u kulturi 3.2.3. Razvoj infrastrukture i programa za sport i rekreaciju
3.3. Razvoj ljudskih potencijala	3.3.1. Razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja usklađenih s potrebama tržišta rada 3.3.2. Jačanje kapaciteta za korištenje sredstava EU i podizanje kapaciteta svih dionika

4. STRATEŠKI CILJ: ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE

POSEBNI CILJEVI

MJERE

4.1. Zaštita okoliša i učinkovitost resursa

- 4.1.1. Očuvanje i revitalizacija prirodnih resursa
- 4.1.2. Izgradnja infrastrukture i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
- 4.1.3. Podizanje svijesti javnosti o važnosti zaštite okoliša i očuvanja prirode

4.2. Obnova i zaštita kulturne baštine

- 4.2.1. Zaštita, obnova i revitalizacija objekata kulturne baštine
- 4.2.2. Očuvanje i promocija materijalne i nematerijalne kulturne baštine

5. STRATEŠKI CILJ: UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNOM INFRASTRUKTUROM

POSEBNI CILJEVI

MJERE

5.1. Razvoj infrastrukture i uređenje prostora

- 5.1.1. Razvoj i unapređenje komunalne infrastrukture
- 5.1.2. Razvoj i unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
- 5.1.3. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom
- 5.1.4. Razvoj i unapređenje cesta i javnih površina
- 5.1.5. Razvoj i unapređenje energetske i komunikacijskog sustava

5.2. Održiva javna infrastruktura

- 5.2.1. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada
- 5.2.2. Digitalizacija upravljanja javnom infrastrukturom i uvođenje pametnih sustava

4.2. Popis ključnih pokazatelja ishoda i ciljanih vrijednosti pokazatelja

Za svaki posebni cilj određeni su pokazatelji ishoda, koji predstavljaju kvantitativni i kvalitativni mjerljivi podatak koji omogućuje praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju određenog posebnog cilja.

Tablica u nastavku prikazuje pokazatelje ishoda za svaki od 11 posebnih ciljeva identificiranih unutar strateškog okvira Plana razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. – 2027. godine. Pokazateljima ishoda postavljena je ciljana vrijednost čije će ostvarenje pokazati uspješnost provedbe ovog akta strateškog planiranja. Pokazatelji ishoda odabrani su iz biblioteke pokazatelja, odnosno registra pokazatelja kojeg uspostavlja i održava Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja, a koriste ga tijela zadužena za izradu, provedbu i praćenje provedbe akata strateškog planiranja.

Posebni cilj	Pokazatelj ishoda	Jedinica mjere	Ciljana vrijednost (2027.)
1.1. Razvoj globalno konkurentne, zelene i digitalne industrije	Udio poduzeća s inovacijskim proizvodima	% poduzeća	10%
1.2. Unapređenje poslovnog okruženja i kvalitete poduzetničke infrastrukture	Postotak izgrađenosti komunalne infrastrukture u poslovnim zonama	% izgrađenosti	100%
1.3. Povećanje konkurentnosti malog gospodarstva	Iznos dodijeljenih potpora za razvoj poduzetništva i obrtništva na godišnjoj razini	% povećanja dodijeljenih financijskih sredstava	10%
2.1. Razvoj održive turističke i potporne infrastrukture	Broj turističkih objekata sa smještajnim kapacitetima	Broj objekata	25
	Broj ostvarenih dolazaka u turističke smještajne objekte na godišnjoj razini	Broj dolazaka	10.000
2.2. Razvoj sustava komplementarnih turističkih atrakcija i doživljaja	Prosječni boravak turista (u danima)	Broj dana	2,5
2.3. Jačanje važnosti turizma i turističke prepoznatljivosti destinacije	Noćenja stranih turista u svim vrstama smještajnih objekata	Broj noćenja na godišnjoj razini	10.000
3.1. Razvoj odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga i institucija	Povećanje broja dostupnih zdravstvenih usluga za građane	% povećanje broja usluga	10%
	Postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja	% stanovništva	10%

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine

3.2. Jačanje uloge civilnog društva i podizanje kvalitete života u zajednici	Postotak stanovnika koji žive 10 minuta pješke udaljeni od parka	% stanovništva	80%
	Broj novoizgrađene/rekonstruirane infrastrukture za sport i rekreaciju	0	3
3.3. Razvoj ljudskih potencijala	Sudjelovanje odraslih u učenju	Broj osoba (dob 25 – 64)	2,5%
4.1. Zaštita okoliša i učinkovitost resursa	Postotak privatnih objekata s energetske učinkovitim nadogradnjama	% objekata	30%
4.2. Obnova i zaštita kulturne baštine	Broj revitaliziranih objekata kulturne baštine	Broj objekata	
5.1. Razvoj infrastrukture i uređenje prostora	Stopa stambenog recikliranja otpada	Stopa recikliranja	25%
	Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu	% stanovništva	100%
	Stanovništvo priključeno na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda	% stanovništva	100%
5.2. Održiva javna infrastruktura	Postotak javnih objekata s energetske učinkovitim nadogradnjama	% objekata	60%

5. Provedbeni plan

Tijekom izrade ovog akta strateškog planiranja, kroz suradnju radne skupine i šireg kruga uključenih dionika, kao i temeljem dosadašnjih planova ulaganja na području Grada Ludbrega, odabrano je 9 strateških projekata koji imaju potencijal ostvarenja u budućem srednjoročnom razdoblju i snažan pozitivan utjecaj na razvoj Grada.

Odabrani projekti bit će upisani u Informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem, sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, kao preduvjet za korištenje sredstava proračuna i sredstava EU namijenjenih Republici Hrvatskoj.

5.1. Indikativni terminski i financijski plan provedbe projekata od strateškog značaja za razvoj Grada Ludbrega

Ovdje navedeni projekti ne predstavljaju iscrpnu listu projekata koji će se provoditi tijekom razdoblja važenja ovog Plana razvoja, već uži popis odabranih strateških projekata od kojih se očekuje najveći doprinos razvoju Grada Ludbrega i ostvarenju definiranih pokazatelja ishoda.

Svaki projekt sastoji se od nekoliko pod-projekata koji zajedno čine projektnu cjelinu i doprinose ostvarenju zacrtanih ciljeva, a sve u smjeru razvoja Grada Ludbrega u skladu s određenom vizijom razvoja te razvojnim prioritetima.

NAZIV PROJEKTA	OUTDOOR LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	<i>Grad Ludbreg</i>						
PARTNERI	<i>Turistička zajednica grada Ludbrega</i>						
OPIS PROJEKTA	<p><i>Grad Ludbreg započeo je s implementacijom projekta koji se sastoji od više pod-aktivnosti, a koje se odnose na uređenje i opremanje zapuštenih zgrada, prirodnih lokaliteta te zelenih oaza koje se nalaze na cijelom administrativnom području grada Ludbrega.</i></p> <p><i>Kroz projekt Outdoor Ludbreg planira se povezati kreativni turizam, sportske aktivnosti, biciklizam, kanuing i hiking kao aktivnosti na otvorenom za sve dobne skupine, posjetitelje i turiste.</i></p> <p><i>U projektu će fokus biti stavljen na razvoj novih biciklističkih ruta, hiking, kanuing i trekking ruta te ostalih popratnih elemenata poput urbane i društvene infrastrukture, a sve s ciljem razvoja izletničkog i vikend turizma na prostorima Grada Ludbrega.</i></p> <p><i>U projekt će se uključiti resursi poput postojeće industrijske i kulturne baštine, zgrada starog mlina, vodeni potencijal rijeke Bednje i Drave, prirodni lokaliteti poput 18 ha velikog Otoka mladosti, lokalne vinske rute, oformljene staze za šetanje te ostale prirodne i kulturne znamenitosti.</i></p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
	●	●	●	●			
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	2.876.000,00 HRK						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	<i>EU fondovi, proračun Grada Ludbrega</i>						

NAZIV PROJEKTA	TURISTIČKO NASELJE LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg						
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.						
OPIS PROJEKTA	<p>Grad Ludbreg uz obalu rijeke Bednje planira napraviti i opremiti turističko naselje koje će se sastojati od kompleksa gradskog bazena s popratnim sadržajima, autokampa, kamp odmorišta u glamping stilu te uređenog djela naselja koji će se koristiti za javno-društvenu namjenu. Eksterni dio turističkog naselja bit će krajobrazno uređen te prilagođen potrebama posjetitelja i turista. Uredit će se okolne zelene površine za djecu i najmlađe posjetitelje te će se za njih postaviti različita igrala i urbana infrastruktura.</p> <p>Planirano naselje sastojat će se od četiri segmenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gradski kompleks bazena s uređenim kupalištem i sunčalištem te popratnim sadržajima ○ Autokamp ○ Glamping odmorište ○ Zelena i urbana infrastruktura za sve dobne skupine kao sekundarni sadržaji. <p>Projekt će uključivati korištenje prirodnih resursa poput rijeke Bednje i dostupnih zelenih površina, oformljene šetalačke staze, edukacijske pokazne staze koje će biti smještene na 18 hektara velikom sportsko – rekreacijskom zemljištu, okolne šumske staze, lokalne kulturne znamenitosti te potrebnu urbanu infrastrukturu, a sve s ciljem kako bi se stvorila zaokružena cjelina, odnosno turističko naselje sa svim potrebnim stavkama za modernog posjetitelja i turista.</p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA							
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega						

NAZIV PROJEKTA

POVIJESNI PARK LUSBREG

NOSITELJ PROJEKTA *Grad Ludbreg*

PARTNERI *Naknadno će se odrediti.*

OPIS PROJEKTA *Ovim projektom planirana je revitalizacija industrijske baštine, točnije uređenje prostora nekadašnje Ciglane Ludbreg, Ulica Vinogradi Ludbreški 74, k.o. Vinogradi Ludbreški, kč.br. 2393/1, uređenje i opremanje Prapovijesnog parka, uređenje eksterijera te uređenje dodatnih izložbeno – galerijskih prostora.*

Prostor nekadašnje upravne zgrade Ciglane Ludbreg predviđen je za smještaj prihvatne zgrade za turiste, djecu i ostale posjetitelje. U prizemlju je planiran smještaj radne kancelarije, prijemnog centra za posjetitelje, turiste, polaznike radionica, prostor za predavanja i školu, izložbeni prostor za suvenire i manji ugostiteljski prostor. Na jugoistočnoj strani upravne zgrade predviđa se smještaj izložbenog prostora za suvenire i ugostiteljskog sadržaja.

Na čestici se nalaze tri proizvodne građevine koje se planiraju očistiti od otpada i dovesti u stanje sigurnosti. Proizvodne građevine ostatak će kao spomenik, memorija na industriju 20. stoljeća i prenamijenit će se u dodatne izložbeno-galerijske prostore s mogućnošću provedbi različitih aktivnosti za buduće posjetitelje, poput učenja o načinima proizvodnje cigle, njene namjene te izrade vlastitih suvenira i slično.

Uz navedeno, planirano je hortikulturno uređenje cijele čestice koja će sadržajno biti kulturno-izložbeni park s kulturnim centrom kao jedinim zatvorenim volumenom. Tematika budućeg parka odnosi se na pleistocensko razdoblje i bit će koncipirana kao Prapovijesni park. Unutar cijelog parka posložit će se izlošci kamenih „kugli“ i prapovijesnih životinja koje su u doba Pleistocena živjele na ludbreškom području.

Cjelokupan prostor nekadašnje Ciglane zamišljen je kao višestruka atrakcija u kojoj bi se i proizvodne građevine mogle razgledati u njihovom izvornom obliku.

INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
							
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	70.000.000,00 HRK						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega						

NAZIV PROJEKTA	ZELENI PARK LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg						
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.						
OPIS PROJEKTA	<p>Ludbreg ovim projektom želi zaštititi i unaprijediti područje Otoka mladosti i toka rijeke Bednje te ga urediti po najnovijim ekološkim standardima s ciljem zaštite postojećih prirodnih resursa i obnove biološke raznolikosti. Otok mladosti je površina od preko 18 hektara, smještena u središtu urbanog područja, Ludbrega, obrubljena rijekom Bednjom i mlinskim kanala. Spomenuto područje turističko je rekreacijska zona čija dodana vrijednost proizlazi iz biološke raznolikosti biljnih i životinjskih vrsta koje nastanjuju to područje i obuhvaća 174 000 m².</p> <p>Projekt se odnosi na obnovu staništa i nativnih životinjskih te biljnih vrsta na Otoku mladosti i u rijeci Bednji u ludbreškom području, uključujući i ludbreška jezera te održivo korištenje usluga obnovljenog vodenog ekosustava na korist Ludbrega i njegovih stanovnika. Rijeka Bednja, najduža rijeka čiji se čitav tok nalazi u Hrvatskoj, posjeduje vrlo bogatu i raznoliku ihtiofaunu. Prirodno ju nastanjuje 35 vrsta, što predstavlja čak četvrtinu od ukupnog broja slatkovodnih riba Hrvatske i naglašava važnost obnove i očuvanja riblje zajednice Bednje za cjelokupnu hrvatsku bioraznolikost. Štoviše, čak 11 ribljih vrsta koje obitavaju ili su obitavale u Bednji uvršteno je na Dodatke Direktive o staništima i divljim vrstama Europske unije te se njihovo očuvanje smatra od posebnog značaja za čitavu Europsku uniju.</p> <p>Projekt Zelenog parka, u skladu s navedenim, odnosi se na više stavki: unapređenje i zaštita zelenog područja u urbanoj sredini, njegovo uređenje po ekološkim standardima, zaštitu postojećih prirodnih resursa, uređenje prostora na otvorenom za građane i posjetitelje, postavljanje i uređenje Eko staze, uređenje pokazne kuće koja će prezentirati floru i faunu Otoka mladosti i okolnih staništa te stvaranje jednog sveobuhvatnog prostora za boravak građana na otvorenome uz sve potrebne sadržaje.</p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	Trenutno se ne može odrediti.						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega						

NAZIV PROJEKTA	KULTURNI PARK LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg						
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.						
OPIS PROJEKTA	<p>Projekt se odnosi na razvoj transnacionalne suradnje, osnaživanje i valorizaciju kulturne baštine koju je obitelji Batthyány ostavila iza sebe u svim državama Dunavske regije.</p> <p>Kroz projekt provest će se istraživanje s ciljem prikupljanja relevantnih informacija o svim mjestima na kojima je obitelj Batthyány ostavila svoj trag, bilo da se radi infrastrukturi, bibliotekama, kulturnoj ili prirodnoj baštini, razvit će se zajednički turistički proizvod i provest će se inovativni pilot projekti usmjereni na lokalni razvoj turističke ponude.</p> <p>Planirana je revitalizacija dvorca Batthyány i razvijanje novih metoda za izlaganje pomoću inovativne tehnologije (VR, AR). Dvorane dvorca koristit će se kao izložbeni prostor s informativnim oznakama, objašnjenjima prošlih događaja kroz slike, zvukove i VR. Kad posjetitelj napusti dvorac, mobilna aplikacija pokazat će mu druge lokacije koji može sljedeće posjetiti.</p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
	●	●	●				
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	2.130.000,00 HRK						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega						

NAZIV PROJEKTA	SPORTSKI PARK LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg						
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.						
OPIS PROJEKTA	<p>Aktualni problemi sporta u Gradu Ludbregu odnose se na nedostatnu infrastrukturu za sport i rekreaciju, na to da nedostatak sportske infrastrukture nepovoljno utječe na profesionalne sportaše koji nemaju adekvatne uvjete za treniranje te za kvalitetnu pripremu sportskih natjecanja, kao i to da Srednja škola Ludbreg nema adekvatan prostor i infrastrukturu za održavanje tjelesne kulture, već u tu svrhu koristi druge prostore koji se nalaze u sklopu Osnovne škole, na nemogućnost održavanja školskih sportskih natjecanja na otvorenom tijekom kišnih dana, što sve rezultira potrebom dodatnog razvoja sportske infrastrukture koja je prilagođena potrebama svih ciljanih i dobnih skupina na području Ludbrega.</p> <p>Uz građane i profesionalne sportaše, glavnu okosnicu sporta u Gradu Ludbregu čine sportski klubovi koji svima omogućuju uključivanje u sport čime se promiče temeljna ideja sporta za sve. U Ludbregu je registrirano 14 sportsko rekreativnih udruga koje svojim djelovanjem promiču sport i zdrav način življenja te 17 klubova i udruga koji organiziraju turnire i natjecanja ili se natječu u sklopu županijskih liga, državnih i regionalnih natjecanja ili županijskih i nacionalnih turnira.</p> <p>Provedbom ovog projekta Grad Ludbreg nastoji biti grad sporta u kojem će sport biti dostupan svima s razvijenom sportskom infrastrukturom koja će omogućiti svim građanima, ali i mladim sportskim talentima i uspješnim sportašima, mjesto za treniranje, vježbanje i rekreaciju.</p> <p>U sklopu ovog projekta planirana je izgradnja atletske staze i borilišta na području parka između srednje škole i rijeke Bednje u Ludbregu, zatim izgradnja asfaltiranog igrališta sa polimernom podlogom za košarku i dva igrališta za odbojku na pijesku te bike park staza.</p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	7.016.112,00 HRK						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega						

NAZIV PROJEKTA		ENERGETSKI PARK LUDBREG						
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg							
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.							
OPIS PROJEKTA	<p>Grad Ludbreg se u svom razvoju okreće prema obnovljivim izvorima energije, zelenoj energetici te proizvodnji vodika kao energenta, a što je u skladu s novom strateškom odrednicom Europskog programskog razdoblja do 2027. godine, obzirom da će se u tom razdoblju financirati projekti koji će biti usmjereni na dobivanje energije iz obnovljivih izvora energije iz solarnih elektrana, geotermalnih elektrana ili će se usmjeriti na korištenje vodika u prometu ili u svakodnevnom životu. Upravo su takvi projekti u fokusu Grada Ludbrega za buduće razdoblje.</p> <p>Stavke na koje će biti stavljen fokus su korištenje geotermalne energije na području Grada Ludbrega, s obzirom da se na lokalnom području nalaze mnogobrojne bušotine i provedena su istraživanja koja potvrđuju visoku mogućnost dobivanja energije iz tih izvora. Uz navedeno, na području Grada postoji nekoliko bušotina koje su pogodne za proizvodnju struje kao još jednog načina dobivanja energije iz obnovljivih izvora (npr. bušotine u okolnim mjestima poput Bolfana, Selnika te jedna koja se nalazi u neposrednoj blizini centra grada). Što se tiče geotermalnih izvora, na području Grada Ludbrega nalazi se geotermalno polje Lunjkovec – Kutnjak koje ima kapacitete za proizvodnju električne energiju, iskorištavanje vruće vode za proizvodnju električne energije te za iskorištavanje vode za baleonološke i druge svrhe. Intencija jest da cijeli taj prostor postane jedna obuhvatna cjelina koja će ujedno biti i istraživačko polje, centar proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i središte županije za obnovljive izvore energije.</p> <p>Uz geotermalne izvore fokus se također stavlja i na dobivanje sunčane energije putem izgradnje i opremanja lokalne solarne elektrane jačine 8 megavata. Grad Ludbreg tako u budućnosti računa na izgradnju elektrane čime bi postao značajan proizvođač zelene energije i na taj način priključio bi se gradovima Europe koji uključuju postupak energetske tranzicije u svoje svakodnevno djelovanje te na taj način pridonose smanjenju karbonskog otiska. Što se tiče proizvodnje vodika, krenut će se u smjeru proizvodnje u velikim količinama i usmjeravanje njegove primjene u sektoru prometa, prijevoza i energetike.</p>							
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	Trenutno se ne može odrediti.							
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega, državni proračun.							

NAZIV PROJEKTA		PODUZETNIČKI PARK LUDBREG					
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Ludbreg						
PARTNERI	Naknadno će se odrediti.						
OPIS PROJEKTA	<p>Pametna uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) od strane svih dionika danas postaje uvjet za uspjeh u inovacijama, konkurentnosti i rastu Grada kao zajednice.</p> <p>Preko ovog strateškog projekta Grad Ludbreg planira se fokusirati na postojeće inovativne tehnologije koje se mogu primijeniti u fizičkom i virtualnom segmentu preko oformljene i uspostavljene potporne poduzetničke infrastrukture, tj. poduzetničkih inkubatora. Stavke na koje će biti stavljen fokus odnose se na pametnu industriju, Big Data i analitiku, cyber sigurnost, umjetnu inteligenciju te digitalnu industriju, odnosno fokus će biti na digitalnim start-upovima koji će primijeniti visoke tehnologije u lokalnoj sredini.</p> <p>Naglasak će također biti na primjeni digitalnih tehnologija i osiguravanje lakše digitalne transformacije poduzeća koja su tradicionalno vezana uz fiksne robe, usluge i proizvode te na iskorištavanje dostupnih digitalnih mogućnosti. U tom kontekstu, jedna od stavki koja se planira je uspostava lokalne točke za digitalne inovacije koja će moći osigurati da svaka tvrtka, mala ili velika, visokotehnološka ili ne, može iskoristiti digitalne mogućnosti, da postanu konkurentnije obzirom na njihove poslovne ili proizvodne procese, proizvode i usluge. Intencija jest da se stvore uvjeti u kojima je olakšan pristup tuđoj tehničkoj stručnosti i eksperimentalnim procesima, inovacijskim uslugama, poput financiranja, savjeta, obuke i razvoja vještina potrebnih za uspješnu digitalnu transformaciju te razvoj konkretnih proizvoda i usluga.</p>						
INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
INDIKATIVNA VRIJEDNOST PROJEKTA	Trenutno se ne može odrediti.						
PLANIRANI IZVOR FINANCIRANJA	EU fondovi, proračun Grada Ludbrega, državni proračun.						

NAZIV PROJEKTA

RAZVOJ SUSTAVA ODRŽIVOG PROMETA

NOSITELJ PROJEKTA *Grad Ludbreg*

PARTNERI *Naknadno će se odrediti.*

OPIS PROJEKTA

Ulaganjem i adekvatnim planiranjem u održive prometne sustave i pametna rješenja, Grad Ludbreg planira uvesti kvalitetne i provedive prakse za stvaranje održive i kvalitetne mobilnosti te uvođenje rješenja za uspostavu čiste i efikasne mobilnosti, odnosno cijelog prometnog sustava. Primjernom održivog prometnog sustava usmjerit će se na uspostavu vlastitog sustava javnog prijevoza, koji će se kasnije nadograditi i integrirati sa željezničkim i autobusnim sustavima koji već postoje na području Grada Ludbrega.

S ciljem stvaranja održivog sustava prometa i mobilnosti, ovaj strateški projekt usmjeren je na internu mobilnost, dostupnost prometne infrastrukture i čiste energije za građane, uspostavu pametnih sustava pješačkih i biciklističkih staza te uvođenje principa interoperabilnosti za sve prometne sektore.

Sustav održivog prometa temeljit će se također na potencijalu koji obnovljivi izvori energije poput geotermalne energije pružaju za razvoj prometa, gospodarstva te novih tehnologija, jer će se ina koristiti za dobivanje zelene čiste energije, a koja će se koristiti za pogon vozila javnog prijevoza, osobnih automobila te ostalih prijevoznih sredstava na području Grada Ludbrega i šire okolice.

Razvojem vlastitog sustava javnog prijevoza stvorit će se uvjeti da se Grad Ludbreg uključi u intermodalne sustave koji će nastati na razini regije, a i šire, čime će se stvoriti nove mogućnosti, nova rješenja te nadogradnja postojećeg sustava.

Održivi promet je projekt od strateškog značenja, jer omogućuje povezivanje različitih podprojekata poput proizvodnje i korištenja zelene energije, jačanje digitalne povezanosti i uvođenje inteligentnih prometnih sustava, uvođenje komunikacijskih rješenja za integralnu povezanost vozača, vozila i urbanog prometa, elektromobilnosti i razvoj infrastrukture za punjenje za e-mobilnost te integrirano prometnog sustava (povezanost cestovnog, željezničkog i putničkog prometa).

INDIKATIVNI PERIOD PROVEDBE	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
	●	●	●	●	●	●	●

**INDIKATIVNA
VRIJEDNOST
PROJEKTA** *Trenutno se ne može odrediti.*

**PLANIRANI IZVOR
FINANCIRANJA** *EU fondovi, proračun Grada Ludbrega, FZOEU*

6. Usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te dokumentima prostornog uređenja

Kako bi se zacrtani plan razvoja Grada Ludbrega uistinu i ostvario te kako bi se postigli zacrtani pokazatelji njegova uspjeha, potrebno je višerazinsko i komplementarno djelovanje, ne samo na razini dionika već i na razini drugih strateških akata, programa, inicijativa i slično. Za strateško planiranje na bilo kojoj razini potrebno je sustavno i dugoročno planirati te uskladiti različite dokumente i osigurati da su akti strateškog planiranja niže razine usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine i doprinose ostvarenju njihovih ciljeva, što je i navedeno u Zakonu o sustavu strateškog planiranja.

Nacionalna razvojna strategija (NRS) krovni je dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. NRS je temelj za planiranje proračuna i programiranje sredstava iz fondova EU i drugih međunarodnih izvora (su)financiranja u razdoblju nakon 2020. godine, kao i osnova za izradu svih strateških akata niže razine, odnosno višesektorskih i sektorskih strategija, nacionalnih planova, planova razvoja jedinica lokalne i regionalne samouprave, programa Vlade Republike Hrvatske i drugih.

NRS definira četiri razvojna smjera Republike Hrvatske do 2030. godine, a oni su: 1. Održivo gospodarstvo i društvo; 2. Jačanje otpornosti na krize; 3. Zelena i digitalna tranzicija te 4. Ravnomjeran regionalni razvoj, s naglaskom na ulaganja u ljude i inovacije. U okviru ova četiri razvojna smjera definirano je ukupno 13 strateških ciljeva koji će doprinijeti ostvarenju vizije Republike Hrvatske 2030. godine.

Razvojni smjerovi, odnosno strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije služili su kao vodič prilikom izrade strateškog okvira ovog akta strateškog planiranja te je Plan razvoja Grada Ludbrega usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom kao krovnim aktom strateškog planiranja za Republiku Hrvatsku, ali i dalje u fokusu ima specifične potrebe i ciljeve te predstavlja krovni akt strateškog planiranja na razini ovog grada.

Tablica 32. Usklađenost Plana razvoja Grada Ludbrega s aktima strateškog planiranja više razine

Razvojni smjer NRS-a 2030.		Strateški ciljevi Plana razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine
	ODRŽIVO GOSPODARSTVO I DRUŠTVO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo 2. Održivi razvoj turizma i stvaranje konkurentne destinacije 3. Demografska revitalizacija i osiguravanje visoke kvalitete života
	JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE	<ol style="list-style-type: none"> 3. Demografska revitalizacija i osiguravanje visoke kvalitete života
	ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo 4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine 5. Učinkovito upravljanje javnom infrastrukturom
	RAVNOMJERAN REGIONALNI RAZVOJ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo 2. Održivi razvoj turizma i stvaranje konkurentne destinacije 3. Demografska revitalizacija i osiguravanje visoke kvalitete života 4. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine 5. Učinkovito upravljanje javnom infrastrukturom.

Uz to što su usklađeni s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine, planirani projekti, programi i aktivnosti koje će biti provedbeni elementi ovog Plana razvoja usklađeni su s dokumentima prostornog uređenja, konkretno Prostornim planom i Urbanističkim planom uređenja Grada Ludbrega te je usklađenost s dokumentima prostornog uređenja bio jedan od kriterija za formulaciju strateškog okvira i odabir strateških projekata za ovo srednjoročno razdoblje.

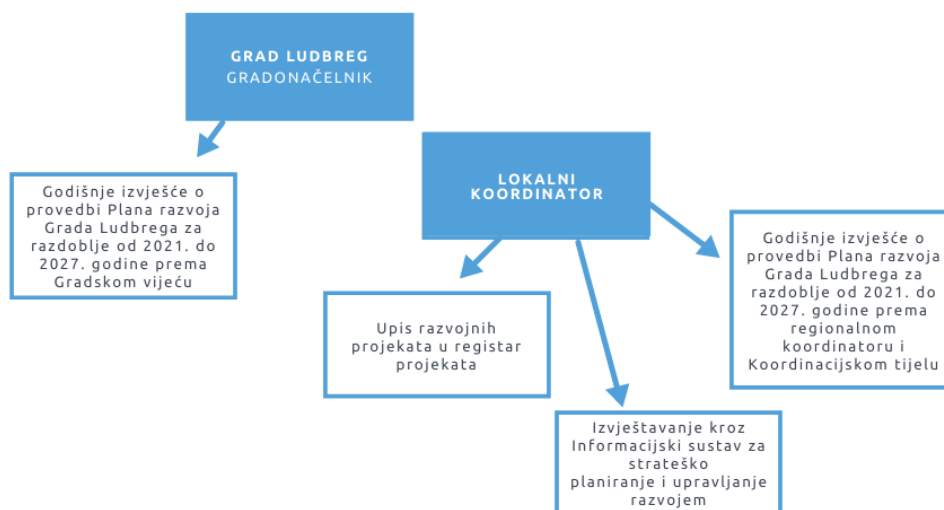
7. Praćenje provedbe i vrednovanje

Praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja dio je procesa strateškog planiranja, a predstavlja proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja. Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave³⁴.

Praćenje i izvještavanje vrši se s ciljem povezivanja politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata te osiguranja transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanja javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava. Kvalitetno praćenje i izvještavanje o provedbi ovog Plana razvoja te korištenje rezultata praćenja i izvještavanja doprinijet će učinkovitom upravljanju njegovom provedbom i kontinuiranom unapređivanju javnih politika.

Za praćenje i izvještavanje o provedbi Plana razvoja Grada Ludbrega odgovoran je lokalni koordinator kojeg je odredio gradonačelnik za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini Grada. Lokalni koordinator koordinira poslove na razini Grada vezane uz planiranje i provedbu razvojnih projekata te obavlja upis razvojnih projekata u registar projekata³⁵. Lokalni koordinator dužan je prikupljati i unositi pokazatelje o provedbi Plana razvoja Grada Ludbrega u Informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem. Lokalni koordinator također izvješćuje jednom godišnje (do 31. ožujka tekuće godine) regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o provedbi Plana razvoja Grada Ludbrega, odnosno o uspješnosti provedbe u usporedbi s unaprijed zadanim ciljnim vrijednostima pokazatelja ishoda.

Grad Ludbreg podnosi godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja Gradskom vijeću, kojim ga izvještava o napretku u provedbi posebnih ciljeva i ostvarenju pokazatelja ishoda definiranih u ovom aktu strateškog planiranja, do 31. ožujka tekuće godine.

³⁴ [Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne \(regionalne\) samouprave](#); NN 6/19

³⁵ Registar projekata ustrojava i vodi Koordinacijsko tijelo, odnosno središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove regionalnoga razvoja i fondova EU-a

Izveštavanje o provedbi Plana razvoja podloga je za evaluacijsku analizu, odnosno vrednovanje provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega kroz usporedbu i ocjenu očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka njegove provedbe. Načela, kriteriji i standardi provedbe postupka vrednovanja akata strateškog planiranja propisani su Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja³⁶.

---

³⁶ [Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja](#); NN 66/19

8. Komunikacijska strategija

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine predstavlja temeljni akt strateškog planiranja za ovu jedinicu lokalne samouprave, a isti je rezultat participativnog pristupa izradi koji je obuhvaćao široki krug relevantnih dionika kroz uključivanje gospodarskih udruženja i socijalnih partnera, pružatelja javnih usluga, akademske zajednice, organizacija civilnoga društva, privatnih poduzeća te zainteresirane javnosti. Sama izrada dokumenta uključila je značajan broj interakcija i konzultacija s dionicima, kako individualno, tako i grupno te je ista plod participacije svih uključenih strana.

Završetkom procesa izrade Plana razvoja i njegovim donošenjem započinje najteži dio posla, a to je realizacija postavljenih ciljeva, mjera i projekata te postizanje zacrtanih pokazatelja. Jednako kao i prilikom njegove izrade, da bi Plan razvoja ostvario željene učinke potrebna je suradnja svih vrsta dionika na području Grada Ludbrega.

Kako bi se podigla svijest građana grada Ludbrega o Planu razvoja Grada Ludbrega, njegovim ciljevima i planiranim mjerama te povećalo razumijevanje istog u općoj javnosti i osigurao nastavak participativnosti koja je obilježila samu izradu dokumenta, izrađena je komunikacijska strategija s komunikacijskim akcijskim planom.

Komunikacijska strategija je dokument kojim se određuju komunikacijski ciljevi koje Grad Ludbreg želi postići komunikacijom s javnošću i definiraju ključne komunikacijske poruke, ciljne skupine i komunikacijski kanali. Komunikacijska strategija predviđa korištenje komunikacijskih pristupa i alata koji odgovaraju na potrebe i interese ciljnih skupina te u najvećoj mjeri utječu na njihovu informiranost o Planu razvoja Grada Ludbrega kao i percepciju njegove važnosti.

8.1. Komunikacijski ciljevi

Dobro osmišljena i usmjerena komunikacijska strategija može značajno doprinijeti ostvarenju ciljeva samog Plana razvoja Grada Ludbrega i postići osjećaj vlasništva i želju za uključenosti kod građana, koji će ih potaknuti da sudjeluju u planiranim aktivnostima i u skladu sa svojim mogućnostima doprinesu razvoju Grada u željenom smjeru.

Aktivnosti komunikacijske strategije primarno će upoznati opću javnost te različite ciljne skupine sa strateškim ciljevima budućeg razvoja Grada Ludbrega, kao i mjerama odnosno strateškim projektima kojima se oni planiraju ostvariti te načinima kako se i sami mogu uključiti u njihovo ostvarenje. Putem komunikacijskih aktivnosti važno je i kontinuirano promovirati postignute rezultate provedbe Plana razvoja, kako bi se postigla visoka razina transparentnosti te također postigao osjećaj uključenosti javnosti u cjelokupan proces.

Komunikacijskim aktivnostima pridonijet će se i upoznavanju javnosti s mogućnostima financiranja iz nacionalnih, europskih te drugih izvora financiranja, što će neizravno također doprinijeti razvoju Grada kroz podizanje kapaciteta i razine informiranost njegovih građana.

Ciljevi komunikacijske strategije su sljedeći:

1. *Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu.*

2. *Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima.*
3. *Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.*

Ciljevi komunikacijskih aktivnosti mijenjat će se sukladno fazi u kojoj se nalazi provedba Plana razvoja. Na početku provedbe komunikacijske aktivnosti bit će usmjerene na promociju strateških ciljeva i projekata za razvoj Grada Ludbrega, a u kasnijoj fazi naglasak će biti stavljen na rezultate provedbe.

8.2. Ciljana publika

Ciljevi komunikacijske strategije ostvarit će se provedbom definiranih aktivnosti i komunikacijskih alata, određenih akcijskim planom, a koji će biti usmjereni prema unaprijed utvrđenim ciljnim skupinama, odnosno ciljanoj publici.

Ciljanu publiku možemo segmentirati u sljedeće skupine:

1. Definirani partneri za provedbu strateških projekata i dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja
2. Donositelji odluka na lokalnoj i regionalnoj razini
3. Prenositelji informacija, odnosno predstavnici znanstvene zajednice, gospodarski i socijalni partneri te partneri iz organizacija civilnoga društva
4. Mediji i ostali kreatori javnog mnijenja
5. Opća javnost.

Grad Ludbreg kao nositelj izrade i provedbe ovog akta strateškog planiranja, zajedno sa svojim partnerima u provedbi, primarno gradskim tvrtkama i ustanovama, osigurat će da komunikacijske aktivnosti postignu široku medijsku pokrivenost te da se komunikacijske poruke prenesu do ciljnih skupina.

8.3. Medijska strategija

Definiranoj ciljanoj publici pristupat će se putem opće, medijske i interne komunikacije korištenjem sljedećih alata:

Objave na službenim Internetskim stranicama

Službena Internetska stranica Grada Ludbrega predstavlja glavni izvor informacija za sve relevantne teme vezane uz trenutna zbivanja te buduće planove na razini Grada. Tijekom provedbe Plana razvoja ista će djelovati kao svojevrsna platforma za informiranje svih dionika i zainteresirane javnosti o strateškim ciljevima i prioritetima kao i učincima provedbe Plana razvoja. Uz Grad Ludbreg, partneri izravno uključeni u pojedine aktivnosti također će slati komunikacijske poruke kroz objave na svojim Internetskim stranicama.

Internetska stranica najčešći je prvi kontakt opće javnosti sa zbivanjima u Gradu te je kao takva vrlo bitan komunikacijski alat jer već tu čitatelj počinje stvarati svoju percepciju o određenoj temi. Vrlo je bitno da web stranica bude korisna i lako pretraživa te da omogućuje dobivanje korisnih informacija u kratkom roku.

Postojeća Internetska stranica Grada Ludbrega <http://ludbreg.hr/> djelomično je usklađena sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora Republike Hrvatske (NN 17/19) te se kontinuirano radi na dostizanju potpune usklađenosti kako bi se omogućila potpuna pristupačnost za osobe s invaliditetom.

Objave na društvenim mrežama

Uz objave na službenoj Internetskoj stranici Grada, komunikacijske aktivnosti će se provoditi i objavljivanjem na društvenim mrežama, primarno Facebook stranici Grada, a s ciljem privlačenja i informiranja mlađih stanovnika te široke diseminacije komunikacijskih poruka.

Medijska vidljivost

Putem priopćenja za medije te radijskih i televizijskih kampanja informacije će se diseminirati do najšire publike i postaviti temelji za ostvarenje interakcije sa širom javnosti koja nije izravno uključena u provedbu razvojnih mjera, ali iste mogu pozitivno utjecati na njihovu kvalitetu života.

Mediji će imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljanoj publici, posebno kroz objave u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji, kako bi se podigla svijest o značaju Plana razvoja te učincima njegove provedbe.

Događanja

Sukladno dinamici provedbe Plana razvoja i situaciji na terenu, održat će se javno predstavljanje Plana razvoja, informativni događaji i drugi oblici direktne komunikacije sa zainteresiranom javnošću kao što su konferencije za medije, okrugli stolovi i radionice namijenjeni predstavljanju strateških i posebnih ciljeva, mjera, strateških projekata te ostvarenih rezultata i učinaka njihove provedbe.

Promidžbeni materijali

Publikacijom brošura, smjernica, uputa i preporuka ciljati će se, posebice u početnoj fazi provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega, upoznati širu javnost sa strateškim usmjerenjem razvojnih ciljeva i mjera. Promidžbeni materijali bit će usmjereni jednim dijelom na direktne korisnike projekata i programa koji će se provoditi u sklopu Plana razvoja, a drugim dijelom na opću javnost. Ovisno o ciljanoj publici kojoj su usmjereni, promidžbeni materijali će se distribuirati na adekvatnim lokacijama i putem adekvatnih kanala.

Unutarnja komunikacija

Unutarnja komunikacija odnosi se na dijeljenje informacija i komunikaciju među partnerima u provedbi. Ciljana publika ovih komunikacijskih aktivnosti bit će specifično određena ovisno o trenutnoj fazi odnosno fokusu provedbe Plana razvoja.

Unutarnja komunikacija ključna je za osiguravanje pravilnog izvršavanja projekata i programa, s tim da su komunikacijske poruke formulirane i usmjerene na pravu osobu u pravom trenutku. Stoga unutarnja komunikacija uključuje otvorenu komunikaciju poput sastanka licem u lice ili poziva na video/Skype/Teams/Zoom konferenciju te privatne pozive kako bi se razgovaralo o tehničkim ili upravljačkim pitanjima, prikazivanju rezultata ili donošenju odluka.

8.4. Praćenje komunikacijske strategije

Kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri su definirane komunikacijske aktivnosti provedene, a postavljeni komunikacijski ciljevi realizirani, Grad Ludbreg odgovoran je za praćenje i vrednovanje provedbe Komunikacijske strategije na godišnjoj razini u skladu s identificiranim pokazateljima uspješnosti.

U skladu s dobivenim rezultatima vrednovanja, Grad će po potrebi korigirati komunikacijski pristup i izmijeniti Komunikacijski akcijski plan za narednu godinu.

Tablica 33. Prikaz potencijalnih pokazatelja uspješnosti provedbe Komunikacijske strategije

Komunikacijski alat	Pokazatelji uspješnosti
Objave na službenim Internetskim stranicama	<ul style="list-style-type: none"> • Statistika posjeta stranice • Vrijeme zadržavanja na stranici • Broj objava • Redovitost ažuriranja odnosno generiranja novih sadržaja
Objave na društvenim mrežama	<ul style="list-style-type: none"> • Broj objava • Doseg objava • Količina pratitelja • Razina uključenosti fanova • Redovitost ažuriranja odnosno generiranja novih sadržaja
Medijske objave (radio, televizija, tiskani mediji i internetski mediji)	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje medijskih objava (press clipping) • Analiza medijskih objava: <ul style="list-style-type: none"> ○ kvantitativna (statistička obrada medijskih objava) ○ kvalitativna (sadržajni pregled medijskih objava)
Konferencije, radionice, događanja	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih konferencija, radionica i događanja • Broj posjetitelja, sudionika
Promidžbeni materijali (brošure, smjernice, upute, preporuke)	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izrađenih publikacija • Broj distribuiranih publikacija
Interne konzultacije i sastanci	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih sastanaka i konzultacija
Odgovori na upite građana	<ul style="list-style-type: none"> • Broj odgovorenih upita

9. Komunikacijski plan

Komunikacijske aktivnosti utvrđene su Komunikacijskim akcijskim planom, koji će se, u skladu s potrebama, revidirati na godišnjoj razini kako bi se aktivnosti prilagodile potrebama provedbe Plana razvoja.

Grad Ludbreg glavni je odgovorni za provedbu komunikacijske strategije Plana razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine, a sredstva za promidžbu i provedbu komunikacijskih aktivnosti osigurat će se u proračunu Grada.

Komunikacijski alat	Ciljana publika	Vrijeme izvršenja	Opis alata	Doprinos komunikacijskim ciljevima
Objave na službenim Internetskim stranicama	Opća javnost; dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja; prenositelji informacija; mediji i ostali kreatori javnog mnijenja.	Kontinuirano, po potrebi	Potrebno je producirati sadržaj koji će se uz tekstove objavljevati na internetskim stranicama - slike i video objave. Sadržaj mora biti u dovoljnoj kvaliteti za objavu na internetu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu; 2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.
Objave na društvenim mrežama	Opća javnost; dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja; prenositelji informacija; mediji i ostali kreatori javnog mnijenja.	Kontinuirano	<p>Objava na zidu: tekst (ne više od cca 500 znakova) + slika (potencijalno link koji vodi na službenu internetsku stranicu).</p> <p>Objava u priči: opušteniji ton u odnosu na objavu na zidu.</p> <p>Oglas: promocija pojedine objave na zidu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu; 2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.
Medijske objave (radio, televizija, tiskani mediji i internetski mediji)	Opća javnost; dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja;	Najmanje 4 puta godišnje	Gostovanja na radio i TV postajama u sklopu emisija koje tematski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu;

Plan razvoja Grada Ludbrega za razdoblje od 2021. do 2027. godine

	prenositelji informacija; donositelji odluka na lokalnoj i regionalnoj razini; mediji i ostali kreatori javnog mnijenja.		odgovaraju. Kratki radio spotovi (15-30 sekundi). PR članci u tiskanom i online medijima. Oglasi u tiskanom izdanjima.	2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.
Konferencije, radionice, događanja	Definirani partneri za provedbu strateških projekata i dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja; prenositelji informacija; donositelji odluka na lokalnoj i regionalnoj razini; mediji i ostali kreatori javnog mnijenja.	Najmanje jednom godišnje	Organizacija konferencija za tisak i za javnost u prostorijama Grada. Na taj način se ujedno informira i šira javnost. Organizacija radionica za dionike. Organizacija događaja na kojima će se transparentno prikazati planirane aktivnosti i rezultati.	1. Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu; 2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.
Promidžbeni materijali (brošure, smjernice, upute, preporuke)	Opća javnost; definirani partneri za provedbu strateških projekata i dionici prepoznati kao su-nositelji mjera lokalnog razvoja; donositelji odluka na lokalnoj i regionalnoj razini; prenositelji informacija; mediji i ostali kreatori javnog mnijenja.	Kontinuirano, a posebice tijekom provedbe komunikacijskih događanja	Potrebno je izraditi tiskani materijal koji će služiti vanjskoj javnosti kako bi se informirali, ali je potrebno izraditi i smjernice za unutarnje dionike kako bi imali jasne upute.	1. Podizanje svijesti javnosti o važnosti strateškog planiranja razvoja te koristima od provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega za lokalnu zajednicu; 2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.
Interne konzultacije i sastanci	Definirani partneri za provedbu strateških projekata.	Po pozivu	N/p	2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima.
Odgovori na upite građana	Opća javnost.	Po potrebi	N/p	2. Jačanje transparentnosti postupka provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega i poticanje na aktivno uključivanje te jačanje koordinacije među relevantnim dionicima; 3. Informiranje javnosti o provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima u sklopu provedbe Plana razvoja Grada Ludbrega.

